

Életem története

„LEGYEN MÁS A SZENVEDÉLYED 2.”

EFOP-1.8.9-17-2017-00014

Az E-book a Veszprém Megyei Gyermekvédelmi Központ fenti számú pályázata keretében
prevenációs programokat megvalósító – Közép-Dunántúli Addiktológiai Egyesület –

„Saját élettörténet megírása”

című pályázati felhívására beérkezett élettörténeteket tartalmazza.

„A kötet elkészítésének célja, hogy a nevelésbe vett gyermekek jobban megismerjék saját családjukat, erősödjön a velük való kapcsolatuk, megismerjék jelenlegi élethelyzetüket, saját magukat, jövőbeli lehetőségeiket. Egymásnak segítséget nyújtsanak a saját tapasztalataik megosztásával, az esetleges problémák feltárásával, céljaik megerősítésével.”

A borítót Buella Alexandra pályázati munkájának részeként beküldött rajza díszíti.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalomjegyzék

Előszó helyett.....	4
I.Korosztály: 6 – 12 éves gyermekek:	6
Egy kalandos történet.....	6
A gyerekkor másik oldala.....	9
Én és a kisöcsém.....	10
A jó élet.....	13
Hányódó hajó a viharos tengeren.....	15
Lacinál és Krisztinél.....	17
II. Korosztály: 13 – 18 éves gyermekek:	19
Kalandozás a lehetőségekben.....	20
Nyugalom szigetén	23
Mindig van új esély.....	28
Árnyékból a fényre	33
Út az ismeretlenbe	36
Egy nevelt lány igaz története	43
Keresem a családom.....	53
Az élet nem tündérmese	57
Életem kis története.....	61
Remélem, hogy megtalálnak az igazi szüleim.....	63
Fészeklakók!	66

Életem története, avagy így gondolok vissza	68
Hol is kezdjem?	75
III. Korosztály: 19 – 25 éves fiatalok:	77
Beteljesült álm.....	77
Utazás az életem történetében	83

Előszó helyett

„A gyermek szeme a jövő tükre. Jaj annak, aki elhomályosítja.”

Sokaknak ismerős lehet ez a mottóul választott Juhász Gyula idézet. De vajon tudatában vagyunk-e mindannyian annak is, hogy ennek a kijelentésnek teljes felelőssége rajtunk, a jelen felnőtt generációján nyugszik? Nem csupán szülőkön és nagyszülőkön, iskola- és óvodapedagógusokon, hanem buszsofőrökön, bolti eladókon és egészségügyi dolgozókon éppúgy, mint a konyhás néniken, fociedzőkön vagy a közgazdasági- és marketingszakembereken. Mit és hogyan adunk át nekik, milyen értékeket, normákat képviselünk, milyen nyíltak és őszinték vagyunk, hogyan fogadjuk el a másságot, hogyan viszonyulunk saját magunkhoz, másokhoz, hogyan óvjuk környezetünket és őrizzük hagyományainkat? Tudunk-e valóban hiteles, pozitív példát mutatni a saját gyermekeinknek?

És mi a helyzet az állami nevelésbe került gyermekekkel? Akiknek nincsenek szülei, vagy akik olyan rossz körülmények között éltek otthon, hogy ki kellett emelni őket saját családjaikból? Azokkal az elhanyagolt, bántalmazott, megfélemlített és ki tudja, hányféle lelki traumával terhelt gyermekekkel, akik ma gyermekotthonokban, nevelőszülőknél, vagy lakásotthonokban élnek, s eleve többszörösen hátrányos helyzetből indultak el? Hisszük azt, hogy a gyermekvédelmi szakszolgálatok működésének csakis az adhat valódi értelmet, ha ezek „a kiemelések” nem csupán egy egyszeri, gyámhivatali rutin eljárás végrehajtását jelentik, hanem örökre szólnak. Ha az „állam gyermekeire” nem úgy tekintünk, mint a börtönök, utcai bűnözők, illetve a társadalom periferiáján

rekedt rétegek gyarapodásának végtelen, esetleg ideig-óráig menthető áldozataira, hanem közös jövőnk legigazibb zálogaiként védjük és gondozzuk őket. Ha felismerjük azt, hogy ők egy valódi, s társadalmi szempontból tán az egyik legnagyobb változás letéteményesei.

Nietzsche szerint, „ami nem öl meg, az megerősít”. Mi azonban úgy gondoljuk, hogy ennél elengedhetetlenül többre van még szükség egy ember egészséges testi-lelki fejlődéséhez. Szeretetre. Érdek nélküli, állandó, őszinte és feltétel nélküli szeretetre. Közhelynek tűnik? Pedig nem az! A rendszerbe került gyerekeknek csakis ez segíthet feldolgozni azt a rengeteg lelki megrázkódtatást, melyek a vérszerinti családból való kiemelésüktől kezdve végig kísérik őket egy életen át. A szorongást, a félelmet, a bizonytalanságot minden egyes új környezetbe; nevelő- és örökbefogadó családba (rosszabb esetben családokba), óvodákba, iskolákba, s egyéb intézményekbe való beilleszkedésük során.

De ha egészen őszinték akarunk lenni, még ennél is többre van szükség. A tapasztalat ugyanis azt mutatja, hogy nem elég a problémákat csupán besöpörni az asztal alá, s úgy tenni, mintha nem is léteznének. Ez a hivatali nyilvántartások szempontjából mindig csupán ideiglenes számadatokat, a gyermekek lelki világát illetően pedig még nagyobb károkat, nem egyszer helyrehozhatatlan pusztítást eredményez. A segítségnyújtás kizárólag akkor lehet eredményes, hogyha annak önzetlen, jó szándékában ők maguk is hinni tudnak. És ez a pokolian nehéz feladat. Hiszen ezek a gyerekek egyszer már elveszítették a felnőttek világába vetett bizalmukat. Ráadásul éppen a saját szüleiken, legközelebbi hozzátartozóikon keresztül veszítették el. Hogy volna hát lehetséges, hogy újra hitelt és bizalmat adjanak számukra idegen, első ránézésre akár nem is szimpatikus felnőtteknek? Hogyan érezhetnék magukat valaha is biztonságban? Hogyan nézhetnék a saját, reményvesztett sorsukat még egyszer reményekkel telve, s hogyan lehet meggyőzni őket arról, hogy ők is fontos, értékes emberi lények?

Az itt olvasható írások éppen ezekre a kérdésekre szolgálnak felelettel. De túlzás nélkül mondhatjuk azt is, hogy mindegyikük egy-egy igazi, evilági csoda receptje. Tanuljunk hát belőlük! Olvassuk őket mélységes empátiával és elfogulatlan figyelemmel! Ugyan hol kaphatnánk ezeknél őszintébb, adekvátabb és gyakorlatiasabb válaszokat?

I. Korosztály: 6 – 12 éves gyermekek

Egy kalandos történet

Szomorú sorsom ellenére kalandnak fogom fel az életem. Tíz éves fiú vagyok, Pápán laktunk a szüleimmel. Sokan vagyunk testvérek, de nem ismerem őket. Apukámnak már felnőtt gyermekei voltak, amikor anyukámmal megismerkedtek Ezután született még kilenc testvérem, de sajnos őket sem ismerem. A Robit és az Adrienn ismertem, mert ők is Pápán laktak. Négy kiskorú testvéremet egyszer láttam Zircen, ők is nevelőszülőnél vannak. Örültem, hogy láthattam őket, de ők nem akartak velem találkozni. Az anyukám nem szokott velem játszani csak az apukám, ő vitt óvodába is. Óvodás voltam amikor anyukám börtönbe került.

Egy évig jártam Pápán iskolába. Sajnos ki kellett költöznünk a házból és azután Berhidára tudtunk jönni. A nővérem fiánál laktunk. Berhidán fél évig jártam iskolába, aztán innen is el kellett költözni, mert nagyon rossz körülmények között éltünk. Apukám nagyon beteg lett és nem volt hol laknunk, így kerültem Lókútra. Először nagyon féltem, hogy milyen lesz. Nagyon nehéz volt beilleszkedni, mert a nagy fiúk szakáltak. A felnőttek nagyon kedvesek voltak velem. Zircre jártam iskolába. Kétszer volt ott apukám meglátogatni; ő nagyon szeretett engem, és én is őt. Apukám nagyon idős volt és beteg. Tavasszal jött a hír, hogy meghalt. Nagyon szomorú voltam. Elvittek a temetésére, Veszprémbe. Telt-múlt az idő és egyszer csak elmondták, hogy nevelőszülőkhöz

kerülök, egy rendes családba. Nagyon megijedtem, nem tudtam, hogy milyen lesz. Kétszer elvittek, hogy megnézzem hol fogok lakni, nagyon jól éreztem magam. Ismerkedtünk és beszélgettünk. Nemsokára el is hozták, és akkor kaptam egy plüss békát ajándékba a nevelő lakásból.

Az első igazi napon bepakoltuk a holmimat, elmondták, hogy mit merre találok. Az első nap azért sírtam, mert hiányzott Zsuzsa néni és a Józsi bácsi, de másnapra jól éreztem magam. Augusztusban jöttem ide, amikor a születésnapom van, és meg is ünnepeltük. Kaptam tortát és ajándékot. Légvár és trambulín is volt. A nyáron még elmentünk a Balatonra. Nagyon félttem, mert még nem voltam ott soha és megijesztett a nagy víz. Már vártam az iskolát és sokat kérdezgettem róla. Szeptember elején elmentünk az állatkertbe. Nagyon örültem neki. Megismerhettem több olyan gyereket, akik szintén nevelőszülőknél élnek.

Visszatérve az iskolára; nagyon aranyosak a tanár nénik és hamar be is illeszkedtem. Lettek barátaim. Az iskola nagyon jól megy. Volt egy matek verseny, amit én nyertem az osztálytársaim között. Tesi, ének és természetismeretből négyes leszek a többi tantárgyból ötös. Szeretek szerepelni, sokat jelentkezem. Elhatároztam, hogy tanár bácsi leszek.

Teltek-múltak a napok és eljött a karácsony. Kaptam sok ajándékot és jókat játszottunk. Heten élünk ebben a családban. 5 fiú és a szülők. A legidősebb fiú 17 éves, aki még tanul. Őt azért szeretem, mert nagyon vicces és kedves. A testvére 14 éves. Ő nagyon játékos és jókat lehet vele beszélgetni. Van még egy 14 éves fiú és egy 12 éves; ők ketten szintén testvérek. Velük lakom egy szobában és velük töltöm a legtöbb időt. Sokat beszélgetünk és játszunk együtt. Őket is szeretem, habár a Szevivel jobban kijövök. A szülők nagyon megértőek és segítenek mindenben. Sokszor leülnek velünk játszani. Itt a legjobb nekem, itt szeretnek és én is őket. Minden, ami kell az megvan. Imádok itt lenni! Már nem is baj, hogy eljöttem Lókútról. Ha felnővök akkor is szeretnék visszajönni a Viola néniékhez.

A gyerekkor másik oldala

A család nagyon fontos része az életünknek. Hol szépek, hol szomorúak a helyzetek. Természetesen nekem is van családom. Anyukámnak felvidító kisugárzása van. De persze nem mindenkinek van ilyen anyukája. Az enyém nagyon szép és kedves, engem nagyon szeret. Egy nagyon előkelő kocsmában keresi a kenyerét. Apukámról nem sok mindent tudok mesélni, hiszen nem volt sokat velem. Annyit tudok, hogy a szakmája egy elegáns szakma: hangszerkészítő. Többet nem tudok róla mesélni. Már megszoktam, hogy nekem nincs apukám.

A lakóhelyem egy jó kis falu, Adásztevel. A szomszédok kedvesek, barátságosak. Adásztevelen nincsenek nagy dombok. Jó bicajozni, mert nem kell felfelé tekerni. A házunk régen nagyon rozoga volt, de fel lett újítva. Attól kezdve nekem is volt külön szobám. Margó nénivel megnéztük a Google térképen a házunkat és jó volt látni az utcánkat. Elmeséltem neki, hogy melyik házban kik laknak. A házunk képét bárki megnézheti azon a linken, amit az írásom végére beillesztettem. A házunk egy földszintes ház, két szobája van, de a mamánál nem szerettem élni. Nem volt kedves velem. Én az adászteveli iskolába jártam. A tanítók nagyon kedvesek voltak. Nagyon jól éreztem ott magam. Nagyon kevesen voltunk és olyan volt ott lenni, mintha egy nagy családban lettünk volna, sok testvérkével. Nagyon nagy udvar volt és sokat futkároztunk, játszottunk. Aztán bezárt az iskola és Ugodra kerültem.

Volt egy barátom, szerettem vele lógni.

Óvodában, nagycsoportos koromban kezdtem rossz lenni, mert sok volt a családi problémám. Az egész családom állandóan veszekedett. Sokat verekedtem, mert mindig piszkáltak, hogy cigány vagyok és ez nekem nagyon fájt lelkileg. Az ugodai iskolában kezdtek elfajulni a dolgok. Egy pénteki reggel, első óra után, játszottam a labdámmal, az egyik nyolcadikos gyerek, fellökött és elrúgta a labdám. Én erre nagyon bepipultam és verekedés lett a szóharcból. Annyira megvertem, hogy kijöttek érte a mentők a rendőrök is. Engem kihallgattak és egy idő múlva jött értem a gyámhivataltól két nő meg egy férfi. Ekkor rádöbentem, hogy bekerülök állami gondozásba. Várpalotára kerültem egy lakásotthonba.

Várpalota egy kisváros. Nagyon rossz hely. Nem ismerek itt senkit, akit igazán szeretek. Már bejártam az egész várost, mindent ismerek. De van azért jó is, mert szép a vár, az utcán az emberek is nagyon kedvesek, ha segíteni kell. Nagyon rossz érzés volt elszakadni anyától, tisztán emlékszem rá, hogy sokat sírtam. Piri néni vigasztalt meg, ezért őt szeretem a legjobban.

A gyerekek és a nevelők, jól fogadtak. A legrosszabb az volt, hogy szokatlan volt a hely és rossz volt belegondolni abba, hogy nem vagyok otthon. Egy idő után megszoktam, és jól éreztem magam. Amikor beköltöztem a lakásotthonba, kilenc gyerek volt itt. Néha veszekedtünk, sőt, most is veszekszünk néha. Nekem az a legrosszabb, hogy erős dohányos vagyok, és gyakran szeretnék kimenni sétálni, hogy rágyújthassak. Margó néni viszont nem enged ki, mert félti az egészségemet. Anyukámtól kértem patikai e-cigit és akkor már le is szokom a cigiről.

Lassan közeleg a karácsony. Otthon ez úgy volt, hogy vagy disznót vágunk és akkor azzal teltek az ünnepek, vagy hatalmas fenyőfánk volt és szépen terített asztal. Nem kaptam túl drága játékokat, mégis jobb volt otthon. Mindig leettem a szaloncukrokat a fáról. Mézeskalács volt meg kerek süti csokidarabokkal és forralt tejjel. Ha nagy hó volt, akkor szánkóztunk is. Barátaimmal, anyukámmal szoktunk csúszni, a papám készítette a szánkómat. Papám mindenhez értett, még Luca-széket is csinált. Őt nagyon szeretem. Én úgy érzem, hogy nem nagyon változtam a két év alatt, amit itt töltöttem, de azért mégis más vagyok, és jó értelemben.

A lakásotthonban főleg a kimenők és a telefonom segítik az idő múlását. A viselkedésemem változtatni kellene még. Nem szabadna megszöknöm az iskolából, és szót kellene fogadnom. Ez nehezen megy, de próbálkozom vele. Sajnos dohányzom, és azért lógok ki az iskolából is, mert hiányzik a nikotin. Ha újból kezdhetném az életem, akkor soha nem verekednék, nem zavarna, ha piszkálnak, és a család lenne a mindenem. Egy nap, ezerszer elmondanám anyukámnak, hogy „szeretlek anya”!

Én és a kisöcsém

Öten vagyunk testvérek, két bátyám és két öcsém van. Anya mindig rongálós volt, amikor ideges volt, például apa telefonját is széttörte.

Anyának volt egy férfi barátja, a nevére nem emlékszem, csak a felesége nevére, akit Editnek hívtak. Az ő házában, a garázsban aludtunk. Nem volt valami jó, de nagyon rossz sem, be volt fűtve. Anyának ez a barátja csinált olyat is, hogy egy patkányt csíkokba felvágott, és a vérrel kergetett minket. Anya sok férfival elment bulizni, és olyan dolgokat csinált, amit ki sem akarok mondani, olyan rossz. Volt, mikor felöltöztem, és utána szöktem. Amikor apa reggel megtudta, hogy anya éjjel mit csinált, mindig először veszekedtek, majd verekedtek. A bátyám és én apát fogtuk le, mert mérges volt, de én megértem őt. Anyát az öcsém fogták le.

Apa és anya haragudtak egymásra, és tervezték, hogy elválnak.

Egy meleg nyári nap volt, amikor jöttek a gyámosok és a rendőrök, és mind az ötünket elvitték. A bátyáimat Óhídra vitték, az öcséimet és engem Sümegre. Sümegen más gyerekek is voltak, és túl sokan voltunk. Balázs öcsém és én nemsokára Gyulafiratótra kerültünk, a kisebb öcsém Sümegen maradt. Rátóton az öcsém sokat rongált, és a bácsinak elege lett belőlünk. Az ő nevére nem emlékszem pontosan, a felesége Eszter néni volt. Egyik nap a bácsi mondta, hogy holnap korán reggel el fognak minket vinni, így kerültünk ide, a Sziklakert lakásotthonba. Sümegen jól éreztem magam, onnan rossz volt eljönni. Rátóton jó is meg rossz is volt. Az ottani oviban bántottak, néha még a buszon is.

Mikor a Sziklába kerültem, féltem, hogy itt fognak-e bántani. Egy idő után megszoktam itt, jó fejek, nem akarok innen elmenni. Már 4 éve itt vagyok. Szeretek itt lenni. Nem vagyok egyedül, barátkoznak velem, és az öcsémmel van egy közös szobánk. Jó pár dolgot tanulhatok. A faluba jártam oviba, és itt járok iskolába. Most negyedikes vagyok. Az iskola nagyon jó, sok érdekeset tanulok. Az osztályban majdnem mindenki szeret. Nekem a matek megy legjobban, ami nagyon jó, mert így, ha nagyobb leszek, be tudom majd osztani az időmet. Tanulok németül, és szeretnék eljutni Németországba. Később még franciául szeretnék tanulni, és eljutni Párizsba.

Úgy tervezem, hogy 18 éves koromig itt leszek, és még utána is maradni szeretnék itt. Tervezgetem, hogy ha nagy leszek, elsőnek kiket fogok meglátogatni. Addigra már a két bátyám nagykorú lesz. Ha apu még él, szeretnék segíteni neki, gondját viselném. Szeretnék Balázssal maradni és megkeresni a kisöcsémet, akiről csak annyit tudok, hogy külföldön van, nem tudom, melyik országban. Anyával nem tervezem, hogy találkoznék. Engem három és fél éve nem hívott, nem keresett. Az utolsó kapcsolattartáson a bátyáim mondták, hogy őket nemrég hívta,

és azt mondta, hogy ne a hülye apánkkal tartsanak kapcsolatot, inkább vele. Úgy tudom, hogy anya most Veszprémben van a cigányokkal. A bátyáim sem akarnak vele találkozni. Anya nem törődött velünk, igazságtalan lenne, ha vele találkoznánk.

A legjobb, ami velem történhetett, hogy ide kerülhettem a Sziklába. Nagyon érdekel a foci is, és most már járhatok focicsapatba is, ami nagyon jó. Annak is nagyon örülök, hogy apával tudok beszélni, nem vagyok tőle eltiltva.

Az öcsém, akivel együtt most lakok, ezeket mesélte el nekem:

A mamánál laktam a testvéreimmel együtt, amikor egyszer a mama rosszul rakta meg a kályhát, és leégett a ház. A tűzoltók jöttek oltani. Azért voltunk a mamánál, mert nem volt mit enni a szüleimnél. Ezután visszakerültünk apához és anyához. Otthon nekimentem egy vasnak, ezután kijöttek a rendőrök, és elvittek apáéktól. A bátyáimat és a kisöcsénket már előbb elvitték. Két autó jött, mi az egyikkel mentünk. A bátyámmal beszélgettünk, hogy jó volt apáékkal, de ránk szóltak, hogy maradjunk csendben.

Elvittek valahova, ahol voltak rossz gyerekek, akik ütögettek minket. Két rossz gyerek volt, de nem szólt rájuk az apukájuk meg az anyukájuk. Eltörték az ágyamat is, meg rossz filmeket néztek. Minket nem engedtek az udvarra sem. Egyszer a néni vigyázott a rossz fiúkra, a bácsi meg minket elvitt a boltba. Egy nap minket elvittek valahova, cseréltünk autót. Az új autóban várt egy néni, és elhoztak Oszlopra. Itt mondták, hogy nincs hely, és kivittek Szentkirályra.

Szentkirályon rögtön jó volt. Levettük a cipőnket, köszöntünk, Anna néni várt. 5 éves voltam. Felmentünk, megnéztük a szobánkat, és a bátyámmal kicsit veszekedtünk, ki melyik ágyon alszik. Akkor még nem mertem beszélni, nem mertem megkérdezni, hogy odamehetek – e a géphez, pedig senki nem volt rossz. Boltba mentünk, vettünk édességet meg ennivalót. Az oviba is benéztünk, minden jó volt. Kati néni mondta, hogy ide fogunk járni.

Nagyon más volt minden, mint apánál. Este nem tudtunk elaludni, nagyon új volt minden, ezért a bátyámmal lejöttünk. Norbi bácsi megengedte, hogy kicsit ott maradjunk, csak csendben kellett lennünk, mert Kristóf és az anyukája már aludt. Tízkor felmentünk aludni.

Egy nap alatt az oviba kerültünk, és ott nagyon jó volt. Most is visszamennék.

Jó a Sziklában lenni. Lehet gépezni, játszani, TV-t nézni, takarítani. Szeretem az ételeket, az aranygaluskát, a paradicsomlevest. Nagyon jó itt. Jók a felnőttek, csak Marika néni néha kiborul, és mindenkit elküld a szobájába. De azért szeretem Marika nénit. Néha veszekszünk a bátyámmal. Szeretem az iskolámat is. Azt tervezem, hogy sokáig itt leszek, tanulok. Ha kijárom az iskolát, másik iskolába megyek. Tűzoltó leszek meg kukásautós, és ha baj van, mindenkinek segítek. Meg szoktam ijedni, ha valakivel baj van, és olyankor segíteni akarok.

Az öcsém is, én is jó helyen vagyunk itt. Engem több felnőtt csak szőke hercegnek hív, ezért így is írom alá a történetünket:

Szőke herceg.

A jó élet

Két évig voltam anyukámnál, de elkövetett egy hibát, és bekerültem „a rendszerbe.” Nevelőszülőkhöz kerültem. Ott nekem kellett mosogatni. Aztán jött a gyám. Nem tudtam, hogy mi történik. A gyám elvitt onnan, a Katitól. Útközben nagyon el voltam keseredve.

Mikor Csesznekre értünk, bementünk a házba és Teca néni kedvesen üdvözölt minket. Nagyon haragudtam Teca néniére, mert azt hittem, hogy ő vett el engem a Katitól.

Bakonyoszlopra mentünk, gyereknapra. Nagyon a Katihoz voltam kötődve; sokáig csak neki hittem. Elmentünk a kőmonostorba is, és beszélgettünk, sokat. Mentünk a Cseszneki várba; még akkor is puffogtam, hisztiztem. Mentünk Veszprémbe; ott is volt gyereknap. Akkor jöttem rá, hogy a Kati hazudik nekem. Nem Teca néni vett el tőle, hanem ő nem akart már nevelni engem. Teca néni csak az igazat mondta nekem, és csak jót akar.

Megjött a nyár. Elmentünk a játszótérre. Augusztus 20-án Polgárdiba mentünk. Dodzsemezünk, este tűzijátékot néztünk. Születésnapomra kaptam egy barbit. Aztán tél lett. Nagyon vártam már a Mikulást. Karácsonykor elmentünk anyukámhoz; ott ünnepeltük a karácsonyt. Teca néniékkal elmentünk Veszprémbe, a játszóházba. Az iskolai szépíró versenyen első helyezést értem el. Mentünk a nyaralóba. Elmentünk a Balatonra; jót fürödtünk és jól éreztem magamat. Hazamentünk. Anyák napjára Teca néninek rajzoltunk. Anyukám is eljött az anyák napi műsorra. Szeretem anyukámat. Anyukám igenis küzd azért, hogy visszakaphasson minket. Jól megy a kapcsolattartás.

Elmentünk a siófoki nyárnyitóra. Jó meleg volt. Elmentünk Veszprémbe, a Hangvillába. Voltunk Budapesten. Meghívtam Teca nénit egy pitére. Az Aldiban vásároltam. Elmentünk Horvátországba. Láttunk ott halakat, vízesést, Plitvicei-tavakat. Jól elfáradtam a nagy sétában. Augusztus 20-át ünnepeltük. A hajóról integettünk a másik csoportnak azzal a sapkával, amit kaptunk. Utána voltunk a Margitszigeten. Volt ott egy nagy hosszú fa; felmáztunk rá. Láttunk ott teknőst a vízben és nádast; egy nagy élmény volt a fáramászás. Voltunk a játszótéren.

Mikuláskor elmentünk Győrbe és megnéztük a templomi animációt. A bátyámmal ültünk a mikulásszánon. Odaültünk a Mikulás mellé. Amikor a kocsit felé mentünk, jöttek a Mikulások motorral, és osztogatták a szaloncukrot. Nagyon meglepődtem. Hazamentünk. Elmentünk a kultúrba, ott vártuk a Mikulást. Addig, ameddig nem jött, énekeltünk, játszottunk, beszélgettünk. Aztán hallottuk, hogy valami zörög. Énekeltünk. Megjött a Mikulás. Verset mondtunk. Gyorsan hazafutottunk. Nagyon megijedtem, hogy nem hoz semmit nekem a Mikulás, mert nem raktam ki a csizmát. Mégis hozott nekem ajándékot; odarakta az ablakpárkányra. Megláttuk a bátyámmal. Gyorsan visszafutottunk Teca nénihez, és elmondtuk, hogy megjött a Mikulás.

Hánykódó hajó a viharos tengeren

Anyukámmal csak négy évig éltem, mert rossz társaságba keveredtem és börtönbe került. El kellett mennem tőle. Később Zalagyömörőre kerültem, egy nevelőszülőhöz. Hat évig voltam náluk a húgommal. Amikor meg akartak fürdetni, akkor meg is rúgtam a fiúkat. Nehezen szoktam meg a helyet. A nevelőszülőm csúnyákat mondott anyukámra és teljesen ellene akart fordítani engemet. Óvodába kezdtem járni, és az óvónénik kedveltek. Amikor kijártam az óvodát, akkor Sümegre kezdtem járni iskolába. Egy évet jártam Sümegen, utána pedig Gógánfára kerültem iskolába.

Sajnos a nevelőszülőm még mindig sokszor szidta az anyukámat; elmondta őt mindennek. Ezért csapkodtam és nagyon mérges lettem. Emiatt kezdték szedni velem a gyógyszert. A nevelőszülőm pszichológushoz hordott; lelkileg teljesen tönkre akart tenni. Később idegbetegnek állított be. Amikor a nevelőszülőmmel Veszprémbe mentünk, találkoztunk anyukámmal. Amiket a nevelőszülő mondott anyukámról nagyon felhergelt engemet; hiába akart anyukám megölelni, elfutottam előle. Másodszorra, mikor újra megpróbált megölelni, akkor pedig meg is rúgtam. Anyukámmal így nagyon rossz volt a kapcsolatunk. Aztán a Kati egyszer azt mondta, hogy a gyámhivatal már nem engedi, hogy nála legyünk. Emiatt nagyon el voltam keseredve. Kati azt mondta, egy öregasszonyhoz kerülünk majd.

2017. április 28-án érkeztünk Csesznekre. Először szokatlan volt a hely és mindenkit utáltam, hiszen Kati állítása szerint, Teca néni kérte, hogy vegyenek el minket tőle. Ráadásul mindig én voltam a rossz és minden abban erősített, hogy az egész az én hibám. Harcoltam hát mindenkivel és mindenki ellen – még a tesóm ellen is. Teltek a napok. Nagyon sokat kirándultunk és beszélgettünk. Először nem engedtem, hogy engem fényképezzenek vagy megöleljelek vagy a közelemben jöjjenek. Csak néztem, hogy a gyerekek ölelgetik és magázzák a nevelőszülőket. Nekem mindez nagyon szokatlan volt. Amikor jó idő volt, kint az udvaron sírtam a bokorban. Aztán már gyógyszer nélkül aludtam éjszaka. Eleinte voltak olyan gondolataim, hogy visszaszökök, de már nincsenek. Most már örülök, hogy ilyen családba kerültem. Nagyon sok élményünk van és mindegyiken nagyon jó ott lenni. Voltunk Horvátországban, a Plitvicei-tavaknál. Én biztattam Teca nénit, mert már fáradt volt és türelmetlen, de a végén én is nagyon fáradtam. Nagyon szép emlék. Remélem, a gyermekeimnek is megmutathatom majd.

Nekem nagyon jó itt: sok jó élményem van és mindent megkapok Teca néniéktől. Szeretetet, biztatást, hogy van hova tartozzak, nyugalmat. Ezért nem vagyok már ideges. Édesanyámat nagyon szeretem, és nem haragszok már senkire. Úgy működünk, mint egy igazi

család. Köszönöm szépen Teca néniéknek, hogy itt lehetek náluk, és hogy ha baj van, mindig megoldjuk és megbeszéljük egymással.

Lacínál és Krisztinél

Egy szép napon, amikor odakerültünk a testvéreimmel a nevelőszüleinkhez, nagyon szégyelltük magunkat. Nem szólaltunk meg sokáig, de egyszer odamentem a gyerekeikhez és akkor

megtanultam cipőt kötni. Sokat játszottunk a gyerekeikkel és az unokáikkal, de mikor óvodába kellett mennem, ott nagyon hisztiztem, csúnyán beszéltem. Sok barátom volt, az egyikkel tartom a kapcsolatot.

Aztán intézetbe kerültem és felnőttem, és már nem érzem magam úgy, ahogy régen (sokáig honvágyam volt, hiányoztak a nevelőszüleim), de még most is minden vágyam visszamenni hozzájuk. Én is nevelőszülő leszek, mint ők, és szakács. A saját szüleimmel, vagyis az igazi anyukámmal tartom a kapcsolatot: fél évente, ha jönnek, ki akarnak venni az intézetből. Anyukám mindenképp a lelkemre kötötte, hogy énekes legyek, és fenékig érő hajam legyen. Azt mondta, hogy nagyon várja, hogy kikerüljünk az intézetből. Nagyon fáj, hogy az anyukámék ilyen buták, hogy kicsi korunk óta az intézetben vagyunk, de majd az én gyerekeimet jól fogom nevelni és ők is a saját családjukat. Biztos vagyok benne, hogy nem szabad feladni a reményt, mert lehet, hogy fáj, de a szívem azt súgja, hogy ne adjam fel, küzdenem kell, amíg élek, mert tudom, a nagybetűs ÉLET nem könnyű, de én mindent megteszek a gyerekeimért és a saját magamért, hogy ne kerüljenek ilyen sorsra, mert nem akarom, hogy átéljék ugyanezt (a rossz és a jó napokat). Megtanítom őket, hogy legyenek türelmesek, figyelmesek, okosak és segítőkészek, pl. segítsenek a szegényen, vagy a barátaikon. Mindig legyen a szemük előtt, hogy mit tanítottam nekik!

Az egész életemen csak én tudok változtatni, mert nem lesznek ott a szüleim, hogy megmondják, mit csináljak, én pedig véget vetek ennek a sorsnak, és befejezem a negatív dolgokat. Jól fogok gondoskodni a saját életemről. A legfőbb hobbym az éneklés, telefon, gép, de tanulni is szeretek, néha focizni, játszani, sírni, visszagondolni a múltamra, az élményeimre. Szeretetet adni másoknak egyszerűen jól esik, mert tudom, hogy másnak se könnyű, még annak sem, akinek van családja! Van egy barátnőm, akivel eldöntöttük, hogy egyformán fogunk egymásnak adakozni, segíteni, és mindig együtt maradunk: vagyis örök barátok leszünk!

Én úgy gondolom, az ember attól ember, hogy dolgozik, és ha fáradtan is, küzd, és nem adja fel, még akkor sem, amikor reménytelen az egész. Az ember addig küzd, amíg csak bírja, mert mindig látja „halvány pontban” maga előtt a célt, s amikor a végén győz, akkor a másik ember azt mondja neki, hogy igazad volt. Nem szabad feladni, még ha elfáradsz is, mert vagy győzöl, vagy nem. Sajnos vannak hibák, és nehéz, mert te döntesz, nem más.

II. Korosztály: 13 – 18 éves gyermekek

Kalandozás a lehetőségekben

Az élet mindenki számára egy kaland rengeteg lehetőséggel, a dolgok egy részét a mi döntésünk befolyásolja, de a másikkal, amit mi véletlennek tartunk, valójában a sors akarata érvényesíti.

A kétezres évek elején születtem egy megyeszékhelyi kórházban, nevem a szüleimtől kaptam. A nővérem, ekkor pár éves volt. Ő, anyukám első élettársától van. Anyukám, születése óta ugyanabban a városban élt a papámmal, a mamámmal és a bátyjaival. A speciális tantervű iskolában tanult kisebb-nagyobb sikerekkel. Apukám messzebb élt, ahol tudtommal a tanulmányait be is fejezte az általános iskolával. A szüleimmel nem tudtam beszélni a találkozásukról, de azt tudom, hogy anyukám csak vele házasodott össze.

A szüleim kapcsolata egyre romlott. Apukám ivott, játékgépezett és folyamatosan verte anyukámat. Ennek az lett a következménye, hogy anyukám véget vetett a házasságuknak örökre. Ezután anyukámmal és a testvéremmel a nagyszüleimnél laktunk, itt kezdtem el az óvodát. Pár évvel később anyukám újra rátalált a szerelemre. A sok randevú után anyukám és mi, az új élettársával, elköltöztünk, a városon kívül, külterületen egy faházba éltünk. Már nagy óvodás voltam, mikor megszületett a húgom. Sajnos ebben az évben meghalt a papám és nevelőapánkat börtönbe zárták. A történetek után visszamentünk hárman a nagyszülői házba. A mamám pár hónappal később elcserélte a házat egy ingatlanra, mely szintén külterületen feküdt. Innen legtöbbször gyalog jártam óvodába, majd később iskolába. Mikor az első osztályt kezdtem, az igazgató úr nagyon megkedvelt. Egy hétfői napon, amikor nevelőapámat kiengedték a börtönből, a családnak a nagymamám kivételével már indult is, hogy láthassa őt. Ekkor sajnálatos módon bekövetkezett a hatalmas tragédia: a házunk porrá égett ismeretlen okokból. Ezután nagyon messze költöztünk, ahonnan busszal jártam a közeli Általános Iskolába. Három hónap után innen is elköltöztünk. Az új lakhelyem közelebb volt a születési városomhoz. Itt fejeztem be az első osztályt. Innen is el kellett költöznünk, mert nem tudtuk fizetni a lakbért. Így visszaköltöztünk oda, ahol nevelőapámmal, húgom apjával éltünk. Egy nyári napon tudomást szereztünk arról, hogy a tesóimat és engem elakarnak helyezni egy nevelőcsaládba. A hír hallatára anyukám felhívta az egyik ismerősét, akitől kaptunk egy házat 30 km-re otthonunktól. Pár nap múlva elkezdtünk csomagolni és már indultunk is az új hajlékunkba. Eltelt egy hét az új otthonunkba, amikor megjelent egy nő és egy férfi egy autóval. Azért jöttek, hogy a testvéreimet és engem elvigyenek az új családnkhoz. A csomagolás nagyon könnyen ment, hiszen csak minket kellett beültetni az autóba. Nem pakoltunk se ruhát,

se játékot, semmit. Út közben a nővérem zokogott, a húgom és én nem teljesen értettük, hogy mi is történik.

Fél órával később megérkeztünk az új és ismeretlen helyre. Felmentünk egy társasház 3. emeletére és becsöngettünk a jobb oldalon lévő ajtónál. Ott állt egy férfi és egy nő. Az arcukról tükröződött az izgatottság és az öröm. Rólunk ez nem volt elmondható, hiszen fogalmunk sem volt, hogy mi történik, ezért a mi arcunkról inkább a félelem és az érthetlenség volt leolvasható. Ott álltunk és vártuk mi fog történni. A kísérőink elhagyták a házat, mi pedig elkezdtünk beszélgetni, már aki tudott beszélni. A húgom egy-két szót ismert, ugyanis még igen kicsi volt. A nővérem pedig azért nem beszélt, mert teljesen lefagyott. Később már ők is bekapcsolódtak. Körbevezettek az új otthonunkba. Én bizonyos okokból leragadtam a konyhánál, ezt a kedves olvasóra hagyom, hogy miért, de ha esetleg több segítség kell, az asztalon volt egy teli tál süti. Később kaptunk pár új ruhadarabot, aminek nagyon örültünk. Ezután megvacsoráztunk, lefürödtünk és lefeküdtünk. Teltek-múltak a napok, kezdtük megszokni az új otthonunkat. Végre megértettem mi is történik valójában, elfogadtam és elhatároztam, hogy anyunak és apunak fogom szólítani a nevelőszülőket. Később a nővérem is követett. A húgom csak később tudta kimondani, hogy anya és apa, így ő akkor csatlakozott ehhez. Mivel még nyár volt, ezért elmentünk A Balatonra és megfürödtünk a vízébe. Amikor kijöttünk a vízből farkaséhesek voltunk, ezért rendeltünk is egy pizzát. Étkezés után, felöltöztünk és elmentünk anyukám nagynénéjéhez. Az új szüleink elmondták neki, hogy gondozásba vettek minket, majd elmesélték azt is, amit megtudtak rólunk. A hosszú beszélgetésben nagyon elfáradtunk, ezért a néni megkínált minket az isteni almás pitével. Kezdett sötétedni, így el kellett indulnunk, hogy időbe le tudjunk feküdni. Hazaértünk, megfürödtünk és nyugovóra tértünk.

Egy augusztusi napon elmentünk és apukám beíratott új iskolámba, mely a megyeszékhely egyik legjobb általános iskolája. A következő napokban elkezdtük megtanulni a szorzótáblát. Augusztus közepére meg is tanultam az elejétől a végig. Az iskola előtt két héttel megvásároltuk a kiírt füzet-és írószermennyiséget. Augusztus utolsó napján volt az évnitó, ahol megismerkedtem a leendő osztálytársaimmal.

Másnap megkezdtem a második osztályt. Az első félévbe még apukám kísért az iskolába, de mivel nagyon megbízható voltam, ezért a második félébe már egyedül járhattam az iskolába. Szerencsére az iskola körülbelül 1 km-re volt az otthonomtól, így mindig nagyon hamar beértem. A második félévtől csatlakozhattam az iskolai suli focihoz is. Emellett jártam még sakk szakkörre is, amit hamar be is fejeztem, mert unalmasnak tartottam. Az év végi

bizonyítványom egészen jól sikerült, ugyanis az írás és a környezetismereten kívül mindenből ötöst kaptam. Harmadik osztályba elkezdtem sudokuzni, ami nagyon sikeresen ment, hiszen év végén nyertem is egy kupát. A harmadik év vége egyrészt jó volt, mivel éneken és rajzon kívül mindenből ötöst kaptam, de ez volt az utolsó évem az osztályommal, mert ezután elköltöztünk egy közeli településre, ahol apukámnak volt egy családi háza, amit egy nagy kutya őrzött, róla apukám nővére gondoskodott. Ő nagyon közel lakott a leendő otthonunktól. Út közben nagyon izgatottak voltunk. Miután megérkeztünk egy emeletes családi ház szúrta ki a szemem, majd megláttam a kutyát, aki éppen egy fa alatt pihent. A nyaram nagy része azzal telt, hogy berendezzük az új házat. Amikor végre mindent elrendeztünk, akkor megismerkedtem a falubeliekkel. Nagyon csendes és környezetbarát helyen laktunk. Nővérem és én az emeleten kaptunk szobát, míg a húgom a földszinten, a szüleim mellett. Szerintem én kaptam a legjobb szobát. A fal és a szőnyeg kék, míg a mennyezet fehér színű volt. Emeletes ágyam volt, aminek az oldalából ki lehetett húzni egy asztalt. Az ablakom az udvarra nézett, ahol sorba díszlegetek a rózsák. A nővérem igaz, hogy egy nagyobb szobát kapott, de őt nem fogadta olyan szép panoráma, mint engem. A húgom szobája nagyobb volt az enyémnél, de kisebb volt a nővéreménél.

Pár héttel később a szüleim beírtak az iskolába. Az új negyedikes osztálytársaim nagyon jó fejek voltak, de hiányoztak a régi iskolai barátaim.

Először csúfoltak a hajam miatt, de egy kis idő elteltével abbahagyták. Ez az év kicsit rosszabbul sikerült, mert irodalomból, énekből és nyelvtanból négyest kaptam. Az ötödik osztály nagyon jó volt, mert kaptunk saját szekrényt és bekerült az órarendünkbe a történelem, ami a kedvenc tantárgyam volt. Ebben az évben nagyon sok matekversenyen is voltam, de csak nyelvtanból volt elismerő helyezésem. A felsősök számára minden évben rendeztek osztályok közötti focimeccseket. Ötödikben sajnos nem sikerült megnyernünk, ugyanis a nyolcadikosokkal kellett döntőt játszsanunk, akik sokkal erősebbek voltak mint mi. Végre eljött az évváró, ekkor kihívtak és kaptam egy könyvet a kitűnő tanulmányi eredményemért. Sajnos ezt csak anyukám testvére láthatta, ugyanis a családomnak a el kellett mennie a kórházba.

A vakációm nagyon jól telt. Először Debrecenbe mentünk, ahol megcsodáltuk a Debreceni Virágkarnevált. Három nappal később, pedig az egri várat tekintettük meg.

Augusztus végén rengeteget tanultam, hogy kiválóan kezdjem a hatodik osztályt. Az iskola előtt pár nappal apukám beszélt egy közeli fociedzővel, hogy csatlakoznék a csapathoz. Az edző bácsi szívesen látott az edzéseken.

Az évnnyitó után alig tudtam elaludni annyira vártam, hogy elkezdjem a hatodik osztályt. Másnap felkeltem és már indultam is. Az év első felében egyre jobb és jobb jegyeim voltak és ismét sikerült bejutnunk a foci döntőbe. A focicsapatomba alapembernek számítottam én voltam a középpályás és egyetlen percre sem cseréltek le. Egy nap a szüleim és mi családi gyűlést tartottunk, apukám elmondta, hogy már mindhármunkért bejelentkezett egy család, így el kellett kezdenünk újra csomagolni a nővérem várta ezt a napot, hiszen az utolsó pár hónapba nem érezte magát jól a családba. Én nem tudtam eldönteni, hogy jó vagy rossz hír, de elfogadtam. Pár nappal később találkoztam az új családommal, ahogy a testvéreim is. Egy kicsit le voltam törve, hogy szétválasztanak minket, de rájöttem, hogy így jobb lesz, hiszen több figyelem jut majd mindegyikünkre. Nagyon nehezen el tudtam búcsúzni a tanáraitól, iskolatársaimtól. A búcsúzáskor majdnem elsírtam magam, de erőt vettem magamon és kísértáltam az iskola kapuján örökre.

Eljött a várva várt nap. Már össze volt készítve mindenünk, amikor két ember eljött, hogy elvigyenek az új otthonomba. Elbúcsúztam az apámtól és anyámtól, a nővéremtől és a húgomtól. Később a nővérem, majd a húgom búcsúzott a volt szüleinktől. Megérkeztem az új otthonomba, mely közeli településen volt, ahol már az öcsém is várt. Miután kipakoltunk, megvacsoráztunk és elkezdett görcsölni a hasam, annyira fájt, hogy kórházba kellett mennünk. Az orvos megállapította, hogy csak a nagy stressz következtébe jött létre, majd felírt egy gyógyszert. Éjszaka 23:00 óra körül megtaláltuk az egyetlen nyitva tartott gyógyszertárat és megvettük a gyógyszert, amit be is vettem. Sajnos csak később kezdett el hatni. Hazaértünk és lefeküdtünk aludni. Másnap megismerkedtem az új nagyszüleimmel. Az iskolába még nem mehettem, mert szoktam az új környezetem. December közepén végre folytathattam a 6. osztályt. Első nap már megismerkedtem a tanárokkal és a diákokkal. Ezek után minden a lehető legtökéletesebben folytatódott: Bekerültem Veszprém megye egyik legerősebb focicsapatába, rengeteg új helyre utaztam és nagyon sok új barátságot kötöttem.

Örülök, hogy megtörtént velem ez az egész, hiszen megtapasztalhattam sok olyan dolgot, amiről sokan álmodni sem mernek. Nem tudom, hogy mit hoz a jövő, de napról napra boldogabb leszek.

Nyugalom szigetén

5 éve történt. Abban az évben minden megváltozott. Feltehetőleg csak jó irányban.

Az egész helyzet azután kezdett el véglegesen romlani, amikor a Dédi meghalt. Nagyon rossz érzés volt, hogy már nincs velem. Ő, akire mindig számíhattam, aki szeretett s nem utolsó sorban gondoskodott rólam. Ha lehet ilyet mondani, akkor ő anyám helyett anyám volt. Mindent megtett értem. Ha szomorú voltam, megvigasztalt, ha pedig örültem, velem együtt örült. Anyukám ekkor még dolgozott, nem voltak az adósságok a házon és volt mit ennem. A Dédinek volt egy élettársa, akire úgy tekintettem, mint a nagypapámra – pedig még csak a feleség volt igaz.

Egy nap a Dédi rosszul lett és elesett. Mivel a papa sokszor volt részeg; akkor is az volt. Az igaz, hogy felsegítette a Dédit, de az nem kifejezés, hogy hogyan. Egyáltalán nem volt magánál (de ha igen, akkor is ő volt a világ legszánalmas abba embere); felhúzta a földről, majd becipelte a szobába és levágta a kanapéra mit sem törődve azzal, hogy mennyire törékeny. Utána pedig, mint aki jól végezte dolgát, ment tovább inni, mint a gödény. Igaz, soha nem itthon ivott, hanem kint a Baglyasban. Szomorúsággal töltött el, hogy én nem tudok segíteni, csak ott állok és bámulom, hogy ez az ember minden adódó alkalommal tönkreteszi a Dédi életét – és az én életemet is.

Ezután már egyre jobban kezdett romlani az állapota, majd kórházba került. Eközben én elballagtam az oviból. Kiderült, hogy fekélyes a lába. Már nem tudott eljönni a ballagásomra sem, mert nem voltak biztosak benne, hogy mennyi ideje van még hátra... És bekövetkezett. Pár hónappal a ballagásom után, mikor bementünk hozzá. Nem tudtam, hogy mit érzek abban a pillanatban, amikor anya elmondta, hogy elment. Nincs többé. Iszonyatosan nagy pofon volt nekem ez az élettől. Mivel még kicsi voltam, csupán ötéves, nem mehettem el a temetésére. Ameddig anyáék ott voltak, addig én az oviban voltam. Csupán két dolog emlékeztet rá: két maci. Az egyiket Kokinak hívják, a másiknak nincs neve. Az ötéves születésnapomra kaptam tőle, ezért olyan fontos ez a maci nekem. Vele még a mai napig alszom és egyáltalán nem tartom „cikinek”, mert nem sokan tudnak róla, de ha tudnának is, akkor is büszkén vállalnám fel. A másik macit születésemre kaptam. Egy csupán kb. 15 centiméteres maci. Ez is nagyon fontos nekem, csak jelenleg nem találom. Lehet, hogy a padláson van, de lehet, hogy otthon.

Ő volt végig a kórházban a Dédivel. Miután meghalt, utána vettem újra magamhoz. Ő volt az utolsó, aki látta a Dédit. Abból a célból vittem be neki, hogy mindig érezze, hogy ott vagyok vele. Így őrzöm még máig is az emlékét.

Jött a szeptember. Elkezdődött az iskola, és már én is mentem. Fura volt, hogy a Dédi nincs velem és az is, hogy nem az óvodába megyek. Táskával a hátamon, kezdtem a szeptembert. Az

osztályban voltak olyanok, akiket már ismertem az oviból. Jó tanuló voltam és nagyon szerettem iskolába járni, mert lekötötte a figyelmemet. Nem gondoltam minden egyes pillanatban a Dédire (csak minden másodikban). Otthon a halála óta elkezdtek gyűlni a kifizetetlen adósságok. Eladták a Baglyasban lévő kertes házat is. Kijártam az elsőt. Eközben a „papa” is kórházba került, majd egy évvel a Dédi halála után ő is meghalt. Az ő temetésén már én is ott voltam; nem volt valami jó érzés. Életemben először volt bennem ez a kérdés: „Vajon a Dédi temetése is ilyen volt?” Ez az a kérdés, amire soha nem kapok választ... Másodikban, a második félévet egy másik iskolában kezdtem. Ebbe az iskolába járt anyukám barátnőjének, Edinának, a fia is, aki egyben az egyetlen barátom és az ovis társam volt. Ők mindenben sokat segítettek nekünk. Mivel az ovis társam, Kornél, szülei egy ideje már rosszban voltak, ezért hozzánk költöztek a kisebbik szobába. Anyukám ekkor már megint új barátot keresett magának, s ebben hű társa volt az internet. A társkereső oldalon megismerkedett egy új hapsival, akivel még most is él, és már vagy négy éve a férje. Ő lett az életem megrontója. Olyannyira utálom, hogy szavakba sem tudom önteni. Anyám szeme előtt pedig ott van még mindig az az úgynevezett „rózsaszín felhő”, ami teljesen elvakítja. Én már az első találkozásnál utáltam Krisztiánt, mert úgy gondoltam, hogy nem elég a Dédi elvesztése, de még az anyukámat is elveszítem. El is veszítettem! Krisztián beköltözött Fehérvárról hozzánk. Az ő agya-veszett ötlete volt, hogy járjak Fehérvárra iskolába. Mert „miért is ne; ő is Székesfehérvári!” Anyám pedig rábólintott, a beleegyezésem nélkül; így kezdtem én el májusban Fehérvárra járni iskolába...

Gyűlöltem oda járni tiszta szívemből! Félttem minden reggel. Félelem töltött el, mert másodikosként, egyedül jártam iskolába egy olyan útvonalon, amin a padokon végig hajléktalanok fekszenek. S még forgalmas sem volt az az utca! Egy felnőtt sem volt az életemben, akire számíhattam volna. Volt olyan is, hogy amikor hazaértem, anyáék csak tudomásul vették, és kész! Ez nagyon fáj. Úgy éreztem magam, mint valami olyan gyerek, akinek nincsenek szülei. Pedig nekem ott volt anya! Sokszor sírtam. Sírtam akkor is, amikor látszólag semmi bajom nem volt. Hiszen igazából volt; nem is kicsi. Miután Edináék elköltöztek, a Krisztián barátja költözött hozzánk. Olyan volt a házunk, mint valami átjáróház.

Mindig azt mondták rám, hogy egy hazug ember vagyok.

Egy alkalommal anyámék elmentek valahová, engem meg otthon hagytak egyedül, a kutyával. Aztán ez egyre többször történt ugyanígy. Ilyenkor mindig a Dédihez könyörögtem, hogy vigyenek el innen már valahová. Mindegy, hogy hová csak el innen! Nem is kellett sokáig várnom, mert jött az őrangyalom és kiemelt a nagy slamasztikából.

Jött megint a nyár. Egyre több adósság és hitel állt a fejünk felett; már ennem sem volt mit. Amikor megérett a ringlószilva, akkor azt ettük éjjel-nappal. Egyre többször jött ki a gyámhivatal. Nem értettem, hogy miért. Aztán elkezdődött végre, egy keserves nyár után, az iskola. Őszi szünetig minden rendben volt, de aztán a szünetben minden megváltozott. Az első napon meg lett beszélve, hogy ott alszok egy napot az Edináéknál. Abból az egy napból lett egy hét, és soha nem mentem már haza. Egyik nap kijöttek a gyámhivataltól a néni, és mondták, hogy nem mehetek haza. Akkor még azt hittem, hogy ott alszok plusz egy két napot és akkor hazamegyek, és folytatódik minden úgy ahogy volt. Csak hittem... Boldog voltam ez idő alatt, ameddig náluk voltam. Volt, amikor segítettem, de volt, amikor csak békésen játszottam. Aztán jött a mindent megváltoztató nap. Reggel még semmit sem sejtettük... Edina elment ultrahangra, mert babát várt, és Kornél nagymamája vigyázott ránk. Éppen a kutyát vitték le megsétáltatni, amikor megjöttek a gyámhivatalos néni. Kiszóltam az ablakon, és feljöttek. Kornél nagymamája egyből hívta az Edinát, de ő nem tudott időben hazajönni. Fel sem fogtam, hogy mi történik velem. Egyik pillanatban még békésen játszok, a másikon pedig minden a feje tetejére áll.

Elvittek a gyámhivatalhoz. Ekkor még teljesen jó kedvem volt. Főleg úgy, hogy mondták, anya is ott lesz. Már alig vártam, hogy elmesélhessen neki, hogy mennyire jól érzem magam az Edináéknál. Azonnal ráfagyott a vigyor az arcomra, amikor megláttam anyát sírva. Mivel nem tudtam, hogy miért sír, odamentem hozzá, hogy megkérdezzem, mi a baj. De a következő pillanatban mindenre fény derült. A néni a közepébe vágott: azt mondta, hogy Csesznekre visznek, egy nevelőcsaládba. Amikor ezt kimondta, nem teljesen értettem, csak össze voltam teljesen zavarodva. „Mi az, hogy nevelő család? Hol van az a Csesznek?” Ezek a kérdések, és sok más kavargott bennem. A néni láthatta, hogy nem teljesen értjük ezért folytatta: „kiemelnek” egy bizonytalan időre. Ez lehet hónap, év, csak a szülőktől függ. Akkor azt éreztem, nincs tovább! Senkim sincs. Mit rontottam el, hogy mindenki elmenekül tőlem? Ennyire rossz vagyok? Igazuk van anyáéknak, hogy egy hazug disznó vagyok? Mit rontottam el? Valaki adja meg nekem ezt a választ! Légy szíves, valaki! Ez nekem nagyon fájt. A sírástól nem tudtam egy darabig megszólalni. Anyáékat hazaküldték, hogy pakoljanak nekem össze... Két óra elteltével, a házunk előtt, a kocsiban ültem; arra várva, hogy vigyenek akárhová. Csalódott voltam.

Miután elköszöntem anyától, Csesznek felé vettük az irányt. Ahogy egyre jobban távolodunk Várpalotától, egyre jobban szorított a mellkasom. Otthagyva mindent, és mindenkit. A

gondolataim összevissza kavarogtak. Egyetlen gondolat maradt meg bennem azóta is: „Miért ez a sors jutott nekem?”

Csesznekre érve, Teca néni (a nevelőanyukám) várt minket a kapuban. A nénik és Teca néniék megbeszéltek valamit, aztán ők indulni készültek. Könyörögni kezdtem, hogy ne hagyjanak itt, mert haza szeretnék menni. De ők mégis elmentek – nélkülem. Ilyen fájdalmat utoljára akkor éreztem, mikor a déli is elment. Itt hagyott. Cserben hagyott és már soha nem jött vissza. Vége. Senkim se ebben az életben. Magamra maradtam. Volt, nincs. És akkor elkezdtem sírni, és magyarázkodni, hogy nekem azt mondta a gyámhivatalos néni, hogy jövő hét szerdán hazamegyek. Persze tudtam, hogy nem. Nem megyek... Ekkor írtunk 2014. október 31-ét. Azóta pedig eltelt öt év...

Újra boldog vagyok. Sokszor beszélgetünk Teca nénivel, és nem hiába. Ahhoz képest, hogy először utáltam, most ő a legfontosabb ember az életemben. Ő mindent megtesz azért, hogy normális emberek váljanak belőlünk. Az öt év alatt megismertem a nagymamámat és a nagypapámat. Nagyon szeretem őket is. Vannak élményeim, amiket egy életen át fogok őrizni. Megtanultam családban élni. Pedig az elején nagyon sok balhé volt velem. De már tudom: ha család, akkor szeretett és összetartás. A család a világon a legfontosabb dolog. Van egy célom, amit meg fogok valósítani. Így tudatva az életemmel, hogy én külön ember leszek, mint a vérszerinti családom tagjai (kivéve a Dédit). Hobbi szinten táncolok, rajzolok és könyvet is írok. Álmodom, hogy egyszer sikeres író leszek vagy pedig sikeres filmrendező. Szeretem az itt lévő testvéreimet. Ha bármi történik, akkor ott leszek és számíthatnak rám. Mindent köszönök Teca néninek és a családjának. Ígérem neki tiszta szívemből, hogy belőlem lesz valami az életben...

Remélem, Dédi, hogy látsz és büszke lehetsz rám!

Mindig van új esély

2005. június 26-án születtem. 2011-ig szüleimmal, testvéreimmal és a nagymamámmal éltem, egy panelház negyedik emeleti lakásában. Gyakran volt úgy, hogy apukám részeg volt, emiatt anyukám és két idősebb testvérem elmentek sétálni, és mi otthon maradtunk a húgossal. Ilyenkor apa elvitt minket a kocsnába, ahol olyan későig maradtunk, hogy az asztalnál elaludtunk. Reggelente az idősebb tesóim öltöztettek fel. Sokszor egy hétig jártunk egy ruhában.

Az óvodában a kedvenc játékomból az volt, hogy az udvaron lévő nagy dombról gurultam le. Volt, amikor az óvó néni kérdezősködött, hogy milyen otthon és mit szoktunk csinálni? Erre persze őszintén válaszoltam, hogy veszekednek a szüleim és anyu olyankor nem alszik otthon. Nagyon szerettem az óvodában lenni. Az ünnepek mindig olyan szépek voltak. A kedvencem az volt, amikor anyák napjára készültünk. Sokat rajzoltunk és mondókáztunk. Délutánonként, pihenés előtt mindig énekeltünk, vagy beszélgettünk. Amikor a születésnapom volt, a húgossal ünnepeltük meg, mert ő is, és én is júniusban születtem. Mindig választhattunk egy-egy gyereket magunk mellé és a többi csoporttársunk pedig énekelte a *Boldog születésnapot!* című éneket. A torta műanyagból készült, de nagyon tetszett. Ilyenkor az óvó néni adta a cukrot, amivel körbekínáltuk a társainkat. Ebéd után csendes pihenő következett. Néha, ha nem tudtam elaludni, az óvó néni eltakarta a szemem, ami nagyon zavart.

Az egyik óvoda szünetben anyuék elhatározták, hogy lemegyünk három napra a Balatonra. Nem volt szállásunk, ezért úgy oldották meg, hogy a kocsiban aludtunk. Visszagondolva, nem volt valami kellemes. Napközben fürödtünk, de nem mindig figyeltek ránk. Amikor véget ért ez az úgynevezett kirándulás, akkor visszafelé megálltunk a nagyvázsonyi várnál, ahol imádtam lenni. Ott, azon a nagy helyen, szabadnak éreztem magam. Apával labdázni szoktam. Olyan magasra rúgta a labdát, hogy kicsiként azt hittem, az égig ér fel. Lány létemre szerettem focizni. Ha nem fociztunk, akkor ütögettük a labdát, vagy kosárra dobtunk. Volt úgy, hogy felmáztunk a vár bástyájára és futkostunk. Volt tűzrakó hely is, ahol nyáron szalonnát sütöttünk. Előfordult az is, hogy húgossal, kukorica pelyhet pirítottunk, amit persze nem ettünk meg, csak jó volt égetni. Néha jártunk Nagyvázsonyba, apu ismerőséhez is, ahol lovagolhattunk. Megnéztük a kismalacokat és a teheneket. Odadugtam a

kezem a bocihoz, és akkor megnyalta. Érdes volt a nyelve és nagyobb, mint a tenyerem. Először megijedtem egy kicsit, de utána már nevettem rajta. Azóta is nagyon gyakran gondolok erre. Ott szerettem meg az állatokat. Jó volt simogatni őket.

Sajnos nem volt mindig ilyen jó. Szüleim sokszor összevesztek. Apa bántotta anyát és a nagymamát, velünk pedig kiabált. Ilyenkor félttem és a tesómmal elbújtunk. Bátyám már elég nagy volt ahhoz, hogy elmenjen otthonról. Amikor az óvó néni kérdezgetett, ezt is elmondtam. Nem tudtam, hogy ennek lehet valami következménye. Néha jöttek hozzánk nénik, akiket nem ismertem. Apáék gyakran veszekedtek velük és volt, amikor be sem engedték őket. Nem értettem, hogy ez az egész vajon miért van. Ez aztán egyre gyakrabban megisméltődött és volt, amikor már egy rendőr is elkísérte a néniket. Az oviban is egyre többet érdeklődtek az óvó nénik; ezt az egészet nem is nagyon értettem és nem volt jó érzés. Amikor a szüleimtől megkérdeztem, hogy ez miért van és, hogy kik ők, nem válaszoltak. Csodálkoztam, hogy a barátaim nem mesélnek ilyet. Aztán egy számomra átlagos hétvégén apát elkísértük az orvoshoz, mert fáj a foga. Egyszer csak jöttek felénk, két rendőrrel, azok a nénik, akiket már korábban is láttunk. Anya zavart lett és azt mondta, siessünk, ne álljunk meg. Megkérdeztem, mi történt, de nem válaszolt, csak magához ölelt. Amikor megtaláltak minket, elrángattak anyától, de én vissza akartam menni. Beültettek egy autóba a nővéremmel és a húgommal együtt. Anya és apa elment egy rendőrautóval megkeresni a bátyámat. Nem tudtam mi ez az egész és nagyon szomorú lettem. A nénik csak beszélgettek, hozzánk sem szóltak egész úton. Hosszú volt az út és néma, mert a tesóim is hallgattak. Azon gondolkodtam, hogy ez meg mi.

Egyszer csak megálltunk egy nagy háznál. Azt mondták, szálljak ki a húgommal együtt. A ház szép volt és növényekkel teli. Egy kutya futkosott az udvaron. Az ottlakó család várt a kapuban. Ettől csak még érthetlenebbé vált minden. Hiába volt nagyobb az a ház és virágokkal teli, én mégis inkább hazavágytam. Nem tudtam mikor látom a családomat legközelebb. Annak örültem, hogy legalább a húgom velem van, mert a nővéremet máshová vitték. A ház kétszintes volt. Az emeleti lakásba mentünk fel és rögtön átöltöztettek bennünket. Ezután kiválaszthattuk az ágyunkat. Este már az új családdal ettünk. Pár hét múlva beírtak bennünket az oviba. Ott azonban már nem éreztem olyan jól magam, mint az otthoniban. Eljött az idő, amikor találkoztam a családommal és ennek nagyon örültem. A találkozás vége azonban nagyon hamar eljött. Szomorúak voltunk és nagyon sírtunk. A szüleink megígérték, hogy két hét múlva újra eljönnek. Nem tudtam, milyen rosszat tettem, hogy elszakítottak tőlük.

Az új családnál nem éreztem jól magam, pedig volt még két saját gyerekük és egy nagymama is. Folyton büntettek. Ilyenkor nem szólhattunk egymáshoz sem. Amikor eljött a hetedik születésnapom, a délutáni alvás után nevelőszüleim megleptek egy csokitortával. Még sohasem volt előtte igazi tortám és nagyon finom volt. Kaptam ajándékot és megköszöntött a család.

Lehet, hogy a mi hibánk volt, vagy így kellett lennie, de egyszer csak bejelentették az akkori nevelőszüleim, hogy elkerülünk tőlük. Rettentően izgultam, hogy milyen új nevelőszülőket kapunk. Amikor először megláttam az új nevelőanyukámat, boldogság töltött el, mert nagyon szimpatikus volt. Kedvesen beszélt velünk. Elmesélte, milyen lesz az új ház és a környezet. Azt is mondta, hogy két felnőtt lánya van, az egyik még otthon lakik, és náluk is van nagymama, de még nagypapa is. Lesznek játszótársaink is, mert a szomszédban, több hasonló korú gyerek lakik. Voltak még találkozások, és párszor el is vitt magukhoz, hogy megnézzük hova kerülünk. Nagyon tetszett a leendő szobánk és az egész ház. Kaptunk labdát, színes ceruzát, színezőt és buborékfúját. Egyik látogatás alkalmával, együtt sütöttünk egy tortát. Nagyon élveztük, hogy a robotgép pálcájáról lenyalhattuk a krémet. Még jelmezbe is beöltözhettünk. Húgom cica, én egér lettem. Képet is készítettünk, és a mai napig jó emlék. Élveztük, hogy a házban körbe-körbe lehetett futkosni. Az új család nagyon kedves volt velünk, alig vártam, hogy végre odaköltözhessünk. Ez sajnos nem ment olyan könnyen, több hónapot kellett várnunk. Egyik reggel izgatottan ébredtem, mert a dolgaink már össze voltak készítve és tudtuk, hogy délután jönnek értünk. Amikor eljött ez az idő, elbúcsúztunk a régi családtól és megkezdtük az új életünket.

Idén ősszel lesz hét éve, hogy itt élek. Eleinte azért nehéz volt összeszokni. Az első évben nem igazán ettünk változatosan, ezért szegény nevelőszülőnk mindig több fogást készített, hogy a kedvünkben járjon. Sokszor még ez sem vált be. Olyan sok furcsa íz volt, amit nem ismertünk, ma már viszont a kedvenceimmé váltak. Az első osztályt is itt kezdtem. Sokszor majdnem elkéstünk az iskolából, mert a húgom nem tudott választani a sok harisnya közül. Az egyik meleg volt, a másik szúrós és mindig volt valamilyen kifogása, miért nem veszi fel. Ilyenkor mindig hisztizett. Volt úgy, hogy a nevelőanyukám felöltöztette végre, mire egyet fordult, levetkőzött. Kezdődött minden előről. Én meg izgultam, hogy nem érünk oda időben. Alsó tagozatban jó tanulónak számítottam. Néha becsúsztott egy-egy fekete pont magatartásból, mert órán jutottak eszembe azok a dolgok, amiket természetesen máskor nem beszélhettem meg (pl. szünetben), csakis az óra alatt. Emiatt forgolódtam és hangosan beszélgettem, amit a tanító néni nem nézett jó szemmel. Természetesen ezen mindig

felháborodtam, hisz igazán megérthette volna, hogy nekem most van mondanivalóm. Ennek ellenére a tanulmányi átlagom jó volt, a dicsőség falra is feltették a fényképem. Nem sok barátom volt, ezért szünetekben olvastam. A tanító néni mindig megdicsért és példának hozott fel a gyerekeknek. Ez nagyon jó érzés volt. Kezdetben nehezen barátkoztak velem, de mára ez már megváltozott. Beírtattak zeneiskolába is, 4 évig furulyázni tanultam. Nehezen mentek fejembe a dallamok, ezért megbeszéltük, hogy abbahagyhatom. Mellette még jártam táncolni a helyi Művelődési Házba. Sajnos a láthatások időpontjában volt az óra, így sokat ki kellett hagynom és nem tudtam bepótolni a koreográfiákat, ezért kimaradtam. 3 évig jártam gyöngyfűző szakkörre is. Nagyon szerettem, sokféle technikát megtanultam. Ajándékként nyakláncokat, kulcstartókat, gyűrűt és sok szép dolgot készítettem. Felső tagozattól aztán már nem lehetett menni, de én a mai napig szabadidőmben szeretek ezzel foglalkozni. Sokszor rajzok és festek is. Vannak olyan rajzaim, amit a nevelőszülöm lánya, aki már elköltözött, gyakran bekereteztet és kiteszi az otthonában. Mindig aláíratatja, és azt mondja, ha egyszer híres grafikus, vagy festő leszek, akkor már lesznek tőlem képei.

Lassan beilleszkedtem és azt is elfogadtam, hogy időnként látom csak a szüleimet. Egyik láthatás alkalmával, azt mondta a nővérem, hogy anyának kisbabája lesz. Nem akartam elhinni, ezért megkérdeztem, de anya azt mondta, hogy nem, mert neki nem kell több gyerek, elegendő vagyunk így, négyen. Amikor hazaértünk, elmondtam, hogy a nővérem mit mondott, de anya azt mondta ez nem igaz. Következő alkalommal nevelőanyukám négyszemközt beszélt anyával, hogy tisztázza a helyzetet. Amikor hazaértünk meséltünk a láthatáson történekről. Megint szóba került a kisbaba is. Akkor derült ki, hogy anya nem merte elmondani nekünk, ezért megkérte a nevelőszülönket, hogy ő mondja el. Így tudtuk meg, hogy kistestvérünk fog születni. Először nagyon rossz érzés volt. Dühös voltam a még meg sem született testvéremre. Igazságtalannak tartottam, hogy ő majd a szüleimmel fog élni, mi meg nem. 2015. őszén aztán megszületett. Azóta az érzéseim megváltoztak, már szeretettel gondolok rá. Ha néha találkozunk, sokat nevetünk és játszunk. Nem sokszor látjuk, mert amikor nagyon kicsi volt, nem hozta el anya, másfél éves korától meg már más neveli. Anya közben elköltözött apától, és hamarosan el is vált. Azóta már újra férjhez ment.

Itt minden egészen más, mint otthon, az ünnepek is olyan szépek. Emlékszem az első húsvétra. Még aludtunk, amikor a nevelőapukám belopózott a szobánkba és kirakta a nyuszi fészekhez vezető utat apró csoki tojásokkal. Mi felkeltünk és pizsamában szedegettük fel a kis tojásokat, és egyszer csak a fészekhez értünk, ami tele volt ajándékkal.

A születésnapom is mindig jól telik. Kapok tortát, amit néha nevelőanyukám készít, nevelőapukámtól pedig virágcsokrot. Meglepetésajándék is van, és meghívhatom, akiket szeretnék. Az a jó, hogy nyáron születtem, így sokat játszunk a szabadban, főleg Twisterezni szeretünk, nagyokat nevetünk, és ha jó idő van, fürdünk a medencében. Tortán kívül van üdítő, rágcálni való, süti, szendvics és egy nagy gyümölcskosár. Legtöbbször az fogy el a leghamarabb. Most már felső tagozatos vagyok, hetedik osztályba járok. Nagyon szeretem ezt az iskolát. Kedvenc tantárgyaim a nyelvtan, testnevelés, földrajz, kémia és a német, amiből különóra is járok, ahol csak velem foglalkoznak és németül beszélgetünk. Szeretem ezt a nyelvet, és jól is megy, de mindig van hová fejlődni. Az iskolában vannak németversenyek, ahova mindig kiválasztanak. Még akkor is, ha néha nincs is kedvem menni.

Utólag azért mindig örülök, hogy részt vettem benne.

Jövőre elballagok. Megbeszéltük, hogy a helyi gimnáziumban tanulok tovább. Mellette tavasztól őszig, a húgommal, feljárom a lovardába, mivel nagy szenvedélyem a lovaglás. Mint már említettem, kicsi koromban szerettem meg a lovakat, és meg is maradt az a vágyam, hogy lovagoljak. Ha végeztem a gimnáziummal, szeretnék továbbtanulni Keszthelyen, Pannon Egyetem ménesgazda képző szakán. Ha sikerül, helyben szeretnék elhelyezkedni, abban a lovardában, ahol megtanultam lovagolni. Jó lenne sok gyereket megismertetni a lovaglás örömeivel, túrákat vezetni és nagy álmom, hogy egyszer saját lovardám legyen. Véleményem szerint semmi sem lehetetlen, mindig van esély a szebb jövőre, csak tenni kell érte! Az én példám is bemutatja, hogy kaptam egy lehetőséget, amivel szeretnék élni!

Árnyékból a fényre

2006. június 1-én születtem, és 2011-ig szüleimmel, 3 idősebb testvéremmel és a nagymamámmal éltem. Apukám ivott és bántotta anyukámat, a nagymamámat és bennünket is. Anyukám sokszor elmenekült otthonról és ilyenkor otthagyt apával, aki elvitt a kocsmába és volt, hogy az asztalnál elaludtunk. Néha nem volt mit enni, mert a pénz hamar elfogyott.

Az oviban jól éreztem magam, főleg azért, mert a csoportszobánkban volt egy akvárium, halakkal és egy „Csoki” nevű teknős, amit mi etettünk. Szerettem az óvó nénim, ezért is viselt meg, amikor elment. Arra emlékszem még vele kapcsolatban, ami vicces volt, hogy egyszer a rúzsza ott volt a szépítkezős asztalon és a társaimmal „kisminkeltük” magunkat. Az óvó néni, amikor észrevette, nagyot nevetett és azt mondta, hogy azzal az anyák napi lapot pusziljuk majd meg. Jó volt ott lenni. A házunktól nem messze volt egy játszótér, ott sokat voltunk. Akkor még az sem tűnt fel, hogy szinte egy hétig ugyanaz a ruha volt rajtam, mert anyu nem kelt fel reggel, így a nagyobb testvéreim öltöztettek. Az óvó néni erre figyeltek fel és kérdezgettek az otthoni helyzetről. Többször üzentek szüleimnek, hogy szeretnének beszélni velük, de ők nem mentek be, ezért értesítették a gyámügyet. Többszöri figyelmeztetésre sem változott a helyzet. Nagy veszekedések, és verekedések szoktak lenni, ilyenkor mindig a takaró alá bújtunk és rettegtünk. Néha voltak jó napok is, pl. amikor apa Nagyvázsonyba ment egy ismerőséhez, ilyenkor elmentünk vele és lovagoltunk. Ekkor szerettem meg a lovakat.

Egyszer elmentünk a Balatonra nyaralni. Több napig az autóban aludtunk. Apáék, amíg söröztek, a testvéreimmel lubickoltunk felügyelet nélkül. Egyik alkalommal a kedves plüss macim beleesett a tóba, apáék akkor sem segítettek kivenni, pedig nagyon sírtam. Erre figyelt fel egy partról pecázó bácsi, aki aztán kihalásztta. Most így visszagondolva, történhetett volna nagyobb baj is, mert nem figyeltek ránk. Több jó dologra nem is nagyon emlékszem, inkább a rosszra. Anya egyszer megelégtelte apa ivását, ezért gyalog elmentünk Padragkútra, egy anyaoththonba, segítséget kérni. Ott sem volt jobb. A nagyobb gyerekek bántottak és a kedvec plédemet is ellopták. 2 napig voltunk ott, mert apa eljött értünk. Megígérte, hogy keres munkát és megváltozik, de hamarosan kezdődött minden előről. Anya akkor újra összepakolt és szolt az egyik barátjának, hogy vigyen el bennünket egy ismerőséhez. Az autóba nem fértünk be, ezért a testvéremmel betettek a csomagtartóba, ami miatt majdnem megfulladtam. Testvérem

ütötte a kalaptartót és kiabált, erre álltak meg és kivettek bennünket. Nagyobb testvéreim nem jártak iskolába, vagy ha igen, elaludtak órán, ezért az iskola is feljelentette a szüleimet.

Ötéves voltam, amikor egyik nap rendőrök jöttek pár gyámüggyessel és elvittek bennünket. Két nővéremmel együtt betettek egy autóba, anyáékat pedig egy rendőrautóba. A bátyámat nem is láttam, mert nem volt velünk. Rémsültek voltunk és sírtunk. Akkor még nem is tudtuk, hogy elszakítanak bennünket. A két idősebb féltestvérem más családhoz került. Nem igazán fogtam fel, mi is történik. Amikor kiszálltunk az autóból hisztiztem, haza akartam menni. A befogadó családnál nem éreztem jól magam. Sokat büntettek, mert szerintük nem viselkedtem jól. Itt is inkább az óvodában szerettem lenni. Aranyos és kedves volt az óvó néni. Sokat segítettem neki, a sírós gyerekeket vigasztaltam, az újakat kikísértem wc-re. Kisebb feladatokat is rám bízott. Óvó nénim mindig azt mondta, „te vagy a kis jobb kezem”. Még egy év sem telt el, amikor közölték, hogy máshova fogunk kerülni. Nagyon féltünk, hogy a másik családnál sem lesz jobb a helyzetünk.

Amíg vártunk az újabb elhelyezésre, az új nevelőszülő néha elvitt magához, hogy szokjuk meg egymást. Már az első ilyen alkalommal jól éreztem magam. Egy nagy kétszintes családi házban éltek, ami olyan volt, hogy a lakásban körbe-körbe lehetett futkosni. Három cica és egy kutyus fogadott bennünket. Természetesen egy cicát ki is választottam magamnak. Mindenki kedves volt hozzánk. Egy őszi napon aztán végleg odakerültünk. Nevelőszüleink kisebbik lánya még otthon lakott, és az emeleti lakrészben a nagyszülők, így mindjárt kaptunk még egy féltestvért, egy új nagymamát és nagypapát is. Eleinte nehezen illeszkedtünk be. Főleg a reggelek voltak nehezek, mivel nem akartam öltözködni. Testvérem akkor ment első osztályba és a cirkuszaim miatt majdnem elkéstünk. Éjjelente sokszor megébredtem és sírtam. Nevelőanyukám olyankor bejött és álomba simogatott, vagy énekelt nekem. Akkor mindig megnyugodtam. Nagyon válogatós voltam és szinte semmit sem ettem. Ha nem tetszett az étel, az asztal alá bújtam és még könnyörgésre sem jöttem elő.

Teltek a hónapok és lassan én is első osztályba kerültem. Eleinte nagyon nehezen ment az írás és az olvasás. Sokat gyakoroltunk együtt, így hamarosan behoztam a lemaradásom. Első osztályban mindkettőnket beírtak zeneiskolába. Az iskolában jól tanulok, még a dicsőségfalra is felkerült a fényképem. Az oviban jártam néptáncra; nagyon szerettem, ezért első osztályban beírtak a Művelődési Házban tartott órákra is. Sajnos a láthatások miatt nem sokszor tudtam részt venni, ezért abba kellett hagyni.

A láthatások rendben zajlottak, lassan megszoktuk, hogy apát havonta, anyát, kéthetente látjuk. Nagyon megviselt, amikor anya bejelentette, hogy lesz még egy kistestvérünk. Sokáig nem is akartam találkozni vele. Húgomat azóta nagyon ritkán látjuk, mert már őt sem neveli anyukám, aki közben elvált apától és máshoz ment férjhez. Szeretem a szüleimet, de jó itt.

Nagyon sok és szép helyeken jártunk. Rendszeresen megyek színházba és hangversenyre. Legjobban szeretem a nyarat, mert akkor sokat járunk fürödni és lovagolni. Mindig együtt megyünk nyaralni, még a saját lányok és a családjuk is. Olyankor kirándulunk, játszunk. Többször voltunk Ausztriában és Olaszországban is egyszer. A tengerben fürödni nagyon jó volt. Szeretem a családi ünnepeket, a karácsonyt és a húsvétot is. Ilyenkor mindenki együtt van. Rengeteg ajándékot kapunk és mi is megajándékozunk mindenkit. Legtöbbször saját készítésű rajzokat, kis kézműves ajándékokat adunk. A születésnapomat mindig megtartjuk. Hívhatok barátokat, van tortám és ajándékot kapok. Karácsonykor minden évben elkészítjük a közös fotót. Legjobb a húsvét. Előtte nap tojást festünk. Húsvét hajnalban nagy a készülődés, nevelőanyukám minden évben kenyér-tésztában süti a sonkát és mi a friss kenyér illatára ébredünk. Hagyomány még, hogy az ágyunktól a „nyuszi fészekig” kirakják az utat, kicsi tojásokkal. Ha követjük, rátalálunk a fészekre, amiben az ajándékok vannak. Ajándékozás után együtt megreggelizünk és beszélgetünk a szépen terített asztalnál. Másnap arra ébredünk, hogy nevelőapukánk nyakon önt egy pohár vízzel, mert mindig Ő az első, aki meglocsol. Természetesen a festett tojást is megkapja érte, amit azonnal befal. A nap többi része játékkal, beszélgetéssel és van, hogy kirándulással telik.

Sokat beszélgetünk a továbbtanulásról. Először szeretnék leérettségizni a helyi gimnáziumban. Később még nem tudom mit tanuljak, de az biztos, hogy nem olyan szeretnék lenni, mint a szüleim. Bárhogy döntök, tudom, hogy ebben a családban minden támogatást megkapok, és ez nagyon jó érzés. Az első tervem az volt, hogy gyógymasszőr leszek, de a nevelőanyukám azt mondta, „neked ennél több eszed van, legyél gyógytornász”. Kicsit félek a sok tanulástól, de még van időm eldönteni. Szeretnék mindenképpen olyan szakmát tanulni, ahol emberekkel kell foglalkozni.

Út az ismeretlenbe

A Somló lábánál laktam szüleimmel és testvéreimmel együtt a falu szélén, egy lepusztult, kicsi családi házban. Egy nagyobb, egy kisebb szoba, konyha, fürdőszoba volt benne, amit nem lehetett használni. Mindig nagy volt a zshivaj. A veszekedés sem volt ritka. Apám rendszeresen részegen jött haza. Olyankor menekültünk előle. Elbújtunk ahová csak tudtunk. Szüleim és idősebb testvéreim nem jártak dolgozni. Esténként sokszor éhesen feküdtünk le. Egy ágyban heten aludtunk, jó szorosan összebújva, ami télen jó is volt, mert tüzelőnk alig akadt. Hatéves, középső csoportos óvodás voltam. A csoportban sok gyerek volt, velem mégsem játszott senki. Az óvó néni szeretetét, figyelmét sem éreztem. Ennek okát később, kiemelésem után értettem meg. Rendszeresen koszos, bűdös voltam. Sűrűn tetves is. Ebéd után mindig mentem haza, amit alig vártam, bár otthon sem számítottam sokat, hacsak azért nem, mert a kapott uzsonnámat azonnal elvette tőlem valaki. Éjszakénként arra ébredtem, hogy apám és idősebb testvéreim, vagy mentek el, vagy éppen jöttek haza. Különböző dolgokat hoztak. Zöldségeket, tyúkokat, mikor mit.

Egy szép késő tavaszi napon szólt az óvó néni, hogy menjek ki velük az udvarra, mert két néni szeretne beszélni velem. Mikor kiértünk, félelem lett úrrá rajtam. Rendőrautók, rendőrök, és egy kisbusz állt az udvaron. Aki olyan családban élt, mint én ott a rendőröket nem szeretik. Félnék tőlük. Volt köztük egy rendőrnéni, akiről nem is sejtettem, hogy a későbbi életem folyamán is jelen lesz. A néni mondták, hogy elvisznek egy új családba, ahol nekem jó lesz, Mi?! Hová kell mennem?! Jó lesz? Hiszen nekem most is jó! A kisbuszban már voltak testvéreim. Nem is tudtam, hogy ötnem a testvére, hanem a nagynénje vagyok. Rendőri kísérettel elmentünk a házunkhoz, a még otthon lévő gyerekekért. Szüleim nem jöttek ki. A kapuba kiállították őket, így el sem köszönhettem tőlük. Az úton a kicsik csak sírtak, és sírtak. Kaptunk innivalót meg ropit. A négy és fél éves tesóm nem akart kiszállni a buszból, de mennie kellett. Nem egy helyre kerültünk. Volt ahová egy, volt ahová több gyereket helyeztek ki. Egyre jobban szorongtam. Mi az, hogy új család? Miért történik ez velem? Tettem valami rosszat? Mikor következem én? Ezek jártak a fejemben. Aztán egy szép nagy ház előtt megállt a busz. Szóltak, hogy szálljak ki. A kapuban egy néni és egy bácsi mosolyogva fogadtak. Én meg sem álltam, csak elmentem mellettük, be a házba. Hallottam mikor azt kérdezte valaki: „Nem úgy

volt, hogy egy kislányt kapunk?” „Hiszen ő egy kislány, úgy hívják Orsós Olgika” – válaszolta a néni, akivel jöttem. Az akkori fényképeim alátámasztották, a kérdés jogos volt.

Finom ebéddel vártak, de én semmit nem fogadtam el, csak a hozott ropimat eszegettem. Azt kérdeztem hogyan tudok innét hazamenni? A néni, akit Ibolyának hívtak elmagyarázta, nem szabad innét elmennem. A bácsi is bemutatkozott, őt Karcsi bácsinak hívták. Mondták, hogy ők lesznek a nevelőszüleim. Megkezdődött az új életem. Nem örültem neki. Le kellett fürödni, amit nagyon nem akartam. Nem kellett a szép ruha, új cipő. Életemben először aludtam egyedül az ágyban, ami megrémített. Hiányzott a testvéreim melege, érintése. Emlékszem sírva aludtam el. A családban már nevelkedett kettő lány, ikrek. Kedvesek voltak velem. Nevelőszüleim is mindent megtettek, hogy jól érezzem magam, de nem tudtam megnyugodni, főleg mikor meghallottam anyukám hangját a telefonban. Kérleltem: ”Anu bidé hada, Anu bidé hada!” Nagyon pösze voltam. Állandóan a Krisztián nevű tesómat emlegettem. Szerettem volna, ha ő is velünk élhetne. Mondtam, ő nagyon jó kisfiú. Egyik nap örömmel újságolta Ibolya néni, hogy jöhet hozzánk a Krisztián, s reméli tényleg jó kisfiú lesz. „Majd med láttuk, majd med láttuk” – mondtam. Ezen jót nevetett. Attól a naptól kezdve, hogy a tesóm velünk lakott, sokkal jobban éreztem magam. Kezdtem elfogadni az új életem.

Egy Sümeghez közeli nagyközségben, Csabrendeken élnek a nevelőszüleim, szép nagy családi házban. A hozzá tartozó hatalmas udvarral, gyümölcsössel. Négy szoba, konyha, nappali, WC, előszoba, fürdőszoba van a házban. A községben iskola, óvoda, humán orvos, fogorvos, állatorvos, gyógyszertár, könyvtár, több bolt is van. A nevelőanyukám tizenkét éve le van szálalékolva, mert kétszer műtötték nyaki sérvvel, és nem végezhet fizikai munkát. Előtte dolgozott a vasúton tizenegy évet raktárnokként, később személypénztárosként. Aztán egy nagy gyárban dolgozott tizenhat évig csoportvezetőként. Imádta a munkáját, munkatársait. A mai napig abból a közegebből vannak a barátnői. Egyikkel nagyon szoros a kapcsolata. A nevelőapukám nyugdíjas. A bauxitbányánál dolgozott a föld alatt huszonhat évig. Nincsen szoros baráti kapcsolata, azt mondja neki éppen elég a családja. Három saját lánygyermekük van, akik már férjnél vannak, nem laknak velük. Az idősebb Pápán lakik. Katona. Szeretem, mert olyan határozott. Sokat tanult. Pécssett diplomázott. Mindig továbbképezi magát. Sok minden órá járul, mert a férje külföldön dolgozik. A fia egy vicces gyerek. Sokat nevetünk a humoros előadásain. A lánya középsúlyos hallássérült, akit sokat kell Budapestre hordani az orvoshoz. Imádnivaló kislány. Meg kellett tanulni elfogadni a másságát.

Nem csúfolni, nem szekálni a fogyatékosága miatt, hanem segíteni, türelmesnek lenni hozzá. Nevelőanyukám sokat segít neki. Főleg abban, hogy a gyerekek hétvégeken náluk vannak. A középső lányuk ápolónő. Érettségi után felsőfokú képzésben vett részt. Most is tanul, további fokozatot akar megszerezni. Hatalmas szíve van. Az idős, beteg, elesett emberek számíthatnak rá. Szeretnék egyszer én is az egészségügyben dolgozni. Nekem ő a példaképem! Egy fia, és egy lánya van, aki az egyik legjobb barátnőm lett. Férje középvezető egy nagy cégnél. Sokat dolgozik ő is. Mivel a községünkben laknak, az unokákra sokat vigyáznak a nevelőszüleim. Sűrűn alszanak náluk. A kisebb lányuk a közeli településen él. Neki nincs gyereke, pedig nagyon szereti őket. Az okáról nem tudok. Ő az a rendőr néni, aki a kiemeléseknél jelen volt. Járórként dolgozott sokáig egy városban, aztán bűnügyi nyomozó lett. Állandóan dolgozik, ügyel. Nem is tudom, ha lenne gyereke mi lenne a hivatásával. Mosolygós, jószívű. Sok édességet, gyümölcsöt hoz nekünk. Férje az üveggyártásban dolgozik. Szeret a természetben tevékenykedni.

A nevelőszüleinket az unokák Mamának és Papának szólítják. Szerettem volna én is így hívni őket. Boldog voltam mikor mondták, természetesen, semmi akadály. Papának már nem éltek a szülei mikor odakerültem. Neki nincs testvére, ezért örül, hogy ilyen nagy családja van. Mamiék négyen vannak testvérek. Jó a kapcsolatuk. Hat unokahúga, kettő unokaöccse van. Anyukáját Dédinek hívtam, mint az unokái. Mindig finom süteménnyel, fagyival, jó ízű teával várt bennünket. Jóleső érzés, hogy elfogadtak, befogadtak ők is. Eljött az idő. Megkezdtem az ovit. A rossz emlékek visszatértek. Nehéz volt, hiszen az új családomat is szokni kellett még. Hamar elmúltak a félelmeim. Az óvónénik aranyosak, kedvesek voltak. Lettek barátnőim. Szerettem óvodába járni. Ebéd után ott aludtam. Szüleimmel, testvéreimmel felügyelet mellett találkozhattam. Apukám szokott veszekedni a Mamival, és a többi nevelőszülővel. Nem szerettem, hogy ott van. Anyukámnak örültem, bár kevés figyelem jutott rám, olyan sokan voltunk. Kezdttem egyre jobban beilleszkedni az új családomba. Megkedveltem a fürdést, olyannyira, hogy alig akartam kiszállni a kádból. Olyan jó volt az illatom. Mami esténként szép meséket olvasott. Életemben először megünnepeltük a születésnapomat. Énekekkel köszöntöttek. Mami süttött tortát. A gyertya mellett tűzijáték is volt rajt. Az egész család eljött. Ajándékokat, édességeket, rajzokat kaptam. Emlékszem álltam ott zavartan. Meg sem köszöntem.

Eljött a nyár. BALATON, így nagy betűvel. Álmaimban sem tudtam elképzelni, hogy ilyen létezik. Aztán az ÉLMÉNYFÜRDŐ, közös nyaralások, kirándulások, túrák. Mind-mind felejthetetlen élmény.

Már nem sírtam, mikor anyukám telefonált, csak meséltem-meséltem az élményeimet. Utólag belegondolva biztosan rosszul esett neki, hogy BOLGOG voltam. Felzárkóztatásom érdekében a közeli városba, Sümegre hordott el a Mami fejlesztésekre. Sokat kellett otthon tanulnom, de szépen haladtam. Egyre több hangot tudtam kiejteni. Az ikrekkel jó volt a kapcsolatom, de egyre kevesebbet találkoztam velük. Korán mentek, későn jöttek. Volt, hogy nem is aludtak otthon. Éreztem valami nincs rendben. Mamiék elmondták, hogy az ikrek el fognak költözni, mert a szabályokat nem tartották be. Csavarogtak, hazudoztak, nem tanultak, pedig csak hetedik osztályosok voltak. Kis idő elteltével kettő fiú érkezett. A Krisztián meg a fiúk beköltöztek a nagyszobába. Én meg egyedül a kis szobába. Imádom a szobámat. Pont olyan amilyet szerettem volna. A kisebbik fiú egy cukor pofa volt, de a tesójával is sokat játszottam.

Megkezdtem a tanulmányaimat, normál tantervű osztályban. Azok voltak az osztálytársaim, akikkel egy csoportba jártam az oviba. Az osztályfőnökömet Gyuri bácsinak hívták. Imádta a gyerekeket, mi is őt. Az elsőt nagy nehezen, de el tudtam végezni. A második osztályban egyre sűrűbben fordult elő, hogy nem tudtam lépést tartani a többiekkel. Mami több alkalommal beszélt Gyuri bácsival, mit lehetne tenni. Újra kezdtünk fejlesztésre járni, először Sümegre, aztán elküldtek Veszprémbe vizsgálatra. Ott megállapították, hogy részképesség hiányom van, ami miatt a további tanulmányaimat eltérő tantervű osztályban kell folytatnom. Akkor ez semmilyen törést nem okozott, hiszen ugyanabba az iskolába jártam, csak az osztálytársaim lettek mások. Végre lettek sikerélményeim, dicséreteket kaptam. Az osztály egyik legjobb tanulója lettem. Szerettem iskolába járni. Otthon a fiúkkal sokat játszottunk a szabadban. Labdázunk, focizunk, hintáztunk, trambuliban ugráltunk, fürödtünk a kinti medencében. Egy nap Maminak fel kellett vinnie a két fiút Veszprémbe, ahol kiderült egy új, végleges családjuk lesz, mert örökbe fogadták őket. Helyükre hamarosan újabb gyerekek érkeztek. Kettő nagyobb fiú. A fiúkkal fiús játékokat játszottam, a Mami lány unokáival meg babáztunk. Egész jól hozzá szoktam ehhez a kettősséghez.

Kapcsolattartásra minden hónap 2. és 4. szombatján került sor. Apám már egy ideje nem jött, amit nem sajnáltam, mert így sokkal nyugodtabb lett a légkör. Telt-múlt az idő. Anyukám egyre többször lemondta. Már hónapok óta elmaradt a kapcsolattartás. Egy tavaszi napon aztán jelezték, hogy szombaton jönnek. Csodálkoztam, mert apám is eljött. Furcsán csendes, szomorú tekintettel nézett rám anyukám. Máskor sokat szokott beszélgetni, kérdezgetni, most nem. Egy busszal szoktunk utazni a szüleinkkel oda is, és hazafelé is.

Olyat láttam hazafelé a buszon, amit még soha.

Anyukám, apukám vállára hajtotta a fejét, meg sem mozdult. Apám kisimított a homlokából egy tincset. Mi előbb szálltunk le a buszról, ilyenkor szokott integetni. Most nem. Még csak ki sem nézett az ablakon. Ezen csodálkoztam. Aznap ebéd után a Mami kérte üljunk mellé a Krisztiánnal, mert fontos dolgot szeretne megbeszélni velünk. Elmondta, bizonyára láttuk az anyukánkon, hogy beteg. A betegség neve tüdőrák. Haldoklik, de ma még összeszedte minden erejét, eljött, hogy láthasson bennünket. Őszinte leszek. Nem tudtam akkor, hogy ez azt jelenti, soha többet nem láthatom, nem beszélhetek már vele. Fél évre rá jött a szomorú hír. Meghalt az anyukám. Elmentünk a temetésére. Ott, a koporsója mellett tudatosult bennem a megváltoztathatatlan. A temetésre kihozták a börtönből egyik fiú testvéremet is. Meg volt bilincselve a keze-lába. Ketten őrizték. Borzasztó érzés volt így látni. Alig vártam, hogy eljőjjünk onnét. Hálás voltam a Maminak, hogy lehetővé tette a temetésen való részvételem, így teret engedhettem a gyászomnak. Apám utána többet nem jött kapcsolattartásra. Ezt nem bántam, mert egyáltalán nem állt hozzám közel, ahogy az idősebb testvéreim sem. Az ő életvitelük messze áll tőlem. Ők ki-be jártak a börtönökbe. Csak a velem együtt nevelkedő testvérem maradt meg nekem a régi családomból. Éreztem, ezzel végleg lezárult a régi életem korszaka. 11 éves voltam akkor!

Anyukám halála után elkellett válnom a két fiútól is, mert őket hazagondozták a Mamiék. Ez azt jelentette, hogy a szüleik rendezték a körülményeiket. Megtettek mindent annak érdekében, hogy a rendszerben nevelkedő gyerekeiket, mind az ötöt, haza tudják vinni. Gyerekként meg kellett tapasztalnom több esetben is az elvesztés érzését. Sokat foglalkoztatott a gondolat, hogy azok, akik az eddigi életem részei voltak, sorban tűnnek el mellőlem. Mi lesz velem és a tesómmal?! Nekünk is mennünk kell innét?! Mindent jól csinálók? Betartottam a szabályokat? Ami eddig természetes volt számomra, a biztonság az új családomban, az most olyan képlékennyé vált! Tudtam, hogy én itt akarok maradni! Itt akarok élni! Nekem már ők a családom! Nehéz időszak volt ez számomra. Mamiék észrevették rajtam, hogy valami nincs rendjén. Sokat és sokszor beszélgettünk, mire egyszer elmondtam mitől félek! Mamit ez meglepte. Azt mondta, sajnálja, hogy ők ebbe bele sem gondoltak. Számukra természetes volt, hogy én és a Krisztián velük fogunk élni. Biztosítottak bennünket a feltétlen szeretetükről, bizalmukról. Ettől kezdve teljes biztonságban éreztem magam, mindaddig a pillanatig, míg ki nem derült mit tettem.

Hetedik osztályba jártam. Az osztálytársaim a közeli faluból jártak be a mi iskolánkba. Szinte kivétel nélkül mindegyik család hátrányos helyzetű volt. A gyerekek koszosak, büdösek, sok esetben tetvesek. Igen, mint én régen. Nem néztem le őket, jól elvöltünk.

Barátkoztam is velük, de másokkal is szerettem volna. Nekem megadatott, hogy tiszta, jó illatú, csinos legyek. Vágytam volna a régi ovis, illetve iskolás társaim barátságára. Azokéra, akikkel annyi közös emlékem volt, de egy ideje elfordultak tőlem. Hiába a szocializációm, bűnöm az, hogy ROMA vagyok. Azt a megkülönböztetést, amit nekünk romáknak el kell szenvednünk nem is értheti meg senki, aki nem éli ezt át. A buszon nincs hely csak melletted, de senki nem ül egy cigány mellé, inkább áll. Bemegyünk egy boltba azonnal azt nézik nem lopok-e.

Szerettem volna megvásárolni a szeretetüket, figyelmüket. Erre adódott is lehetőségem. A Mamiék a ház felújítására raktak félre pénzt, s én egy véletlen folytán megtudtam, hol tartják. Onnét kezdve közel két hónapon keresztül lestem a kínálkozó alkalmat, hogy lopni tudjak a pénzből, melyből a legdrágább táblacsokikat, édességeket vettem az áhított gyerekeknek, csak hogy szóljanak hozzám. Mivel tudtam, hogy az osztálytársaim nem jutnak hozzá ilyen finom csokikhoz, így nekik is vettem. Volt, hogy tízezer forintot is elköltöttem rájuk egy alkalommal. Mamiék észre sem vették, hogy hozzányúltam a pénzhez, mert meg sem nézték, hiszen félretett pénz volt. Elloptam sokszor, sokat. Összesen 120000 Ft-ot. Jó, hogy egy másik eset kapcsán kiderült mit tettem, mert lehet, hogy elvittem volna az összeset. Fel sem fogtam mit teszek! Na, akkor azt hittem itt a vég! Innét biztosan mennem kell! Az, hogy szégyelltem magam, az a legkevesebb volt. Szinte úgy éreztem, meghasad a szívem, annyira fáj, hogy így visszaéltem a Mamiék bizalmával. Nem tudom, hogy van-e őrző angyalom, vagy valaki védelmezőm, de csoda történt! Kaptam még egy ESÉLY-t. Örökre hálás leszek nekik érte. Olyan boldogságot, megkönnyebbülést még nem éreztem! Megfogadtam soha, de soha nem nyúlok ahhoz, ami a másé. Egy jelképes összeget a zsebpénzemből minden hónapban visszaadok nekik. Emiatt elhatároztam, hogy eladónak fogok tovább tanulni. Szeretném bebizonyítani, hogy ellent tudok állni a kísértésnek.

A farsang idején újra bővült a családunk három fiúval, akik testvérek. Nagyon elhanyagolt, bántalmazó családból jöttek. Sok szeretetre, figyelemre, törődésre van szükségük, amiben sokat segíték a nevelőszüleimnek. A továbbtanulási jelentkezéseket elküldtük Sümegre, ugyanis hosszú idő után újra indult a szakképzés. Eladónak jelentkeztem, és fel is vettek! Az első komoly megmérettetésem sikerült! A ballagásom örök emlék lesz számomra. Ott volt az

egész családom. Gyönyörű csokrokat, ajándékokat kaptam. Tizenheten voltunk. Úgy hozatott a Mami finom húsos tálakat. A süteményeket ő sütötte.

Nagy megtiszteltetés ért, mert a kiemelkedő sport eredményeimért a Speciális Sport kategóriában a Veszprém Megye Legjobb Sportolója 2018 kitüntetését vehettem át Veszprémben, a Sport Díjkiosztó Gálán. Felkészítő tornatanárnóm a Legjobb Edző 2018 kitüntetését vette át. A nyár hamar elröppent. Megkezdődött az új sulis évszám. Megkértek, hogy mondjak beszédet és verset az iskola megnyitó ünnepségén, aminek szívesen tettem eleget. Nem teljesen ismeretlenek az osztálytársaim, mégis sok időbe telik, mire meg, illetve kiismerem majd őket. Az elején szakmaiból beszédtem pár rossz jegyet. A tanárnóm és a Mami segítségével sikerült a félévre úgy felzárkóznom, hogy az egyik legjobb tanuló lettem.

Az álmomat, hogy egyszer ápolónő legyek, nem adom fel. Az eladói szakma megszerzése után következik a szociális gondozói! Hálás vagyok a Maminak, hogy mindenben támogat, segít! Megtanított nagyon sok mindenre, aminek hasznát tudom venni az életem során! Köszönöm a Papának, hogy ő a világ legjobb, legviccesebb apukája. Köszönöm a lányaimnak, unokáimnak, a közvetlen rokonaiknak, hogy ennyire szeretnek, és elfogadnak olyannak, amilyen vagyok. Büszke vagyok arra, hogy ennek a családnak a tagja lehetek!

Egy nevelt lány igaz története

Alexandrának hívnak. Édesanyám 2004-ben hozott a világra, ötödik gyermekként. A nevelőcsaládba kerülésem előtti időszakra nem emlékszem, mert nagyon fiatal voltam. De a családban eltöltött évek alatt történő események kérdéseket hoztak ki belőlem. Ilyen esemény például a családba újonnan bekerült, illetve onnan kikerült gyerekek megrázó élményeiből fakadó kérdések. Ezekre folyamatosan választ kaptam, és ez által van tudomásom saját bekerülésem körülményeiről is.

Szüleimmel Ózdon laktunk, az apai nagyszülőknél, ahonnan apukám viselkedése és a körülmények miatt kellett menekülnünk. Öt testvéremmel együtt Ajkára költöztünk albérletbe. Két lánytestvérem Ózdon maradt a nagymamával. Szüleimnél rendszeres volt az alkoholizálás és a verekedés, ebből adódóan nem tudták fizetni az albérletet és el kellett hagyniuk a lakást. Anyukámmal és a testvéreimmel az ajkai anyaszállón húztuk meg magunkat egy éjszakára. A későbbiekben nem tudtak számunkra helyet biztosítani, ezért másnap gyámhivatali határozattal Sümegre kerültem a jelenlegi gondozási helyemre. Az apukámmal a későbbiekben nem találkoztam, mert nem tartotta velünk a kapcsolatot.

Anyukám fél év után kétszer-háromszor meglátogatott minket. Majd eltűnt az életünkből.

2007. május 21-én kerültem a nevelőanyukámhoz két fiútestvéremmel, Krisztiánnal, aki 7 éves, Benjammal, aki 18 hónapos, én pedig 3 éves voltam. A másik két fiú, Gábor és Jani ugyanabba a városba kerültek, csak másik családba 8 és 9 évesen. Két lánytestvérem, Bea és Csilla továbbra is a mamánál maradtak. Első élményem a családban, hogy a nevelőanyukám, akit anyukámként szeretek, várt az ajtóban. Amikor kiszálltam az autóból, megláttam az arcát, mosolyát, melegség töltötte el a szívem. Odaguggolt elélem és megkérdezte a nevem, amire én csendesen, cumival a számban alig érthetően válaszoltam: Szandi. Benit is nagy mosollyal fogadta, aki csak sírt. Majd bekísértek minket a házba, ahol megláttam a szobámat, aminek nagyon örültem és biztonságot éreztem. „Végre biztonságban leszünk!” Anyáéknak volt megbeszélhatalmuk, ezért a lánya, Szandra, fürdetett meg bennünket. Számomra nagy élmény volt a meleg, habos víz, amiben locsizhattunk. Illatos, szép ruhába öltöztetett minket. A családban van egy mami is, Ilonka néni, aki mindenki mamája. Finom ebéddel várt minket, cukorborsó levessel és spagettivel. Azóta is az a kedvenc étel. Mivel a testvérem, Krisztián,

aznap még elment iskolába két bátyámmal együtt, ő csak délután érkezett meg a családba. Megnyugvással töltött el az érkezése. Megmutattam neki elsőként a saját ágymat, majd az övét. Többen voltunk gyerekek: Szandra, Rudi, Roli, Kornél, Alex és mi hárman. Mivel hasonló életkorúak voltunk, ezért hamar összebarátkoztunk és nagyokat játszottunk: bicikliztünk, homokoztunk, babáztunk, autóztunk és sokat sétáltunk. Szandra segített felfedezni a lakás minden zugát, így hamar beilleszkedtünk. Anyától nagyon sok, szép ruhát és játékot kaptunk. A kedvencem a piros színű hinta volt.

Az első nyári emlékem az volt, hogy a Püspöki palota kertjében sokat játszottunk, fogócskáztunk. Mi is kipróbálhattuk a régi korok játékait. Nekem a faló tetszett a legjobban. Gyakran mentünk a játszótérre, de igazi élményt nyújtott az udvarunkon lévő medence is, amiben minden nap fürödhettünk. Szeptemberben ovit kezdtünk; én a Napocska csoportba jártam két évet. Ibolya néni és Anita néni segített összeismerkedni a gyerekekkel. Sokat rajzoltunk, verseket tanultunk, rendezvényeken szerepeltünk. Szívesen játszottam a Rékával és a Hellával. Emlékszem, amikor jött hozzánk a Mikulás! Mi csak játszottunk, nem is sejtve, hogy mi fog történni. Egyszer csak a csengő hangjára lettünk figyelmesek, majd piros ruhában, nagy fehér szakállal belépett a Mikulás. „Ho-ho-hó! Hol vannak a gyerekek?” kérdezte, mi meg nem tudtuk megszólalni és megmozdulni sem. Puttonya tele volt játékokkal, édességgel, gyümölcsevel. Sok év után tudtam meg, hogy ez a bácsi a család rokona, aki minden évben eljött hozzánk, és már nagyon jól megismerkedtünk.

Első karácsonyom. Karácsony estéjén Szandra segítségével pásztorjátékot mutattunk be. Én angyal voltam. Anya és a Mama nagyon megtapsoltak bennünket. Amikor vége lett az előadásnak, arra lettünk figyelmesek, hogy felcsendül a *Mennyből az angyal* című ének. Kiszaladtunk és egy hatalmas, ragyogó karácsonyfát pillantottunk meg, sok-sok játékkal. Boldog voltam. Igazi karácsony. Kaptam egy nagy babát, babakocsit, fürdőkádat, mesekönyvet, színezőt. Alig tudtam tartani a babát, olyan nagy volt. Igazán boldogok voltunk. Mindenki sok ajándékot kapott, sokat játszottunk.

Az első születésnap. Negyedik születésnapomat az új családban ünnepeltük. Feketeerdő tortát kaptam gyertyával és marcipánnal. Nagyon szerettem volna már karácsonyra egy telefont, de születésnapomra megkaptam. Zenélt, villogott, nagyon örültem neki. Mindig rajzoltam, így ehhez is kaptam színeseket, rajzolós könyvet. Az oviban első lettem a rajzversenyen, még oklevelet is kaptam, amit a polgármester adott át. Az első farsang. Ez tényleg az első farsang volt. Sokat mesélték az óvónénik, hogy mi lesz, de el sem tudtam képzelni. Anyától kaptam

rózsaszínű királylány ruhát, koronát, varázspálcát. Tényleg királylánynak éreztem magam. Táncoltunk, pörgött a szoknyám, sütítettünk és nagyon izgalmas volt a vetélkedő is.

Márciusban a nagymamától elhozták a két lánytestvéremet, Beát és Csillát is. Bea hozzánk került, Csilla a két fiútestvéremhez. Gyakran találkoztunk, játszottunk beszélgettünk. Eljött a húsvét. Igazi nyuszi futkostak az udvaron mindenhol piros tojások és csokik voltak, kis kosárba szedegettük össze. A játékokat elosztottuk egymás között. A nyuszi hozta a legelső Barbie babámat. Eljött a nyár. Végre jó idő lett. Nagyon vártuk a nyári szünetet, ugyanis anyáékkel felmentünk a híres, magas Sümegi várba. Másztunk a sziklákon, póni lovon lovagoltunk.

Rolitól és Alextől el kellett búcsúznunk, mert vissza kerültek a vérszerinti családjukba. Eleinte nagyon hiányoztak, de pár hét elteltével két lány érkezett a helyükre, Ibolya és Gyöngyi. Kicsit viharos volt a beilleszkedésük. Végre megint sokat locsizhattunk a medencében. A nyár végével újból elkezdődött az óvoda, jó volt találkozni az óvodatársakkal. A tél meghozta a jó öreg Mikulást és a karácsonyt. Kaptam egy bölcsőt és hozzá egy babát, Barbiet és neki egy szobabútort, pónikat és kifestőt. Szilveszterkor feldíszítettük a szobát és igazi partit csaptunk. Januárban három születésnapot ünnepeltünk egyszerre. Gyöngyinek és nekem egyszerre volt a születésnapunk, Beninek pár nappal később. Az óvodai farsangon, indán lánynak öltöztem be az óvónénivel. Eljött a húsvét, ismét rengeteg csokit és játékot hozott a húsvéri nyuszi. Homokozót, ugráló kötelet, babát kaptunk.

Izgalmas nyarunk volt, szinte minden nap sétálni mentünk, a játszótér mindig útba esett. Mivel már nagyobbak voltunk így anya elvitt minket a Veszprémi Állatkertbe. Ekkor voltam először állatkertben. Az a rengeteg állat, fagyizás, eszem-iszom nagy élmény volt. A Sümegi Kisfaludy múzeumba is ellátogattunk. A Fehér köveknél túráztunk a családdal. Nagyon magasan voltunk. Az erdő és a madarak nagy élményt jelentettek. A mai napig minden nyáron felmászunk oda és megemlegetjük az első utat, amikor egy őzikét is láthattunk a fák között. Később is mikor fent voltunk, mindig találkoztunk vele. Az óvodában néptáncra jártam. A szüreti fesztiválon is részt vettünk, lovas hintón ülve kocsikáztunk végig az egész városon. A fellépésünk nagyon jól sikerült, nagy tapsot kaptunk. Az ovival egy galéria megnyitón szerepeltünk az állatok világnapja alkalmából. Én is büszkén vittem a plüssmackómat, hogy mindenki megnézhesse.

A Mikulás és a Jézuska a következő évben sem felejtett el bennünket. Sok szép ajándékkal kedveskedett és tette igazán boldoggá az ünnepeket. Beszélő, nevető babát kaptam,

azzal aludtam. Hatéves nagylány lettem. Készültem már az iskolába. Felkészítőre is jártam, hogy biztosan felkészült legyek a sulihoz. Szülinapomra színeseket és fejlesztőkönyveket, ceruzákat, filceket kaptam. Az utolsó farsangon az óvodában napkirálylányként ragyogtam. Barátnőimmal nagyon jól buliztunk. 2010 áprilisában a nyuszi sok édességet, gyümölcsöt, társasjátékot rejtett el az udvarunkon. Az utolsó néptánc fellépésünkön Cimbi bácsival táncolhattam. Az oviban hittanra jártam, ezért anya megkereszteltetett, ő lett a keresztanyukám. Eljött az óvodai ballagás, Kornéllal együtt ballagtunk. A nyár minden napját kihasználtuk, sokat játszottunk, fürödtünk a medencében, de kirándultunk is. Vonattal mentünk Keszthelyre, ahol még hajókáztunk is. Először meglepődtem és egy kicsit féltem is, de amikor megláttam a gyermekeknek kialakított hajókormányt, még vezethettem is. Ezen a nyáron voltam először a Balatonon. Nem értettem, hogy hogyan lehet ilyen nagy medencét venni. Nagyon jól éreztük magunkat. Mivel nagyon ügyesen voltunk anya kolléganőjével, ezért elmentünk Szombathelyre a Kalandparkba. Busszal mentünk, rosszul is voltam, de volt anyának gyógyszere, így minden rendbe lett. Azóta is, ha buszozunk, csak gyógyszerrel indulunk útnak. A parkban rengetek játék várt minket. Csúszda, mászóka, pörgős játékok. Nagyon fáradtan értünk haza.

Eljött a szeptember, és Sümegcsehire a Fazekas József Általános Iskolába kezdtem járni. Minden nap 7:20-kor indult a busz. Nagyon izgultam, még el is sírtam magam az évnnyitón, hogy vissza akarok menni az oviba. Nagyon szerencsés vagyok, mert Kornéllal (nevelt testvéremmel) együtt kezdtem az iskolát. Négy évig még egymás mellett is ültünk. Amikor a tanár néink, Ica néni, egyszer elültetett bennünket ültetni egymás mellől, észrevette, hogy nem éreztük jól magunkat. Így visszaülhettünk. Nagyon aranyos tanár néink volt. Játékosan tanított bennünket írni, olvasni, viselkedni. Elfogadni a sikert és a kudarcot. Mindig nagy szeretettel gondolok rá. Az iskolai színjátszó csoporttal rendszeresen részt vettünk iskolai rendezvényeken. A sümegi nevelők létre hoztak egy színjátszó csoportot, mi is mindig szerepeltünk. Karácsonykor a művelődési házban teltház előtt adtuk elő *A kisleány* című műsorunkat; 28 gyerek szerepelt benne, nagy sikerünk volt.

Eljött a Mikulás és a karácsony. Adventben, négy héten keresztül folyamatosan díszítettük az otthonunkat. Minden vasárnap este, amikor meggyújtottuk az adventi gyertyát, énekeltünk közösen. Nagyon meghitt hangulat volt. El is jött hozzánk a Jézuska.

Mindenki sok ajándékot kapott. Mivel én babázni szerettem, így egy babahintót kaptam a babáimnak. Pónilovakat, szép ruhákat, fejlesztő könyveket, meg mesés könyveket, és természetesen hatalmas karácsonyfát. Szilveszterkor befestettük a hajunkat, így pezsgőztünk

ettünk, ittunk. Hetedik születésnapomra új ruhákat kaptam a Barbie babáimra, meg a hajamba csatokat, hajgumikat, hajpántokat. Meséskönyveket, amikből már tudtam olvasni, és tudtam bele rajzolni világító tollal. Az első iskolai farsangon menyasszonynak öltöztem.

Megjutalmaztak a jelmezemért. Végre eljött a tavasz, a húsvét. Az udvar zezugaiba rejtette el a nyuszi az édességeket, ajándékokat. Az iskolában nagyon jól éreztem magam, megszoktam már, hogy hat órakor ébresztő, öltözködés, reggeli és indulás a buszra. Délután 15:30-kor indult haza a busz. Elmeséltük anyának, hogy hogyan telt a nap, kicsit olvastunk, utána babáztunk. Este fürdés, vacsora aztán 8-9 óra körül villanyoltás. Aludtunk, mert nagyon fáradtak voltunk. Szerettem olvasni és örültem, hogy tudok szépen írni. Sok matricát kaptam. Az év végi bizonyítványom nagyon jó lett, anya nagyon büszke volt rám.

Eljött a megérdemelt nyári szünet. A kirándulásokat Zánkán kezdtük. Volt arcfestés, játszóház, lufi, beülhettünk a tűzoltó autóba. Ezután kaptunk egy nagy medencét, mert tavaly kilyukadt az előző. Minden nap fürödtünk; 5-6-an is elfértünk benne. Nagyokat ugráltunk, de én csak úszógumival mertem pancsikázni. Nagyon mély volt, de ma már tudom, hogy én voltam kicsi. Tapolcán is voltunk a Malom-tónál meg a játszótéren. Jó volt kirándulni, mert 16 gyerekkel lehetett játszani. Anyukám és a többi nevelőszülő felvittek bennünket Budapestre, a Parlamentbe. Sokat vonatoztunk, utána meg sétáltunk. Bemehettünk abba a terembe, ahol az üléseket tartják. A Sümegi várat sem hagyhattuk ki ebben az évben sem. Új múzeumot fedeztünk fel a látogatásunkkor; a kízó kamrát. Nagyon félelmetes volt. A Balatonon is fürödtünk.

Vége lett a nyárnak, második osztályba léphettünk Kornéllal. Már nem csak a betűk és számok írását tanultuk, hanem egyre több tudást sulykoltak belénk. Ica néni minden nap kitalált nekünk valami pihentető programot, de mi nagyon vártuk a téli szünetet. Mert jött a Mikulás a puttonyával és kezdődött az advent. Díszítettünk és énekeltünk. A színjátszó csoporttal több hónapon keresztül gyakoroltunk a pásztorjátékot. A kultúrházban volt az előadásunk, nagy sikerünk volt. Karácsony reggelén ragyogott a karácsonyfánk, de csak egy társasjáték volt alatta. Nagyon jók voltunk, hogy estére kaphassunk ajándékot. Elmentünk a templomba a pásztorjátékra, mire hazaértünk mindenki sok mindent kapott. Én laptopot. Első kis laptopomat. Szuper jó, még ma is működik. Van rajta írás, olvasás és játék. Már a baba nem is érdekelt annyira, pedig sírt és nevetett.

Nyolcadik születésnapom. Torta, szép ruha, nyaklánc. Minden volt. Farsangra minden lány királylánynak öltözött. Rózsaszín ruhám volt, koronám és jogarzáncám. Húsvétkor nem találtuk

az ajándékokat. Egyszer csak a hátsó udvarban szaladgált két nyuszika. Sok édességet, gyümölcsöt és udvari játékokat hoztak. A második osztály akadályát is legyőztem. Jó lett a bizonyítványom. Sok barátnőm volt az iskolában, de Szandi volt a legjobb (2 másik Szandival jártam egy osztályba). Vártam a nyári szünetet. Nyár, medence, kirándulások... Budapesti Állatkertben jártunk. Hát ott minden állatot lehetett látni! Volt olyan, amit akkor láttam először. Sokat vonatoztunk, de megérte. Zalaegerszegen a falumúzeumot is megnéztük. Régi eszközöket, bútorokat láttunk. Zsupptetős és szalmatetős házakat, házi állatokat. Keszthelyen megnéztük a vasúti múzeumot és a vadászati múzeumot. A vonatmaketten be lehet járni az egész országot. Érdekes és látványos volt. Sümeget is megtaláltuk, nagyon örültem neki. A Balatonon kétszer is voltunk. Nagy medencézéseket tartottunk naponta. Játszottunk, pihiztünk de egy picit tanulgattunk is augusztusban. Augusztus 20-án kerti partit tartottunk, este pedig elmentünk a tűzijátékra.

Szeptemberben elkezdtek a harmadik osztályt. Szandival továbbra is szoros volt a barátságunk, de Petrával is egyre több közös volt bennünk. Jókat játszottunk, beszélgettünk. A szüreti felvonuláson népviseletben vonultunk fel és táncbemutatónk is volt. Büszkén vonultam végig az utcán. Idén a Mikulás csak egy levelet hagyott na meg sok édességet, gyümölcsöt. A ház díszben, a szívünk izgalommal tele. Közösén díszítettük fel a fát. Elmentünk a templomba, mire hazaértünk, a fa alá alig fértek be az ajándékok. Nagy, beszélő babát kértem, neki ruhákat és játékokat. Nyakláncot, ruhákat és illatszereket is kaptam. Születésnapomra epres tortát kaptam, rajzkészletet meg matricás színezőt. Félévi bizonyítványom szuper jó lett. Szívesen tanultam, csak gyakorolni nem szerettem. Rajzolni egyre többet rajzoltam, versenyre is elküldték, első és második helyezést értem el. Kézműves munkáim is mindig kiállításra kerültek. Farsangon hastáncosnak öltöztem. A tombolán nem nyertem, de jót táncoltunk a lányokkal. Húsvétkor olyan hideg volt, hogy az udvaron nem szaladgáltak nyuszik, a lakásba pakolták be az ajándékokat. Májusban volt az elsőáldozás. Elsőtől fogva jártunk hittanra, misére; így áldozhattunk. Igazi fehér menyasszonyi ruhát kölcsönzött az anyukám. Kornél öltönyben volt. Így vonultunk be a templomba. Láttam anyán, hogy nagyon büszke ránk. Vakáció, végre szünet! A bizonyítványom ismét jól sikerült. Medence, játék, pihenés. Veszprémben a várba mentünk először kirándulni, utána az Állatkertbe. Nekem ez jobban tetszett, mint a Pesti Állatkert. Volt hatalmas játszótér is.

Balatonon is voltunk, több alkalommal, mert egyszerűbb volt már a fürdőzés velünk.

A nagy kirándulás Kőszeg volt. Át kellett szállni a buszon, nagyon messze volt, de megérte, az Ostrom-napokra mentünk. Sümegen is megnéztük a lovagi tornát, na meg a várat. Rendszeresen túráztunk a Fehér kövekre. Jakab napokat szerveztek Sümegen, 3 napos szórakozás. Bemutatók, játékok, ételek, italok vonzzák az embereket.

Negyedik osztályban már izgalmas volt az élet. Úgy éreztem nem vagyok már kicsi, hisz ez után következik a felső osztály. A tanulás jól ment. A családban jó volt a kapcsolatom a vérszerinti és a nevelt testvéreimmel is. A másik családban élő testvéreimmel is napi szinten találkoztunk az iskolában. Sokat kirándultunk, játszottunk. Boldog voltam. Úgy gondoltam, minden rendben. Ekkor mondták el, hogy Gábor testvérem, aki Marika néninél lakott, annyi bosszúságot okozott, hogy lakásotthonba kerül. Pár hét múlva elvitték. Havonta találkoztunk vele csak. Megértem a döntést, de sajnálom.

Nagy meglepetésemre a következő évben személyesen jött el a Mikulás, pizzát is hozott nekünk. Karácsonyt vártunk. Adventi készülődés keretében széppé varázsoltuk a lakást. Igazán boldog karácsony volt, telefont kaptam, meg a többiek is. Csak úgy dobogott a szívem, amikor megláttam. Tizedik születésnapomra már nagylánynak éreztem magam. Karkötő készletet és fülbevalókat kaptam. Túl voltunk a félévén, tanulnom kell, hogy ne legyen négyesnél rosszabb jegyem. Farsangon ördöglánynak öltöztem, anya szerint találó volt a jelmezem. Néha ördög voltam. Húsvétra görkorcsolyát kaptunk minden. Sokat estünkeltünk, de később már a sétákra is azzal mentünk. Kirándultunk az osztállyal is. Budapestre mentünk a Parlamentbe, vonattal. Büszkén mondtuk Kornéllal, hogy mi már voltunk itt. De azért így is szép volt. Kornéllal nagyon szoros lett a kapcsolatunk, hiszen a nap 24 óráját együtt töltöttük. Mindig számíthatok rá, és én is segítek neki a tanulásban. Biztonságot jelent nekem. Igazi jó testvér. Őt látogatja az apukája. Amiket tőle kap édességet, mindig ad belőle nekem. De nem csak ezért szeretem. Bizonyítványom jó lett, oklevelet kaptam közösségi munkámért, magatartásomért. Vakáció! Nagyon vártam. Fürdőzés, pihenés, kirándulás. Vonattal mentünk Szombathelyre, a karneválra. Túrázni az osztállyal is többször mentünk. Vadlány-barlangba, kiscsörgői tanösvényre. Vége lett az iskolának, a bizimbe került hármas, de azért összességében jó lett. Krisztián bátyám elballagott az iskolából, Tapolcán fog tanulni. Nyár, sokat fürdőztünk, élveztem a nyugalmat. Budapesten voltunk a reptéren. Utasszállítóval vittek, sárga mellényt kellett felvennünk. Sümegen szinte hetente volt nyáron rendezvény. Végvári napok: 2 napos program, Jakab napok: 3 napos rendezvény. Mindig jelen voltunk. Gyakran mentünk a Balatonra. Augusztus 20-án

tűzijáték volt. Budapesten voltunk a várban, a Lánchídon sétáltunk. Tapolcán pedig 3D-s moziban voltunk.

Augusztus 19-én egy új lány, Kármén érkezett a családba. Aranyos, hízelgő 9 éves kislány. Sokat játszottunk a nyár utolsó heteit kihasználva.

Hatodik osztályos lettem. Könnyebbnek tűnt, mint az ötödik. Iskolánkban sok program van, mozi, színház, szakkörök, világnapok, gyereknap, farsang, búcsú, túrák, osztálydélutánok. Mindig van lehetőség a tanulás mellett a kikapcsolódásra is. Szerettem ide járni. Karácsonyra a díszítés mellett segítettünk Szandrának mézeskalácsot sütni. Vártam a karácsonyt, kíváncsi voltam mit kapok, hisz telefonom van, mindenem megvan. Tabletet kaptunk mindannyian, ott sorakoztak a fa alatt. Nagy meglepetés volt. Mindannyian nagyon örültünk. Tizenkettedik születésnapom. Igazán nagynak érezhettem magam. Nyaklánc, fülbevaló, karkötő. Igazi csajos cuccokat kaptam. A félévim is jó lett. A család feladataiból egyre jobban kivettem a részemet. Igyekeztem segíteni a takarításban, teregetésben, az udvaron a növények rendezésében. Továbbra is szívesen rajzoltam. Szeretem a családi sétákat. Mindig tudunk a Fehér köveken új ösvényeket, szép növényeket felfedezni, a kilátás pedig gyönyörű. A húsvét meghozta a tavaszt. Klassz nyári pólókat kaptam. Közeledett az iskola vége. Bea nővérem és Gyöngyi elballagtak az iskolából. Tapolcára mentek tovább tanulni. Bea eladónak, Gyöngyi szakácsnak. A bizim közepes és négyes.

Vártuk a nyári szünetet. Táborba mentünk Zánkára az osztálytársakkal. Klassz volt, de vártam, hogy vége legyen, mert hiányzott anya. Utazgattunk: Tapolca, Keszthely, Veszprém. Sokat fürödtünk a Balatonban. Ez az igazi nyár! A megszokott sümegi rendezvényeken részt vettünk. Új fellépők, koncertek, Kárpátia! Afrika múzeum nyílt Sümegen. A megnyitóján részt vettünk Kornéllal és Benjamin öcsémmel. Felkerestük a veszprémi dínóparkot is. Október 23-án nagy rendezvény volt Sümegen. Élethűen mutatták be a múlt eseményeit. Rudi is szerepelt, partizán volt. Orosz katonákkal is fényképeztünk. Miklós meghozta a havat. Szánkóztunk a vár oldalában és hócsatáztunk a Fehér köveken. Emlékezetes családi programok voltak ezek. Nagyon vártam a karácsonyt, ugyanis a tabletem felrobbant és kértem a Jézuskát, hogy hozzon másikat. A pásztorjátékon még imádkoztam is érte. Meg is kaptam. Nagyon szeretem az anyukámat, mindig tudja, mi az, ami nekünk kellene. Meg is kapjuk tőle. Igyekszem meghálálni, de néha úrrá lesz rajtam a lustaság. A tizenkettedik születésnapomra finom tejszínes tortát kaptam, na meg a tablet is megvolt. Májusban Krisztián bátyám elballagott a tapolcai iskolából. Sajnos nagyon zűrös fiú volt, Gyöngyivel együtt. Csavarogtak, ittak, drogoztak. Anya

sokat kérte őket, hogy ne így viselkedjenek. Szerencsére a drogot elhagyták, de mindig zűrös barátokkal barátkoztak. Haragudtam rájuk, mert anya sokat idegeskedett miattuk. Mind a ketten 18 évesek lettek és úgy döntöttek, elkezdik a felnőtt életüket. Gyöngyi januárban, Krisztián májusban a barátokhoz költöztek. Szerencsére nem haraggal váltak el a családtól, így többször meglátogattak bennünket, sőt Gábor bátyám is, aki Skóciában dolgozott, meglátogatott minket. Két testvér érkezett hozzánk. Nati 3, Benett 5 éves, jó volt, hogy kicsik voltak. Lehetett velük babázni. Hamar beilleszkedtek, elfogadták a szabályokat. Sokat kellett velük foglalkozni, hogy a hiányosságokat pótoljuk. A bizim már csak hármas volt. Ígéretet tettem, hogy tanulni fogok, mert fontos a továbbtanulás. Nyár, móka kirándulás. Pápán a katonai reptérre látogattunk, beülhettünk a navigációs fülkébe is. Rendezvények sokasága tarkította napjainkat a nyár folyamán. Szandránál nyaralt az összes gyerek, nagyon szuper volt. Cirkuszba is elvitt minket. Balatonozás két hetente volt. Nem akartunk múzeumot látogatni, elég volt az iskolával, na meg persze nekünk itt a vár. Mindig vannak új és régi programok. Kornél, Beni és én kaptunk új biciklit. Nagyon sokszor útra keltünk hármasban. Túráltunk a hegyekben, meg fürödtünk a medencében.

Elkezdődött az iskola, hetedikes lettem. Szorgalmasan tanultam, de a telefont is szívesen nyomogattam. Szerettem a szobákat átbútorozni, anyának égnek állt a haja tőlem. Október 18-án egy 18 hónapos kisfiú jött hozzánk, Attila. Nagyon-nagyon örültem, igazi kisbaba! Szívesen játszom vele, autózunk, sétálunk. Jött a Mikulás és meglepődött, hogy ennyi pici gyerek él nálunk. Jézuska eljövetelét vártuk. Kicsikkel sokat díszítettünk, énekeltünk, beszélgettünk a régi emlékekről. Kaptam telefont, mert a másik tropára ment. Körömkészítő készletet és ruhákat is kaptunk. Ki is próbáltuk és lefényképeztem az új telefonommal. Vakáció! Jól sikerült a bizim, nagyon sokat javítottam. Az osztállyal az Őrséget jártuk be, hétnapos kirándulás volt. Sok múzeumba, kiállításra és templomokba voltunk. Nagyon jól éreztük magunkat. Utána fáradtan pihentünk meg a szállásunkon. Másnap ismét sokat játszottunk, túráztunk. Bea testvérem elballagott a tapolcai iskolából, eladónak tanult. A helyi ABC-ben dolgozik. Van barátja, sokat lóg vele, készül a kirepülésre.

Nyolcadik osztályos lettem, jól behúztam a tanulásba. Eseménydús tanév volt. Színház szakkörök, világnapok, gyereknap. Minden programot úgy éltünk meg, hogy ez az utolsó. Készültünk a szakmaválasztásra, iskolákat látogattunk. Félévi bizonyítványom négyes lett. Sümegen új szakképző iskola indult, ide jelentkezünk Kornéllal. Ő asztalosnak, én eladónak. Karácsony! A kicsikkel együtt vártuk az ünnepet. Ruhát, ékszer, illatszert, tablettát kaptam,

mert a másik elromlott. A tizennegyedik születésnapomat Benivel együtt ünnepeltük. Akkor még nem tudtam, hogy ez a jövőben többet nem így lesz. Sajnos nagyon sok viselkedési gondja volt. Agresszív és kötekedő lett. Eleinte csak az iskolában, később már a családban is. Pszichológus, pszichiáter segített neki, de a helyzet egyre nehezebb volt. Viták, veszekedések, verekedések napi szinten voltak. Nem fogadta el senki kérését, utasítását. Anyának is nekiment, ekkor el kellett hagynia a családot. Tudom, hogy anya nehezen hozta meg a döntést, de megértem. Jelenleg csak telefonon tudjuk tartani a kapcsolatot, mert nem szabályozták be. Hiányzik, de sokat beszélünk. Farsangon ördögök voltunk Petrával, nagyon sokat táncoltunk. Húsvét! Nyuszikat simogattunk és az udvarban szedegettük össze az édességet. A kicsik és a nagyok is örültek. Bluetooth-os hangszórót kaptam. Májusban egy tizenkét éves fiú érkezett hozzánk, Milán. Csendes, de jól lehet vele beszélgetni. Kornéllal együtt 2018. június 15-én elballagtunk a Sümegcsehi Általános Iskolából. Sok tudással, emlékekkel, élményekkel gazdagodtunk a nyolc év alatt. Az osztállyal Szlovákiában töltöttünk el egy hetet. Nevezetességeket néztünk meg, szórakoztunk, kirándultunk. Nagy élmény volt. A családdal balatonoztunk, kirándultunk és a sümegi rendezvények sorozatán vettünk részt. Másik nevelőcsaláddal Sarvalyban töltöttünk el egy csodálatos napot. Az Erzsébet-táborban is jól éreztük magunkat, jó programok, fürdés, vetélkedők voltak. Nyugis, de jó szünetre emlékszem vissza. gólyatáborral zárult.

Középiskolai tanulmányaimat az Acsádi Iskola sümegi telephelyén kezdtem. Kornéllal most is osztálytársak vagyunk. Támogatjuk egymást, mint első osztályban. 12 éve mindig közös szálon fut az életünk. Sok új osztálytárssal ismerkedtem meg, újabb barátságok alakulnak. Tetszik ez a sulis. Novemberben a kilencéves Viviennel bővült a család. Nehezen fogadja el az új szabályokat, de igyekszem segíteni neki.

Bea decemberben végleg a barátjához költözött. Gyakran meglátogat minket. A szentestét is nálunk töltötte. Kornéllal ketten maradtunk a régi csapatból, mi vagyunk a legidősebbek. Karácsony, izgalom, készülődés, várakozás. A gyerekeknek közösen próbáltuk a régi hagyományainkat megtanítani. Advent heteinek feladatát, díszítés, gyertyagyújtás, énekléssel. Szenteste mindenki nagyon jó volt. Fenyőfát díszítettünk. Este énekszóval érkezett a Jézuska. Rengeteg ajándék, mosoly, szeretet. Meglepetésemre egy szuper jó okostelefont kaptam, pulcsit meg edzős hátizsákot. Igaz ebben a születésnapom is benne van, mert nagyon drága telefonom van. Nagyon örültem. A tizenötödik születésnapomra finom vaníliás tortát, szőrmés pulcsit és unikornisos pólót kaptam, aminek nagyon örültem.

Azért tudtam megírni ilyen pontosan az életem történetét, mert anyukám írja az élettörténet könyvemet. Szeretek még mindig rajzolni, lakást átrendezni és sajnós, telefonozni. Ebből adódóan vannak konfliktusok anyával, pedig nagyon szeretem őt. Élettapasztalatom mondatja velem: a kitűzött, távoli cél eléréséig vezető rögös úthoz feltétlenül szükség van akaraterőre. Ezért a tevékeny embert mindig is a céltudatos törekvés fogja jellemezni. Célom, hogy rendes szakmákat és érettségit szerezzek, majd később jó munkahelyem legyen. Rendes családot alapítsak, olyant amilyenben most élek és anya büszke lehessen rám. Nagyon szeretek itt élni, nekem ők a családom. Bátran kijelenthetem, hogy nevelőszülőnél is lehet igazán boldognak lenni.

Keresem a családom

Viktória vagyok, 16 éves. Veszprém megyében élek nevelőszülőknél. Másodéves szakács tanuló vagyok. Nyolc éve élek állami gondoskodásban. 2002-ben születtem Veszprémben. Édesanyám hetedik gyermekeként. A mi családuknak sosem volt átlagos, mégis próbáltunk hétköznapi életet élni. Rengeteg megpróbáltatáson mentünk mindannyian keresztül, ami kihatott életünkre. Külön-külön le lehetne írni, ki miért cselekedett úgy ahogy, de most csak rólam van szó. Az én történetem sajnós nem egy tündérmese, de hiszem, hogy rám is vár a boldog happy end.

Anyukám halála előtt, rengeteg megpróbáltatáson ment át a családuknak. Apukám a papírgyárban dolgozott, anyukám a háztartást vezette és velünk gyerekekkel foglalkozott. Mindig próbálta leplezni fájdalmát és boldog gyermekkort biztosítani számunkra, de apám minden nap a sárga földig itta le magát. Anyukám rendszerint engem küldött le érte a kocsmába. Én mindig is úgy éreztem, nem vagyok elég erős őt onnan haza rángatni. Szégyelltem magam, azért, mert ő az apám. Sokszor nem tudtam neki parancsolni. Kiabált velem, és sértegetett, pedig én mindig csak jót akartam neki. Amikor hazatérte, általában mellé feküdtem, hogy vigyázzak rá. Nehéz volt vele az élet, és ő volt az egyetlen pénzkereseti forrásunk. A hónap végére sokszor nem is maradt pénzünk ételre. Rengetegszer kellett kölcsön kérnünk másoktól. Anyukámat mégsem láttam soha szomorúnak, mindig vidám volt. Bár tudtam, mosolya mögött mennyi fájdalom lakozik. Úgy érzem, idősebb testvéreim nem segítettek eleget anyának. Mindenki csak a saját érdekeit nézte. Nem beszélgettek vele, a háztartási feladatok többségét is mindig neki kellett megcsinálni. Testvéreim mindig sokat veszekedtek. A feszültség közöttük

állandó jelleggel megvan a mai napig is. Talán azért, mert ők sem láttak más példát. Anyukámat rendszeresen ütötte apukám, de ő mégse ment el, mert szeretett minket. Elfojtotta minden rossz érzését, és értünk élt. Nem igazán emlékszem miért voltak a veszekedéseink, csak azt tudom, belül milyen fájdalmat éreztem minden pofonnál, amit más kapott jogtalanul. Úgy éreztem, inkább nekem kellene ott lennem, hiszen ebben az időben édesanyám már nagyon beteg volt.

Senki sem tudta, hogy beteg. Egyik nap arra ébredtem, hogy nincs otthon anya. Kerestem mindenhol, kiabáltam, de nem jött. Nővérem mondta, hogy rosszul lett, ezért be kellett menni vele a kórházba. Akkor még nem sejtettem, hogy onnan nem fog többet kijönni. Sokszor látogattuk, és egyre rosszabbul lett. Minden nappal kevesebb dologra volt képes. A kezdetekben még csak arca volt hófehér majd később annyira sovány lett, hogy tisztán láttam a bordáit. Erőtlen volt, de arcán még akkor is, ott is mosoly ragyogott. Utolsó találkozásunk alkalmával átadtam neki egy nyakláncot. Ekkor ő is levette a sajátját és kicsi kezembe ejtette. Cseréltünk. Ezt vitte magával fel az angyalokhoz, mivel aznap hajnalban elhunyt. Mérheterlen fájdalmat éreztem. Körülöttem minden összedőlt. A család lelke távozott. Én mindössze 8 éves voltam akkor. Mellrákban hunyt el.

Mindeközben apukám más nővel kereste a boldogságot. Továbbra is élte léha életét, és a családkról sem gondoskodott. Ezt követően új élet reményében bátyámékhoz költöztünk. Egy évig voltunk náluk. Jól éreztük magunkat velük, de a testvérek közötti állandó veszekedés erre is rányomta a bélyeget, mennünk kellett tovább, a nővérünkhöz. Nála két napot töltöttünk. Nővérünk kereste meg a gyámhivatalt, hogy kerítsenek számunkra új lakhatást, mert a család nem tudja megoldani. Így kerültünk az első nevelőcsaládhoz.

Ekkor szomorú voltam, de egyben nagyon boldog is. Szomorú azért voltam mert úgy éreztem, a családom számára csak két megunt kacat vagyunk. Boldog azért voltam, mert tudtam, most már olyan életem lesz, amelyben nem lesz ennyi nélkülözés. Próbáltam nagyon erős maradni, hiszen van egy kistestvérem, akinek csak én maradtam. Az én életemben hiányzik és hiányzott az, hogy valaki mellém álljon a családban, pont ezért, én mindent meg szeretnék számára adni. A nevelőcsaládnál éreztem csak igazán, hogy anyukám halála óta egy igazi család vesz körül. A kezdetekben csak mi ketten nevelkedtünk ott. A nevelőanyánk rengeteget foglalkozott velünk, kirándultunk, szórakoztunk. Nagyon szerettem őt, hiszen olyan életem volt, amire mindig is vágytam, mindaddig mígnem három gyerekekkel bővült a családk.

Akkor már egész másképp bánt velünk, mint korábban. Házirendet vezetett be, amit, ha nem tartottunk be, kemény büntetést kaptunk. A házimunka és a gyerekekre való figyelés elvette

minden szabadidőnket, mindemellett rengeteg plusz foglalkozásban kellett részt vennünk iskola mellett. Ha valami nem úgy sikerült ahogy szeretne volna, kiabált velünk. Ez nagyon rosszul esett, hiszen a kezdetekben megpróbáltunk erőnkön felül teljesíteni.

Féltünk, attól, amit korábban éltünk át. A helyzet nem javult, egyre csak gyakoribbak voltak közöttünk a konfliktusok. Itt már nem azt éreztem, hogy szeretnek minket, hanem hogy újból megunt kacatok vagyunk. A gyanúm be is igazolódott. Nem sokkal később a nevelőszülő jelezte, hogy a továbbiakban nem szeretne minket nevelni. A helyünkre meg már meg is volt a következő, nálunk sokkal jobb testvérpár. Dühös voltam, hogy számára nem jelentett annyit az együtt töltött négy év, mint nekünk. Megerősítette bennem a tudatot, hogy haszontalan gyermekek vagyunk, akiket senki sem tud szeretni. Ekkor kerültünk áthelyezésre egy másik nevelőcsaládhoz.

Amikor megláttam a jelenlegi nevelőanyukám, hirtelen hatalmas boldogság járta át a szívem. Sugárzott belőle a szeretet. Az, amire mindig is vágytam. Öcsém kezét gyengéden megszorítottam és bementünk együtt a házba. A háznak igazi „otthon-illata” volt. Itt minden egy boldog család képét jutatta eszembe. A gondolataim egyre csak azon jártak, nekem mindenképp ide kell jönnöm a kistesómmal; itt végre nyugodtan, békességben és talán szeretetben élhetnénk. Így is lett. Még a napokban ide költözhattünk. Itt minden nap csodálatos. Imádok itt lenni. Szeretet vesz körbe mindkettőnket, és egy csodálatos anya és apa. Megkaptam azt a gyermekkort, amire mindig is vágytam.

Sajnos rengeteg hiányosságom van. A tanulást nem tartottam értéknek az életben. Itt kezdtek el velem foglalkozni. Szinte mindent újra kellett kezdenem 12 évesen, mikor ide jöttem. Írni, olvasni számolni tanultam. Nagyon nehéz volt bepótolnom 6 év anyagát. A család kitartásának, de legfőképp nevelőanyukámnak köszönhetem, hogy sikeresen elvégeztem a nyolc osztályt. Nagyon büszke vagyok, hogy további tanulmányaimat szakács tanulóként kezddhettem meg. Egy erős közepes átlagom van. A gyakorlati helyemet nagyon szeretem, itt szinte már igazi dolgozóként tekintenek rám. Ha befejeztem tanulmányaim, akkor is ezzel szeretnék foglalkozni. A konyhában otthon érzem magam. A főzés a szenvedélyem is egyben. Az alapokat nevelőanyákamtól tanultam, aki mindmáig rengeteget segít a konyhában. Sokszor osztja meg velem a legjobb recepteket, amiket együtt szoktunk megcsinálni. Az öcsém hegesztőnek tanul. Nagyon szereti, amit csinál. Látom rajta, hogy boldog és kiegyensúlyozott.

A testvéreim továbbra is sokat vesznek, amibe rendszerint próbálnak bevonni minket. Úgy érzem rajtuk, most, hogy közeleg a nagykorúságom, egyre közelebb akarnak

magukhoz édesgetni. Mindkettőnket ki szeretnének használni, hiszen ők mindig ezt csinálják. De nem engedem, hogy bármelyikünkkel is ezt tegyék. Egykor megunt kacatok voltunk, most már egyre nagyobb értékek vagyunk, azért, mert van némi pénzünk.

Én szeretnék teljesen máshogy élni, mint a közeli rokonaim. Rengeteg dolgot megtanultam, amit szeretnék megosztani másokkal, hogy így a saját életemmel segíthessek másokon. Első és talán a legfontosabb tapasztalatom az, hogy a tanulás nagyon fontos. Az egyetlen olyan érték, amit soha nem vehet el tőlünk senki. Az akadályokat mi építjük magunk elé, de ha hiszünk magunkban, és teszünk az álmainkért azok valóra is válhatnak. Ehhez csak elég elszántság kell. Senki nem mondja, hogy könnyű lesz. Van, akinek kőkemény, másnak kicsit könnyebb, a lényeg, hogy ne várjuk azt, hogy a sült galamb a szánba repüljön. Magabiztosan kell az úton haladni, és mindig mosolyogni!

Az élet nem tündérmese

Dzsenifernek hívnak 2003.01.09-én születtem, Ajkán. Szüleimmel Veszprém megyében, egy kisfaluban éltem; Noszlopon. Hatan vagyunk testvérek: 4 lány és 2 fiú. Édesanyám nem dolgozott, otthon volt velünk, édesapám alkalmi munkákból próbálta fenntartani a családot. Két bátyám, egy nőverem, és két húgom van. Családunk nehéz körülmények között élt, még a legfontosabb dolgokat sem tudták biztosítani számunkra. Sok segítséget kaptunk a falubeli emberektől.

Sajnos négyéves koromban egy balesetben meghalt édesapám. Elütötte egy autó, aminek én is szemtanúja voltam. Ezt a traumát családunk nehezen dolgozta fel. Mi még kicsik voltunk, de nagyon megviselt bennünket. Legkisebb húgom még meg sem született, így meg sem ismerhette az apukáját. A családom onnantól fogva még nehezebb körülmények közé került. Édesanyám nem tudott gondoskodni rólunk, sajnos sokszor előfordult, hogy alkoholhoz nyúlt. Nem jártam iskolába, ruházatunk piszkos volt és elhanyagolt, többször nem volt mit ennünk. Anyukámnak a szakemberek segítségével sem sikerült összeszednie magát, ezért 2008. decemberében a gyámhivatal nevelésbe vett engem és testvéreimet.

Két bátyám Gyulafirátótra, befogadóba került, nőverem Gicre, két húgom és én Veszprémbe a csecsemőotthonba. Családunk szétszakítása rossz élmény volt, hiányzott az anyukánk és testvéreink. A csecsemőotthonban számunkra az volt a legnehezebb, hogy akkor mi már hat- négy- és kétévesek voltunk a sok baba között. Korlátozva voltunk a játékban, szaladgálásban, hangoskodásban. Mikor már hozzászoktunk a csecsemőotthoni szabályokhoz, egész jól éreztük magunkat. A gondozók szerettek minket, édességgel, nyalókával kedveskedtek nekünk. A csecsemőotthonból jártam óvodába. Sok barátot szereztem, akikkel nagyon jól éreztem magam. Három hónapot töltöttünk ott, ahová sajnos édesanyánk nem jött el látogatni, ezért nagyon szomorúak voltunk.

Az egyik délelőtt meglátogatott minket egy anyuka és egy apuka, először kicsit meglepődtünk mert nem tudtuk, hogy miért jöttek hozzánk. Nagyon jól éreztük magunkat velük, játszottunk, rajzoltunk és sokat nevettünk. Többször jöttek hozzánk, és mikor összebarátkoztunk, akkor elhoztak minket Sümegre a családjukhoz. Ők lettek a mi nevelőcsaládunk. Nagyon furá volt egy idegen családba beilleszkedni. Közbe-közbe anyukánk is jött hozzánk kapcsolattartásra. Fura volt, hogy csak pár órát lehettem vele, de megelégettem ezzel is, mert ha csak kisidőre is, de láthattam őt.

Egyre jobban megszerettem ezt a családot, nevelőanyukámat már az első pillanattól fogva kedveltem. Rajtam és a húgaimon kívül még több gyermek is nevelkedett náluk, nagyobbak és kisebbek. Ezekkel a gyerekekkel összebarátkoztunk, sokat játszottunk, nevettünk, szórakoztunk. Nevelőanyáinkkal rendszeresen kirándultunk moziba, cirkuszba, Balatonra jártunk. Sümegen is jártam óvodába, ahol kedvesek és barátságosak voltak a gyerekek és az óvónénik is. Nagyon élveztem a mindennapokat, mivel mindig új élményekkel és barátokkal lettem gazdagabb.

Gyorsan eltelt ez az egy év az óvodában és iskolába kerültem; Sümegen a Ramassetter Vince Általános Iskolába. Nehéz volt az első időszak, sok ismeretlen gyerek, a nyüzsgés és az oda figyelés a tanító nénire. Gyorsan beilleszkedtem és a gyerekek is elfogadtak. A tanító nénit nagyon megszerettem, jók voltak az osztálykirándulások, osztálydélutánok, közös programok az osztállyal. Sajnos édesanyám egyre ritkábban látogatott minket, nagyon hiányzott nekem. Fiú testvéreimtől is eltávolodtunk, mivel ritkábban találkoztunk, nem tudtunk már miről beszélgetni, nem volt közös témánk.

Az alsós éveim hamar elteltek, sok élménnyel kezdődött a várva vár felső. Az elején nagyon nehéz volt megszokni, hogy minden tanár más tantárgyat tanított, és mindig más terembe kellett mennem. Sok új emberrel találkoztam felsőben, és sok új szakkörben vehettem részt. Kedvencem a színjátás volt, mert sok új előadásban szerepeltem. Alig vártuk már, hogy február legyen. Mindenki nagy izgalommal készült a farsangra. Edit néni segítségével sikerült nagyon jó színdarabot előadnunk, ami nagy sikert aratott az iskolában. Izgalmasak voltak az osztálykirándulások, az osztállyal együtt töltött programok.

Sajnos édesanyám teljesen megszakította velünk a kapcsolatot, így a gyámhivatal örökbe adhatóvá nyilvánított bennünket két húgommal. Én 12, a húgaim 10 és 8 évesek voltak, amikor egy idősebb spanyol házaspár érkezett hozzánk, hogy megismerjenek minket. Nagyon izgultunk, féltünk a bizonytalanságtól és nem tudtunk, hogy mi vár ránk. Mikor megérkeztek,

első látásra nem voltak szimpatikusak, nem éreztem jól magam a társaságukban. Egy hetet töltöttek nálunk, és később Budapestre költöztünk velük. Számomra nagyon nehéz volt itt hagyni az eddigi életemet, nevelő családomat, a családban nevelkedő gyerekeket és az osztály társaimat. Az együtt töltött négy napban az is problémát okozott, hogy nem értettük egymást, nem tudtunk kommunikálni. Az első napokban próbáltak velünk foglalkozni, játszani, sétálni. De úgy vettük észre, hogy elfáradtak, nem tudták tartani velünk a tempót, és négy nap után feladták a próbálkozást. A szakszolgálat szakemberei visszahoztak bennünket, aminek nagyon örültem. Boldog voltam, hogy újra biztonságban érezhetem magam szerető nevelőcsaládomban. Az osztály nagy örömmel fogadott, és én is örültem, hogy újra velük lehetek.

Mivel édesanyám lemondott rólunk továbbra is örökbe adhatóak voltunk, így szétválasztottak minket, és idősebbik húgomat karácsony előtt örökbe adták Olaszországba. Az eddigi életemben ez a karácsony volt a legszomorúbb, mert ketten maradtunk a másik húgossal. Testvérünk elvesztése után, szorosabb kapcsolatba kerültünk kisebbik húgossal, jobban figyeltünk egymásra, mint eddig. Húsvét előtt egy hónappal jött a levél, hogy a szakszolgálat emberei nekünk is találtak egy örökbe fogadó családot; egy idősebb olasz házaspárt. Akkor én már 14, húgom pedig 10 éves volt. Mikor megtudtam a hírt, nagyon el voltam keseredve, mert nem szerettem volna feladni az eddigi családomat és barátaimat, azt a helyet, ahol biztonságban, és jól éreztem magam. Mikor először megláttam őket, összeszorult a gyomrom, és félelmet éreztem. Akkor már tudtam, hogy a spanyolokkal is milyen nehéz volt az együtt töltött pár nap. Sokat beszélgettem nevelőanyukámmal, de mindig csak az az egy kérdés foglalkoztatott, hogy egy 14 éves gyereket miért kell ilyen nehéz döntés elé állítani. Hogyan választhatna az eddigi élete és az ismeretlen között? Nevelőanyukám mindig tartotta bennem a lelket, hogy próbáljam meg, adjak egy esélyt magamnak.

Az első benyomásom a családról, nem volt pozitív. Volt egy 16 éves, közép súlyosan értelmi fogyatékos autista fiúk, aki artikulátlan hangokat adott ki. Ez számomra nagyon ijesztő és félelmetes volt. Hat nap után szintén Budapestre utaztunk velük, próbáltunk összebarátkozni és elfogadni egymást. Napközben programokat szerveztek; ott még csak-csak jól éreztem magam, de az esték és az éjszakák nagyon nehezen teltek. Ahogy teltek a napok és a hetek, egyre nehezebben viseltem ezt a helyzetet, sokat gondolkodtam, hogy tudom-e így tovább folytatni. Három hét után úgy éreztem, hogy nem tudom elfogadni ezt a családot, nem tudom elengedni nevelőcsaládomat, nevelőanyukámat, az ottani gyerekeket, a barátaimat. Nagyon nehezen és fájdalmasan hoztam meg azt a döntést, hogy húgomat elengedem Olaszországba, én

pedig visszajövök a nevelőcsaládomhoz és folytatom az eddigi életem. Igaz, a húgom úgy engedett haza Sümegre, hogy nagyon haragszik rám, és soha nem fogja nekem megbocsájtani, hogy egyedül kell elmennie, mert megígértem neki, hogy mindig mellette leszek és vigyázok rá. Azt hiszem életem legnehezebb döntését hoztam meg de már tudom, hogy jól döntöttem nem tudtam volna elfogadni azt az életet, azt a családot. Ezután sok nehéz és fájdalmas napot éltem meg, nehéz volt feldolgozni a testvéreim elvesztését, a családom széthullását. Nevelőanyukám kitartó szeretetével és segítségével, ezen a nehéz helyzeten is túljutottam, próbálok kiegyensúlyozott és boldog fiatal kamasz lenni.

Elvégeztem a nyolcosztályos általános iskolát, jelenleg pincérnek tanulok, eredményeim jók, osztálytársaim elfogadtak, jól érzem magam az iskolában és a családomba is. Igaz az eddigi életem nem úgy alakult, ahogy a mesében meg van írva, sok szomorúságot és keserűséget kellett megélnem, de nevelőcsaládom segítségével úgy érzem, megbirkóztam a nehézségekkel, és próbálok a tőlem telhető legjobban tanulni. Szeretnék boldog, egészséges fiatal és majd felnőtt lenni. Tele vagyok tervekkel a jövőmmel kapcsolatban. És bízok benne, hogy még találkozom testvéreimmel, és fogunk mi még együtt nevetni.

Életem kis története

Krisztina vagyok. 7. osztályos tanuló. A történetem sajnos szomorúan kezdődik. Mikor anyukám a negyedik testvéremet várta, bekerült a kórházba, és nem tudott engem hova tenni ezért elvittek nevelőszülőkhöz. Sümegre vittek engem úgy, hogy nem is tudtam róla. Akkor is pont pingpong versenyen voltam, úgy mentem oda vissza, hogy pakoljam össze a cuccomat, mert mondták nekem, hogy jönnek értem, és azt mondták, hogy nem kell félni mert ott jó lesz, nagyon jó lesz nekem. Amikor elkerültem anyától, ő már éjjel elment a kórházba. Én aznap elvittem a kistestvéremet az óvodába és utána mentem én is iskolába és azután mentünk el a versenyre. Volt telefonom, anyukám felhívott engem, hogy most mi újság veletek, én nagyon el voltam keseredve. 2016.05.17-én kerültem el, és 20-án meg mentünk volna négy napra erdei iskolába, és nagyon rosszul esett, mert nem tudtam velük menni. Ez nekem nagyon fáj, elbúcsúzni sem tudtam tőlük.

Sümegre kellett, hogy járjak iskolába. Ott nem volt jó, mert nem tudtam sportolni. Fél évet voltam ott nevelőszülőknél, nem volt jó, nagyon rosszul bántak velem. Akartam sportolni, de nem engedték meg. A gyerekek is gonoszok voltak velem. Ledobták a kenyeret a földre és onnan kellett felelnem, ütöttek-verték. A földről kellett éjjel nappal ennem, dolgoznom kellett éjjel-nappal, és nem érdekelte őket, hogy hány éves vagyok. Ha nem csináltam meg, amit kellett, verést kaptam, be kellett állni a sarokba meg ilyenek. Sok pingpong ütőm volt meg labdám, de nem engedték nekem, hogy játsszam az én kis spotomat, talán a fél évben egyszer.

Ha este rajzoltam, akkor egész éjjel kinn kellett lennem a konyhában dolgozni, reggel lett és fáj a munka. A nevelőapával szerettem lenni, mert ő volt az egyetlen, aki rendes volt, ővele tudtam tornászni meg pingpongozni. A nevelőszülő lányának a férje is nagyon sokat foglalkozott velem a pingponggal kapcsolatosan. El is intézte, hogy játszhaszak, és edzésre is

mehessek. Volt olyan, hogy elmentünk biciklizni, túrázni egész nap, délután mentünk haza, voltunk egyszer a Katica Tanyán.

Teltek múltak a hónapok, napok és egyszer csak onnan is elvittek egy másik nevelőszülőhöz, mert a gyámügyes nő már nagyon unta, hogy velem így bánnak. Nagyon csúnyán bántak velem. Sümegről Ósibe vittek el. Úgy vittek el, hogy az ebédet megettük, és utána mentünk a cuccokért, és itt lakunk most ideiglenesen. Meg kell mondanom, hogy itt nagyon jól érzem magamat. Itt tudok sportolni, a Bartos Sándor Óvoda és Iskolába járok Várpalotára, és nagyon ki tudok jönni a tanárokkal és a gyerekekkel. Én kedveskedek velük, és ők is velem. Nagyon sok barátot szereztem magamnak, és nagyon jól el szoktunk lenni együtt. Mindent meg tudunk oldani, és megbeszélni, amit akarunk. Tudnak aranyosak és megértőek lenni a gyerekek és a tanárok is, de sokan nem megértőek, mert sokszor összevissza kavarodás, vagyis veszekedés van. De mi meg tudjuk beszélni, és nekünk ez a legfontosabb, ez a lényeg!

Ha nem sportolhatnék mi lenne velem! Én itt tényleg nagyon jól érzem magam a gyerekekkel. Itt fantasztikusan érzem magam, tudom folytatni a kedvenc sportágamat a pingpongot. Nagyon sokat foglalkoznak velem, és aranyosak. Ötödik osztályban kerültem ide, két és fél éve vagyok nevelőszülőknél. Hatodik osztályban kezdtem el május felé pingpong edzésekre járni egy egyesülethez Nagyon jó, hogy ott is sokat foglalkoznak velem. Én úgy érzem, hogy nagyon sokat fejlődtem a pingpongba. Tizenegy évesen kerültem el és sok mindenkit én tanítottam meg játszani, és szerintem nagyon jó dolog pingpongozni. Én sportolónak születtem és az is vagyok, és köszönöm, hogy nagyon sokat foglalkoznak velünk.

Nagyon jól érzem itt Ósiben magam a nevelőszülőknél, szuperül érzem magam. Mindig megyünk kirándulni vagy üdülni, és már majdnem bejártuk a két és fél év alatt egész Magyarországot. Ezeket szeretném megköszönni nekik, és köszönetet mondani nekik, és szeretném ezeket magamban meghagyni. Mert ez nagyon jó érzés, és ha felnövök, pingpongos szeretnék lenni. Remélem, hogy ez így is fog történni. És ha szeretnék tudni, hogy mióta pingpongozok, akkor azt is elmondom. 8 évesen kezdtem el és 14 éves leszek májusban. Tehát hat éve pingpongozok. Nagyon sokat járok pingpong versenyekre, meg sportolni.

Országos versenyen első helyezett lettem, és kaptam ezért kupát, oklevelet. Most decemberben kitüntetést kaptam, mert én lettem a megye legjobb sportolója. Megyek majd szerdán az országos versenyre Tatára. Nagyon sok érmet szereztem már, és remélem ez így is fog maradni az életemben. Nagyon szeretek edzeni, és versenyekre járni, szeretném, ha ez így maradna, mert tudom, hogy szükségük van rám, és számítanak rám!

Remélem, hogy megtalálnak az igazi szüleim

Négyéves koromig voltam otthon, utána kerültem helyetteszülőkhöz. Nem nagyon emlékszem, hogy mi volt Magdi néninél. Később a bátyámmal nevelőszülőkhöz kerültünk Csesznekre: 2009. szeptember 1-én, Teca néniékhez. Ő nevelőszülő. Amikor először léptünk be a házba, Teca néni nyitott ajtót és szeretettel fogadott. Hatalmas fehér macit kaptam. Sírtunk mind a ketten a testvéremmel. Teca néni játékkal próbált jó kedvre deríteni bennünket. Hintáztunk, trambulinoztunk. Teca néni fia hazajött az iskolából; együtt játszottunk.

Teltek a napok. Mindennap könnyebb volt. Teca néni telefonált anyámmal. Kirándultunk, sétáltunk a családdal. Később megjött a tél; szánkózás hóemberépítés. Megérkezett az első karácsony. Nagyon örültem az ajándékoknak. Az ajándékozás előtti vacsora nagyon finom volt. Igaz, sokan voltunk Teca néni egész családjával. Utána jött a húsvét. Kerestük a csokinyuszikat és a húsvéti tojásokat. Húsvét után jött a születésnapom. Kaptam vasalót és vasalódeszkát. Nagyon örültem neki, mert régi vágyam volt, és teljesült. Együtt vasaltam Teca nénivel. Utána jött az óvodai évváró! Már szívesen maradtam itthon Teca nénivel: jobb volt, mint az óvodában. Jött a gyereknapi! Nagyon jól éreztem magam.

Végre nyár! Első „balatonozásom”. A kezdeti idegenkedés után nem akartam kijönni a vízből. Később visegrádi bobozás. Őszi szünetben kirándultunk az egész családdal. Nagyon finom volt az étel a kirándulás végén.

Következett a második karácsony. Nagyon sok ajándékot kaptam: macit, barbit, porszívót, takarítóeszközt. Nagyon örültem mindennek. Utolsó évem az óvodában. Februárban farsang következett; tündérnek öltöztem be. Következett a második húsvét! Kaptam kifestőt, bárányt, édességet. Jött a születésnapom! Vége lett az óvodának és jött az iskola. Nagyon vártam már. A nyári szünetben kirándultunk, kisonatoztunk. Találkoztam egy lánnyal, akit Mercinek hívtak. A balatoni kagyló elvágta a kezemet. A nyaralás utolsó napján elromlott az idő. Elmentünk a Buzsáki Népművészeti Tájháza.

2014 szeptemberében elkezdődött az iskola! Erzsi néni és Böbi néni kedvesek voltak velem. Megtanították a betűket; még járdára is írtak betűt, hogy megtanuljam. Az osztálytársaimmal nem voltam jóban. Három évet jártam Bakonyszentlászlóra, utána átmentem Bakonyoszlopra. Bakonyszentlászlón nem voltak barátaim és mindig csúfoltak. Ez nekem nagyon rosszul esett. Busszal jártam és jöttem. Nem voltam ott jó tanuló, és nem nagyon éreztem jól magamat, bár a tanárok mindig kedvesek voltak hozzám.

Most Bakonyoszlopra járok. Először Etus néni osztályába kerültem, most pedig Berci bácsi osztályába járok. Régebben nem szerettem iskolába járni. Nem szeretek a mostani osztályba sem menni; félek, hogy bántanak. Kivéve a Kinga. Ő sosem bánt, de a többiek néha beszólogatnak. Már Berci bácsi is hiába szól rájuk, akkor sem fejezik be. Én már nem is törődök velük. A tanárokat tiszteletben tartom. Járok szavalóversenyre.

Itt, Teca néniéknél most öten vagyunk. Nagyon sok gyerek ment el, amióta itt vagyok; ezt nagyon nehéz volt nekem megemészteni. Most 11 éves, 13 éves, 8 éves és 9 éves gyerekek vannak. Amikor a régebbi gyerekek elmentek innen, az mindig nagyon rosszul esett nekem és sokat sírtunk Teca nénivel. Én már 10 éve vagyok itt. Azért ilyen régóta, mert anyám nem törődik velem, még a telefont sem emeli meg értem. Régebben jó volt anyámmal, mert volt vele kapcsolattartás. Nem értem, hogy miért nem törődik már velem. Nem én vagyok a hibás, hanem ő! Anyámnak van négy gyereke: kettőről gondoskodik kettőről pedig nem. Pedig mind a négyről kéne gondoskodnia! Ez nekem nagyon rosszul esik, és fájdalmas. Apámmal nagyon ritkán szoktam találkozni és telefonálni. Két éve voltunk utoljára nála húsvétkor, a bátyámmal. Apámnak van új barátnője, akivel van közös gyerekük. A húsvét nem nagyon volt jó nála; sírtam, hiányzott Teca néni és vissza szerettem volna jönni. Jó volt hazajönni. Apám utoljára karácsonykor hívott.

Szeretek segíteni Teca néninek: összesöpörni, felmosni, kiteregetni, eltörölgetni, meg amit még mond Teca néni, azt is megcsinálni. Az iskolában a jegyeim négyesek, ötösök, hármások. Bakonyoszlopon jó tanuló vagyok. Tiszteletben tartom a tanárokat. Rendet teszek az osztályban; lemosom a táblát. Eddigi élményeim: a nyaralóban, a Balatonon, táborban, Pápán fürdeni, budapesti színház, Gyereksziget, Margitsziget, budapesti hajókirándulás, Plitvice, győri adventi vásár, Veszprémben cirkusz, Lepsényi falunap, siófoki szálloda, kalandpark, Budapesten a parlament, Vinye, visegrádi bobozás, őszi kirándulás, állatkert, vonatozás, buzsáki múzeum, budapesti tropicarium, siófoki majális, veszprémi gyereknap, székesfehérvári játszótér, Polgárdiban augusztus 20., Budapesten a vár, harmadiksként elsőáldozás, sümegi Ki

mit tud, veszprémi játszóház, lepsényi orgona, veszprémi Hangvilla, nyárnyitogató Wolf Kati koncert Siófokon. Mindig nagyon jól éreztem magam.

Verset tanulni szeretek, de nem nagyon szeretek tanulni és olvasni sem szeretek. Teca néni mindig ott van nekünk és ha kérdésünk van bármiben segít. Ha elmondjuk neki az igazat, akkor nem haragszik ránk, de ha hazudunk, akkor nem hisz nekünk; a hazugságot nem szereti. Teca néni kedves hozzánk; anyukánk helyett anyukánk. Kedves, jószívű és aranyos. Hogyha bármi bajunk van, mindig segít. Köszönöm szépen, hogy befogadott a családjába.

Mert anyám meg apám nem törődik velem.

Pedig kéne törődniük és nem kellett volna elhagyniuk. Köszönöm szépen, Teca néni, hogy tíz év után is gondoskodik rólam, mindig kiáll mellettem és mindig szeret. Köszönöm szépen, hogy mindig arra törekszik, hogy jó ember legyen belőlem. Köszönöm szépen, hogy anyám és apám helyett nevel. Pedig őnekik kéne nevelniük, nem Teca néninek. Ha hazajövök az iskolából, át szoktam öltözni. És ha volt valami probléma, akkor azt Teca nénivel megbeszéltem. Most vagyok nyolcadikos, és már el is eldöntöttük, hogy hova megyek tovább tanulni. A veszprémi Bárcziba. Nem szeretnék itt maradni, mert bántanak az osztálytársaim. Már nagyon várom, hogy ne kelljen ide járnom. Itt nagyon utálok lenni. Ha jövőre ide járnék, továbbra is piszkálnának. Remélem, hogy a Bárcziban nem lesznek ilyen problémáim. A szomszédban lakó lány is oda jár; ő mondta, hogy nagyon jó. Szeretnék magamnak egy normális állást és egy normális családot. Meg fogom ígérni, hogy nem hagyom el a gyerekeimet és nem leszek olyan, mint a saját anyám. A gyerekeim mindig számíthatni fognak rám, sosem fogom cserbenhagyni őket.

Fészeklakók!

Apukám: Péter, Anyukám: Annamária. Apa festőnek tanult, de az utolsó évet nem fejezte be, így alkalmi munkákat vállalt, segéd munkásként. Anya szakácsképzőbe járt, nem sikerült befejeznie, mert apukámtól terhes maradt. 9 hónap múlva megszületett a bátyám Péter, rá egy évre nővérem Enikő, 4 év múlva megszülettem én Ádám, 2 év múlva öcsém Máté. Így laktunk hatan Felsőperében, albérletben. Ez a település 180 fős tanya volt, ezért a két nagy testvérem Olaszfaluba jártak iskolába, mi az öcsémmel pedig óvodába. Sajnos a szüleim alkoholfüggőségben szenvedtek, nem foglalkoztak velünk. Iskola, óvoda után csav arogni mentünk, csak aludni jártunk haza, mert nem szerettünk ilyen körülmények között otthon lenni. A szomszédok láttak el minket ennivalóval és ruhákkal, meg az önkormányzattól kaptunk segélycsomagokat. Apukám egyik alkalommal egy kis tacsó fajtájú kiskutyával jött haza, akit nagyon megszerettünk és Fülének neveztünk el. A kert végében a testvéreimmel bunkerzt építettünk és ott játszottunk. A közeli erdőbe jártunk gombázni, amit otthon meghfőztünk és megettünk. A kilátóhoz szerettünk kirándulni.

2011 július 4-én egy veszprémi családhoz kerültünk nevelésbe. Erre azért került sor, mert a vér szerinti szüleink alkohol függősége miatt minket elhanyagoltak nem volt mit enni, nem voltak rendes ruháink koszosak, ápolatlanok voltunk. Az óvodában az óvónénik fürdettek bennünket az öcsémmel és Ők mosták a ruháinkat is. Egy nap a Gyermekvédelmi központ munkatársai jöttek értünk és elvittek minket nevelőszülőkhöz. Sírva váltunk el a szüleinktől. Amikor idekerültünk, itt a család nagy örömmel fogadott minket, nagy várakozással. Másnap elmentünk vásárolni ruhákat és játékokat is kaptunk. Pár nappal később elmentünk együtt a családdal játszótérre és kirándulni. Sokszor mentünk cukrászdába, sétálni a veszprémi Várba. A következő hétvégén a Margit Romokhoz látogattunk el, minden hétvégén volt valami jó

program. Az itt töltött első születésnapom nagyon emlékezetes volt, kaptam egy plüssmacit és egy játékmotort. Sokszor mentünk a Balatonhoz is kirándulni. Kétszer voltam Skóciába a testvéreimmel, a mostohatestvéreimet látogattuk meg Abberdenben.

Ez idő alatt egyedül édesapámmal tartottam a kapcsolatot, aki látogatott minket. Sajnos két évre rá, hogy ide kerültünk Ő meghalt. Nagyon nehéz volt ezt feldolgozni, de a család és a pszichológus is segített. De ez a negatív élmény el fog kísérni életem végéig. Innentől már csak az új családomra támaszkodhattam, akik a mai napig is mindenben segítenek nekem és testvéreimnek. Úgy nevelnek minket, hogy azt érezzük mintha a saját gyerekeik lennénk. Ez nagyon jó érzés. Bátyámmal, nővéremmel, öcsémmel (Péter, Máté, Enikő) élek együtt, nevelőszüleim: nevelőanyukám: Edit, nevelőapukám: Attila. A nevelőszüleimnek négy gyermeke van, Ők már elmúltak 18 évesek, ezért a saját életüket élik, tőlünk külön háztartásban. Marcell, nevelőapukám fia 3-4 napot tölt velünk. Mami, nevelőanyukám édesanyja nem velünk él, de minden nap eljön segíteni nekünk mindenben. Olyan mintha az igazi nagymamám lenne. A neve: Éva, a férje neve István, mint a papám lenne. Egy többlakásos társasházban lakunk, ami 5 szobás, külön udvarral, körülöttünk erdő, az iskola és minden, ami fontos közel van. Minden napunk napirendre épül, vannak feladataink, kötelezettségeink. Sok barátot is találtam az iskolában. A születésnapokat együtt a családdal és a barátokkal ünnepelünk.

A beilleszkedés eleinte nehéz volt, mert minden ismeretlen volt számomra, de a család, az iskola, az osztálytársak hamar befogadtak és jól éreztem magam. A tanulmányi átlagos eredményem 3-as. Szeretek iskolába járni. Cukrász és szakács sem lehetek sajnos, mert lisztérzékeny vagyok. Fodrász, felszolgáló szakmán gondolkodtam, de még sok minden változhat. Itt szeretnék maradni, mert biztos vagyok benne, hogy a céljaim eléréséhez a család mindenben segítséget fog nyújtani, hogy jó felnőtté válhassak.

Életem története, avagy így gondolok vissza

Egy nagyvárosban születtem, mármint magyar viszonylatban nézve nagy. Állítólag születésem után éltem egy kis településen is, de erről nagyon sokáig nem is tudtam. Aztán a szüleim eladták a házat, és abban a városban kerestek maguknak egy albérletet, ahol születtem. Boldogan éltünk ott, bár kicsi volt a hely egy nagycsaládnak. Anya, apa, a bátyám, a két nővérem és én. Apa egy gyárban dolgozott, anya meg otthon volt velünk.

Ha jól emlékszem az utolsó évem volt az oviban, mikor apa meghalt agyvérzésben. Napokig gépek tartották életben, de aztán az orvosok megegyeztek a családtagokkal, és lekapcsolták. A temetés néhány nappal később lett megtartva. Pár rokon eljött, köztük a keresztszüleim is. De a mamánk nem. Épp nyaralt, mikor felhívták azzal, hogy a fia agyvérzésben meghalt. De ő nem jött el. Inkább ottmaradt az ország másik felén, és tovább nyaralgotott. Viszont pontosítanám az előző kijelentésemet: akkor még nem voltam megkeresztelve, úgyhogy akkor még csak a nagynéném és a nagybátyám voltak, de később ők lettek a keresztszüleim. Ezek után az albérletben maradtunk. Mivel anya nem ment el az apa után járó pénz rá eső részéért, fogyott a pénz. Így nem lettek befizetve a számlák és a lakás bérleti díja sem. Egy idő után lekapcsolták az áramot. Ezekben az időkben konzervet ettünk, amit a gázon melegítettünk. Emlékszem, hogy ettünk sóletet is. Undorító volt. Viszont itt kicsit zavaros nekem az idő. Én úgy emlékszem, hogy ovis voltam, mikor apa meghalt. Viszont elsős koromban még mindig otthon voltam, és oda is jártam iskolába. Szóval több mint valószínű, hogy én emlékszem rosszul, és már az első iskolaévem tavaszán történt ez a katasztrófa, és valamikor nyáron kapcsolták le az áramot.

Emlékszem, hogy apa szemüvege ott hevert az éjjeliszekrényen, mint általában, amikor nem volt rajta. Anyáék mondták nekem, hogy semmi baj, apa csak elment egy kicsit, majd hamarosan visszajön. Ők nem tudták, hogy én nem veszem ezt be. Nem voltam buta gyerek, tudtam, hogy mit jelent a halál. Tudtam, hogy apa nem jön vissza. Elkezdtük rendszeresen

látogatni a mamánkat, bár általában, mikor ott vagyunk, a keresztszüleink foglalkoznak velünk. Szerettem ott lenni, mert volt egy tucat macskájuk, és melyik hétéves kislány ne szeretné a cicákat? Anya nem mondta el nekik, hogy gázos a helyzet otthon. Azt mondta nekik, hogy festik a lakást, és ezért szeretnék ott maradni egy kis időre. Ők nemet mondtak. Azt mondták neki, hogy így is alig férnek meg öten abban a házban, és tíz embernek meg mégannyira sem lenne elég hely. Így maradtunk a lakásban. Egy kis idő elteltével a gázt is kikötötték. Akkor már gyertyával próbáltuk melegíteni a konzerveket. Ebben az időszakban lehetett a sólet is. Az valamiért nagyon az emlékezetembe vésődött.

Valamikor július környékén kórházba kerültem, lisztérzékenység és cukorbetegség gyanújával. Valójában mindkettő téves volt, csak alultáplált voltam.

Anya és a tesóim sűrűn látogattak. Egyszer még a mamánk is eljött, de eltévedt és a csecsemőosztályon kezdett el keresni, ennek a mai napig nem tudom az okát... Aztán egy idő után csak anya jött, a nővéreim nem. Kérdeztem anyát, hogy hol vannak, miért nem jöttek. De ő nem válaszolt, terelte a témát. A kórházból van még pár élénk emlékem. Volt egy szobatársam, egy kislány, akinek az anyukája mindig hozott neki pattogós cukrot. Volt egy alkalom, amikor az anyukája adott egy csomagot nekem is. Meg volt egy másik nő, valószínűleg egy másik anyuka lehetett. Nem tudom, hogy korábban találkoztam-e vele, de egyszer összefutottam vele a kórház folyosóján. Mondott valamit, amire szintén nem emlékszem, és kaptam tőle egy ceruzát és egy kis kék jegyzetfüzetet. Most, hogy így belegondolok, lehet, hogy a kis jegyzetfüzetecske még megvan. Amikor kiengedtek a kórházból, hazamentünk.

Nem tudom biztosan, hogy anya mondta-e, vagy valaki más, de össze kellett pakolnom. Nem értettem semmit. Nem értettem, hogy miért kell pakolnom. Nem értettem, hogy hol vannak a nővéreim. Nem tudtam, hogy mi lesz ezután.

Jött két nő, azt mondták, menjek velük. Nem emlékszem anya reakciójára. Így kerültem ide, a nevelőszüleimhez. A nővéreim már itt voltak, meg még egy-két gyerek. Nagyon hisztis gyerek voltam. Valamilyen tészta volt az ebéd aznap, mikor érkeztem, ez már augusztus eleje. Elkezdtem hisztizni, hogy túl rövid a tészta. A nevelőanyám felajánlotta, hogy süt nekem hasábkrumplit, ha megkérem. Nem kértem meg. Túlságosan félttem. Ezt a gyávaságot szerintem anyukámtól örökölttem, ő az, aki inkább szenved egyedül a problémáival, minthogy segítséget kérjen vagy hogy őszintén bevallja, hogy gond van. Ez a félelem éveken át nem igazán csökkent. Félttem bevallani, ha valami rosszat csináltam, és már attól is elbögtem magam, ha valaki hozzászólt. Borzasztóan idegesítő voltam. Na meg csontsovány is. Hétévesen

voltam vagy huszonegy kilós. Most nagyjából nyolckilenc évvel később több mint a háromszorosa vagyok. De az arcom még mindig be van esve.

A karjaim szintén vékonyak maradtak, a hízás ellenére.

Szeptemberben a közeli faluban lévő iskolába kezdtem el járni. Az osztály egyik fele amúgy sem ismerte a másikat, mert eredetileg két tagozatban volt az első, amit aztán összevontak. Így én sem voltam sokkal idegenebb nekik, mint a másik tagozatba járók. Zárkózott voltam, mégis voltak páran, akik barátkozni akartak velem. Nekik hála nem voltam egyedül. De ezekkel a lányokkal ellentétben voltak olyanok is, akik a kezdetektől utáltak. Kevés olyan srác volt az osztályban, akikkel viszonylag jóban voltam. Az egyik a mai napig is az osztálytársam. De volt egy lány, neki muszáj külön részt szentelnem. Alsó tagozatban nagyon jóban voltunk, majdhogynem legjobb barátok. Ekkor még mindig nagyon hisztis voltam, ezért jó sokszor leszólt az utána következő években. Tönkrement a barátságunk, és ennek még mindig nem ismerem a fő okát. Ha jól tudom, a hisztim miatt utált meg. Felső tagozatban kezdtem leszokni erről a hisztiről. Barátkoztam. Viszonylag népszerű voltam, a többi osztályból is sokakkal jóban voltam. Aztán a barátnőm elkezdett piszkálni. Eleinte megsértődtem, de egy idő után már próbáltam megvédeni magam vele szemben, visszaszóltam. Itt már ő sértődött meg. *Mi az, hogy egy ilyen kis „hülyelány” visszapofázik neki?* Nagyon elmérgesedett a viszonyunk. A barátaink, akik eddig mind a kettőnkkel voltak, legtöbbször inkább hozzám jöttek. Jó, nyilván nem mindenki ilyen hűséges meg minden, az egyik csaj sokszor elvonult vele, hogy kibeszéljenek mindenkit, közte engem és a többi barátunkat is. Valamikor el sem vonultak, vagy, mert lusták voltak, vagy egyéb számomra ismeretlen indok, vagy épp csak nem volt rá lehetőségük, például tesiórán.

De valamikor még csak nem is a barátnőmmel beszélt ki minket. Volt két lány az osztályban, akik szintén az osztálytársaim a mai napig. Sajnos. „Valamiért” senki nem kedveli őket. Csak az a lány ment oda mindig, mert máshoz nem tudott. De azt a két lányt nem sokan bírták, és ez még mindig így van. Nemcsak, hogy kibeszélnek mindenkit, de ezt olyan feltűnően teszik, hogy az már borzasztóan nagy pofátlanság. Még az sem zavarja őket, ha az orruk előtt ülsz. De még csak nem is halkán, suttogva teszik, hanem hangosan nyerítve, mint valami... Nem is tudom... Erre nem tudok hasonlatot mondani. Na szóval, boldogan kibeszéltek minket az orrunk előtt, ám egyszer valahogy még gázabbra fordult a helyzet. Nem tudom, hogy hol, hogyan és mikor, de az osztályfőnökünkhöz került az eset. Ő természetesen nagyon meglepődött, hogy vajon mi történhetett ezzel a kettő, aranyos, csendes kislánnyal. De ő nagyon rosszul látta a dolgokat.

Egyikünk se volt akkor már az a csendes kislány, mint aki feljött az alsóból. Én nyilvánosan lettem beszédes, nagyszájú csajszi, ő meg sunyiban, a tanárok nagyrészenek játszotta a ma született bárányt. Emlékszem, egyszer szülői értekezleten az osztályfőnök elkezdett nyavalyogni a nevelőanyukámnak: „Egész órán beszél, hiába ültetem el...” Meg még sok más hasonló dolog. Mire ő: „Legalább már beszél”. Mikor ezt elmesélte nekem, nevettem rajta egy jót. A lány egyre több apró kis hülyeség miatt árulkodott, és természetesen mindenért, MINDENÉRT én voltam hibáztatva, még akkor is, ha semmi közöm nem volt a dologhoz, sőt, olyan is volt, hogy nem is tudtam róla.

Nyolcadikban, már az utolsó évünk volt, de ő még így sem bírta abbahagyni. Én ekkor már eljutottam arra a szintre, hogy jól van, nem érdekel, hadd mondja. Már nem szóltam vissza, nem is foglalkoztam vele. Kerültem. De ő úgy gondolta, hogy még nem végzett. Nem hagyta abba. Valamikor egy apró kis hülyeséggel megszívattunk pár lányt, nem volt nagy cucc, az öltözőben felakasztottunk egypár ruhát, cipőt. Közte az övét is, azt hiszem, cipő volt. Senki nem sértődött meg, csak röhögött meg estleg megcsapott a ruhával, vagy hozzámvágt a cipőjét. De ő nem. Ő kiakadt, hogy mi mégis mit képzelünk magunkról, meg ilyesmik. Mondtuk neki, hogy most miért kell ezt komolyan venni, csak szórakozunk. Az egyik barátnőm, akinek szintén feltettük egy-két cuccát, ő is mondta neki, hogy ugyan már, ne húzza fel magát. Természetesen rá sem hallgatott, pedig ők jóban voltak és vannak még mindig. Belerúgott a tornazsákomba, nem bírtam megállni, felnevettem, hogy jaj de fájt.

Elkezdett fenyegetőzni, hogy megver. Azt válaszoltam, nyugodtan. Próbálkozni lehet. Sokkal vékonyabb volt, mint én. Látszott, hogy nem sok esélye lenne. De ő próbálkozott. Kaptam egy pofont, amit persze vissza is adtam. Egy kis rúgás kíséretében. Na, hát ő eddig bírta, megmondta, hogy ne rugdoss, te (itt valamilyen aranyos kis szitokszót használt, nem emlékszem mit, de nem is írnám le). Aztán lelépett.

Nem volt nagy dolog. Szerintem neki sem, csak játszotta a fejét, mint mindig. Amikor hazaértem, egyből szóltam a nevelőanyámnak, hogy van egy kis gond. Azt mondta, semmi gond, a lényeg, hogy elmondjam, mit csináltam. Megtettem. A nevelőapám azt mondta, nem gond, legalább meg tudom védeni magam. Ők tudtak mindenről, ami előtte történt. Ráadásul ismerték a lány anyját. Erről jut eszembe, az anyja is utál engem. Nemegyszer bejött az iskolába, hogy leordítsa a fejemet. Ő is engem szidott az olyan dolgok miatt, amikről előtte még csak nem is hallottam. Volt egy eset, mikor megmondták, hogy ez most nem én voltam, ezért

abbahagyta az én szidásomat, hogy mást csesszen le. De a végéhez természetesen hozzátette nekem, hogy „*te is kutya vagy!*” Alig bírtam megállni, hogy ne nevessem el magam. Nem volt merszem hozzátenni, hogy *tényleg, én nem is tudtam róla...*

Természetesen a bunyó utáni napon behívott minket az osztályfőnök – persze, hogy is hagyhatna ki egy ilyen esetet, ahol ismét engem lehet hibáztatni -, és el kellett mesélnünk, hogy mégis mi a fene volt ez. Én elmondtam őszintén, ami történt, de persze külön lettünk kérdezve, és nem velem kezdte. Így persze hiába javígtattam a valótlan részeket. Ráadásul még azt a barátnőmet is megkérdezte, aki még nyugtatni is próbálta a csajt, és ő megmondta neki, hogy nem volt semmi durva, csak egy kis apróság volt az egész, és hogy ő egyáltalán nem akadt ki. Erre az osztályfőnök újra nekem: „*Szerintem őt is mélyen érintette, csak túl félénk ahhoz, hogy neked menjen*”. Na ezen szakadtam, mivel pont ő volt az, aki megcsapott a cipőjével. „*Kérj tőle bocsánatot!*” - na itt már elegendő volt mindenből, de megtettem. Utána ő is bocsánatot kért, valószínűleg neki is az osztályfőnök parancsolta meg. Ezek után egy darabig mindketten kerültük egymást. Aztán egy idő után elkezdett újra közeledni felém, békülni akart. Na szóval, itt már elegendő volt a konfliktusokból. Hűvösen, semlegesén próbáltam beszélni vele. Ezután voltak idők, mikor épp békében voltunk, de szerintem még így is többet veszekedtünk, mint amennyit kellett volna.

Ballagás óta szerencsére nem sokszor találkoztunk, maximum kétszer-háromszor.

Az általánosban volt még egy fontos személy, egy srác. Tudom, ez alapján mindenki azt várja, hogy összejövünk és az élet csupa süti és szivárvány lesz... De nem. Közel sem. Körülbelül két évvel volt idősebb nálam, de mivel hetedikben megbukott, egy évvel tovább ott volt, mint kellett volna. Az egyik osztálytársam, akit melleleg utáltam, az öccse volt. Na jó, mondjuk ki, az öccse és köztem kölcsönös utálat volt. De a srácot bírtam. Nagyon. Azt hittem, szerelmes vagyok. De nem. Később rájöttem, hogy ez csupán kislányos rajongás volt. Ő volt a legnépszerűbb srác a suliban, akit mindenki imádott; hát hogy maradhattam volna ki a sorból? Eredetileg barna haja volt, de valamelyik évben átfestette szőkére. Kék szemek. Meg minden egyéb, amiért a tizenéves kislányok odavannak. Mindenkiel kedves volt, még azokkal is, akiket az egész sulit utált és piszkált. Én is összebarátkoztam vele. Nagyon jóban voltunk. Mindketten jártunk énekkarra. Bár én csak úgy, hogy év elején beiratkoztam, aztán jóesetben pár hónap, rosszabb esetben pár hét után kiszálltam. Igazából semmi értelme nem volt. Ezzel arra akartam kitérni, hogy az egyik lány az osztályból elkottyantotta a srácnak a „titkomat”, ami valójában már jó rég nem volt titok. A csaj azt mondta neki, hogy szerelmes vagyok belé. Erre

ő? „*Jól van.*” Mikor már a második ember – pontosabban az a két csaj, akik szeretnek magas hangerőn beszélgetni rólad az orrod előtt, emlékeztek még rájuk? – ugyanazt elmondták, mint előtte a másik csaj. Erre Ő? „*Tudom.*” És mind a kettőt teljesen nyugodt hangon. Ha valaki most tenné meg ezt velem, egészen biztosan tökön térdelném. A lányokra még nincs tervem, és remélem nem is lesz szükségem ilyesmire. Ha a pasikat nem érdeklek, van ilyen, ráérek még. Addig is tudok a valóban fontos dolgokra koncentrálni. Mint például a tanulás, vagy a barátaim.

Sejtem, hogy az eddig leírt önjellemzés után mindenki azt gondolja, hogy *hű, csoda lehetett, hogy egyáltalán év végén átment mindenből!* De ez nem igaz. Egész jó tanuló voltam, és még a mai napig is valamilyen szinten annak tartom magam.

Visszatérve az eredeti témára – a fiúnak nem volt annyi esze, hogy lekoptasson. Pedig ezt kellett volna tennie. De legalább annyi gerinc volt benne, hogy megmondta – bocsánat, megírta Facebookon, hogy ne várjak olyanra, ami másé (mivel ismertségünk alatt volt barátnője, nem is egy) – de ezt is csak az én indíttatásomra tudta közölni, mert én írtam neki egy borzasztóan gáz levelet, aminek nagyjából annyi értelme volt, hogy van-e esélyem nála. Erre még visszagondolni is szörnyű. De a választ látván, kiakadtam. Ez az akkori énemnek nagyon fáj. Mostanra rég túlléptem ezen. Őt meg nem is érdekelte különösebben. És még van a srácról egy fontos információ, amit még nem mondtam el – én is csak több, mint egy évvel azután tudtam meg, hogy megismerkedtünk. A srác biszexuális volt – vagyis nem csak a lányok, hanem a fiúk után is érdeklődik. Jelenleg is boldog párkapcsolatban él egy ismerősömmel – aki nevezetesen srác. Mikor rádöbbsentem, hogy milyen értelmetlen és buta dolog volt ez az egész, utáltam magam. Utáltam őt is. Mindent és mindenkit utáltam, aminek és akinek csak köze volt hozzá. Mostanra rájöttem, hogy ez csak egy lecke volt. Egy hosszú, éveken át tartó, fájdalmas lecke. Sosem szabad a fiúk után futni. Nem éri meg. Ha kellesz nekik, várd meg, hogy ők lépjenek! Különben fájdalmas vége lesz... Bár amúgy is lehet fájdalmas vége a dolognak, de ha ők lépnének, legalább valamennyi esély lenne a boldogságra.

A családhoz visszatérve, a két nővérem közül már egyikőjük sincs itt. A fiatalabbik azelőtt nem sokkal ment el, hogy elkezdtük volna a nyolcadik osztályt. Még mindig egy utógondozói intézetben él, még tartom vele a kapcsolatot. Tanul, ha összejön neki, akkor idén megszerzi az érettségijét. És ezt nem rosszindulatból mondom, de nem vagyunk biztosak benne, hogy sikerül neki. Félévkor is bukott pár tárgyból, ha jól tudom. Nemrég találkoztam is vele –

meg a barátjával is. Mindannyian meg vagyunk lepődve rajta, hogy még mindig együtt vannak. Ráadásul a srác olyan dolgokat ír néha az egyik barátnőnknek... Jobb lenne, ha nem is tudnék ezekről. A nővéremnek szakács a szakmája, és ott is kilencedikben kénytelen volt pótvizsgázni, részben innen az érettségi megszerzése iránti hitetlenség. Aztán ott a másik nővérem. Ő először szerzett érettségit, aztán OKJ-s képzéssel megszerezte a vendéglátás-szervező szakmát, pont ott, mint ahol a másik a szakácsot.

Ő még a tizennyolcadik életéve betöltése után is itt maradt még nagyjából két-három évig. Most már dolgozik, és a barátjával a szomszéd faluban lakik. A családban vele a legjobb a kapcsolatom.

Visszatérve az iskolára, nyilván folytattam a tanulmányaimat valahol... Ráadásul pont abban az iskolában, ahova a nővéreim jártak. És pont azon a szakon vagyok, mint az idősebbik nővérem, csak épp ez nekem szagimnázium, szóval érettségi és szakma egyben. Az osztályt imádom. Egyszerűen nincs olyan ember, akivel utálnánk egymást. Eddig talán egyetlen igazi legjobb barátom volt, de most szereztem még párat. A négy lányból kettő lakik abban a városban, ahol az iskola is van. Az osztály nagyobbik része a vendéglátós szakra jár, a másik fele rendésznek tanul. A röhej az, hogy ők sokkal trehányabbak, mint mi. Három lány szintén vendéglátós, az egyik rendész, ami a legjobb barátomat illeti. Ám még így négyőjük közül is egyből rá tudnám vágni, kivel a legjobb a kapcsolatom, ki az, aki mindent tud rólam. Ő helybeli, a sulihoz viszonyítva, szóval őt gyakran haza szoktam kísérni, amíg várok a buszra. És ha már egyszer iskola, vannak már terveim a jövőre vonatkozólag is.

Ezek közt legelől szerepel, hogy elvégzem ezt a szakot és megszerzem az érettségit. A plusz egy év szaktechnikusi képzést meg úgy gondolom, hogy majd akkor döntöm el, hogy végig csinálom-e, ha a többi megvan, na meg attól is függ, hogy azok a vizsgák és a szakmai érettségim hogy sikerül. És az iskolában van lehetőség nyelvből is levizsgázni, szóval, ha minden jól megy, lesz egy angol nyelvvizsgám is az elkövetkezendő pár éven belül. Utána szándékomban áll tovább tanulni. Amit mindenképp szeretnék elvégezni, az az újságíró szak, vagy valami hasonló, lehetőleg írással foglalkozó dolog. Eszembe jutott az egyetem is.

Nem tudom, hogy abból lehet-e valami, de ha elég jól teljesítek, talán lesz esélyem rá. De ki tudja. Majd kiderül. Nem tudhatjuk, mit rejteget számunkra a jövő.

Hol is kezdjem?

Fanni vagyok 17 és fél éves. Veszprémben születtem. Jelenleg munkát keresek, lakásotthonos vagyok, nyáron kerülök ki. Van egy vér szerinti öcsém és egy húgom és két féltesóm; ők is kisebb fiúk. Az öcsémmel vér szerinti szüleim elváltak. Én lakásotthonban élek, ő szerencsésebb volt; nevelőszülőknél van. De mi ezek ellenére tartjuk a kapcsolatot. A családtagok közül én személy szerint a nagybácsikámmal tartom a kapcsolatot, meg az a tesómmal. Az öcsém szintén így van, de ő még édesapánk ágáról a mamámmal is szokott találkozni. Hol is kezdjem az egész történetet?

A szüleink kis korunkban (én lehettem ilyen 3-4 éves, az öcsém meg kisebb) elváltak. Édesanyánk miatt, mert valószínűleg túlságosan hamar vállalt gyereket (már érettségire velem a hasában ment be), és nem volt esélye kiélni magát. Gondolok én itt a bulikra, férfiakra, szabadságvágyra stb. Ezek hozták őt arra az útra, hogy megcsalja édesapámat, habár ő még ezek ellenére is megbocsátott neki. De ez nem ment ez így sokáig, s végül én, az öcsém meg a húgom édesapánkra maradtunk. De mivel ő katona volt és dolgoznia kellett, hogy el bírjon minket tartani, ezért mindig más vigyázott ránk. Például a mamánk vagy a nagybácsikámék stb. Így az évek alatt sohasem alakult ki az a bizonyos szülő-gyermek kapcsolat az apánk és köztünk. Majdnem, hogy csak aludni járt haza konkrétan.

Ezek után pár évvel édesapám megismert egy másik nőt, de nem jöttünk ki vele jól. Mintha ki akart volna túrni minket a családból. Ekkor Palotán éltünk és oda is jártunk katolikus iskolába (a húgomat a mamám gondozta). A helyzet elkezdett rosszabb lenni: az a nő elkezdte ellenünk fordítani az édesapánkat. Olyan szinten, hogy az öcsémet kék-lilára ütötték. Ezt észrevették az iskolában és szóltak a gyámhivatalnak, és az öcsémet ki is vették a családból. Rendőrségi ügy is indult. A tárgyalásra apám nem ment el, mert kiköltöztünk Angliába mielőtt tárgyalásra vitték

volna az ügyet. Három évet en személy szerint Angliában éltem. Ott is jártam iskolába. Egy délután értem jött édesapám az iskola elé autóval és mire éjjel felébredtem, már úton voltunk Anglia felé. Az öcsém után ekkor jöttem én a sorban a mostohaanyámnál, és engem kezdett el kitúrni a családból. Apunak kint Angliában tárgyalást indítottak, és hazahurcolták, én meg döntöttem arról, hogy kint maradok, vagy hazajövök. De ha ott maradok a mostohaanyám vajon ellátott volna-e engem? Hoztam egy bizonytalan döntést, de nem bántam meg.

Amikor hazarepültem, a gyámom várt már a reptéren. Azt hittem mehetek utamra, de nem. Nagyon meglepődtem, hisz nem is gondoltam volna, hogy ez lesz. Nem tudtam, mi, hogy működik? Mit csinál a gyám? Velem lesz e mindig? Pár óra hossza beszélgetés után, a gyámommal, elindultunk Gyulafirátóra a befogadó lakásotthonba. Akkor ott még csak két gyerek volt rajtam kívül, szóval könnyű volt beilleszkedni. Csak később mesélte el a gyámom, hogy azt hitték, hogy én egy nagyon rossz gyerek vagyok, ha már külföldről kerülök be a magyarországi gyermekvédelmi rendszerbe. Állítólag a gyámhivatalban sokan csak rólam beszéltek, hogy külföldről hoznak be egy gyereket.

Most Várpalotán vagyok lakásotthonban. Normális gyerekekkel meg nevelőkkel egyaránt, és nem sok van vissza a nagykorúságig; ezt fél lábbal ki lehet bírni. De egy biztos: az akkori befogadó otthoni nevelőket sosem felejttem el; életemben nem lesznek már ugyanolyanok, mint ők. Segítőkések, rendesek, aranyosak és tényleg nagy odafigyeléssel voltak irántunk. Hiába voltak szabályok, méghozzá jó sok, ezek ellenére mégis egypárunkból igazi tisztességes, öntudatos embert lett. Az intézetekben lévő gyerekek nagy többsége elfajul rossz irányba, mert tudják, hogy akármit is tesznek, a nevelő úgyse fogja meg ütni őket. Szóval ez az én kis történetem személyre szabva...

III. Korosztály: 19 – 25 éves fiatalok

Beteljesült álmom

Árvácska vagyok, 20 éves. Nevelőszülőknél élek. Az első emlék a születésem előttről, míg másnak egy kép, nekem egy levél. Fogantatásom egy váratlan, vagy még inkább, nem várt meglepetés volt. Biológiai apám nem szerette volna, ha világra jövök, így anyámnak pénzt adott, hogy megszabaduljon tőlem. Anyukámban, ennél sokkal nagyobb volt a szeretet, és nem engedte, hogy bármi bajom essék. Azt hallottam, semmilyen káros szenvedélye nem volt, amikor a pocakjában hordott. Vér szerinti apám válasza erre egy levél, amelyben lemond minden apai jogáról. Meggyanúsította anyukámat, hogy más férfiakkal is együtt volt. Az is belekerült, hogy pénzt adott azért, hogy kioltsák az életem, így felelőségre nem vonható azért, mert világra jövök. Ezt a levelet én megőriztem, hogy egyszer még az orra alá dörgölhessem, ha netán feltámadna benne az apai ösztön. Mivel azonban ez a levél egy „hirtelen felindulásból” keletkezett, mégiscsak megpróbálkoztak a nevelésemmel.

Biológiai apukám 2 éves koromig nevelt. Majd elhagyta a családukat egy másik nőért. Abban az ominózus levélben azt írta, anyukám hideg nő, nem érzi mellette a szeretetet. Ezt sosem értettem. Jelenleg a vér szerinti anyámnak hét gyermeke van rajtam kívül, akiket az ország másik felében szegénységben, de szeretetben nevelnek férjével. Sajnos egy féltestvérem közülük már távozott az angyalokhoz.

Szülő anyámmal ezután elmentünk kettecskén a szüleikhez, jobb jövőt remélve. Ők nem igazán fogadtak jól, hiszen egy két éves gyermekkel elég sok a probléma. Rendszeresen ütöttek és kiabáltak velem, mígnem egy nap a másik nagyszüleim elhoztak. Elmondásuk alapján papuccsal ütötték a hátam és otrombán kiabáltak velem. Ezután anyukám kb. egy évet nevelt

volt anyósa és apósa házában. Nagypapám szexuális felkínálkozása után elmenekült az életünkből. Ezt tizenöt évesen tudtam csak meg. Előtte a nagyszüleim azt mondták, anyukám rájuk bízott.

Emlékeim a szüleimről

Nagyon kicsi voltam így, nem emlékszem rájuk. Egyetlen emlékem, hogy gyertyafényben ülök az ajtónál, s várom haza anyát, de nem jön. Aki ott kilépett, már sosem jön vissza, hiszen abban a pillanatban megszűnt létezni. Mégis mindig titkon kíváncsi voltam, de nagyszüleim kevés információt meséltek el. Egyszer hazajött, de bezártak a szobába, és a maradék cuccával távozott örökre az életünkből, nélkülem. Hiába sírtam, ő nem mentett meg. De elfogadtam, mert ebbe szocializálódtam bele, hogy nekem nincsenek. Sose éreztem űrt vagy hiányt. Mert nem igazán tudtam mit kell éreznem. De játszottam a gondolattal, hogy nekem is van egy igazi családom. Amikor álmodtam, mindig elképzelttem, hogy nagyszüleim helyett egy igazi, hétköznapi családban nevelkedem, és élem az életem. Őket neveztem álomszüleimnek. Esténként hozzájuk utaztam el. Bevallom őszintén gyermekként, sokszor születésnapomra anyát kívántam.

Nagyszüleimmel az élet

Nagyszüleimmel az életem korántsem volt egyszerű. Felnéztem rájuk, de ők cserbenhagytak. Rajongtam értük és szavaikat szentnek hittem, köbe vésett törvénynek. Majd tízévesen magamra hagytak. Egyszerre elveszítettem azt a családot, amelyik eddig körülvett. Senki nem állt mellettem, és továbbra is csak báboztak velem.

Az első emlékeim velük kapcsolatosak. Voltak jók és rosszak egyaránt. Nagymamám minden este mesélt nekem, és közösen imádkoztunk, énekelünk az Istennek. Minden húsvétkor tojást festettünk. Az oviba, iskolába is ő kísért. Egyszer elvittük az oviba Sajót, a kutyánkat, ahol mindenki körbe rajongta. Együtt néztünk filmeket, és délután elvitt a játszótérre. Szerettem vele boltba járni, ahol mindig választhattam magamnak valamit. Ősszel makkoztunk, és gombáztunk. Nagypapámmal mindig sétálni mentem. Volt a kiskör és a nagykör. Egyszer

elmentünk egy cukrászdába, ahol annyi sütit ettünk, hogy hazafelé „gurultunk”. Ott láttam egy képen egy Barbie-tortát, amire mindig vágytam. Átlagosnak tűnik, nem igaz?

Nagymamám höresög pofájúnak hívott. Nagypapámat mindig öregnek vagy embernek hívta. Ebben csak az abszurd, hogy ő az idősebb. Kisebb koromban mindig azzal ijesztetgetett, hogy engem bead állami gondozásba, ő meg örökbe fogad helyettem egy néger kislányt. Féltem, hogy ha nem leszek elég jó gyerek, nem kellek majd neki.

Ütni soha nem ütött meg, de engem okolt, hogy a nagypapámmal elváltak. Mindig én voltam az élete megrontója. Még a süteményt is eldugta előlem. Tetézte a feszültséget, hogy nagynéném, a legidősebb, sose fogadott be a családjába. Amikor kilencéves voltam, nála töltöttem a húsvétot, mert otthon mindenkinek útban voltam. Az unokatesóm sokat bántott, ezért nem szerettem vele játszani. De akkor nagyon sokat voltam vele. Igazán jó gyerek szerettem volna lenni, hiszen ő mindig csúnyán viselkedett velem. Akkor húsvétkor a nyuszi számomra semmit nem rejtett el a kertbe. Kicsit később kitiltott a házából. A másik nagynénémre felnéztem, és imádtam, de mikor az örökbefogadását visszavonta, egy világ tört össze bennem. Ezek az emberek nem boldogok, de legfőképp nincsenek szeretve. Egymás között laza kötelékek vannak, de önös érdekeik érdekében képesek másokon átgázolni. Így tettek velem is, egy 10 éves tudatlan gyermekkel. Én megfogattam, hogy sosem szeretnék olya lenni, mint ők. Mára már nem látom a szépséget bennük és az életvitelükbe. Elvakított a gyermeki rajongás irányukban.

Állami gondozás előszobája

2009. január 6-án, a születésnapomon tudtam meg, hogy nagymamám lemond rólam. Nekem azt mondta, sokkal jobb lesz így, hiszen igazi családban nevelkedhetem a továbbiakban. Én azt hittem csak viccel, de sajnos nem így történt. Egyre több jel utalt arra, hogy ő a saját életét szeretné élni, nélkülem. A nagypapámmal elváltak, természetesen engem okoltak ezért is. Mindketten szidták egymást. Én mégis mindkettőjüket nagyon szerettem. Két tűz között voltam, bármit tettem rosszul cselekedtem. Pedig egy hibám volt, amit bánok is, elmondtam a nagymamámnak, hogy a papa szerint ő hangulatember. Én egyikőjüknek sem kellettem. 2009 nyarán nagymamám elment Angliába a lányához, engem hátrahagyva. Akkor már folyamatban volt, hogy számomra megtalálják az ideális nevelőszülőt. Májusban megismertem

nevelőanyukámat, akit nagymamám le is csekkolt, hogy megfelelő-e számára. Kijelentette az ő unokájának senki ne adjon konzervet. „Nálam mindig megvolt a napi hamburgere.”

Nem fogtam fel, hogy mi történik, azt hittem, ez az egész nem történhet meg. Sokáig így gondolkodtam. Azt hittem, amik a filmekben vannak, azok nem reálisak, csak a boldog happy end. Mielőtt elment volna, a nagymamám elvitt utoljára a játszótérre homokozni. Ott azt mondta nekem, az új családomban meglesz mindenem.

Sosem hittem, hogy ez lesz életem legjobb döntése. Ezután az egész nyarat a nagypapámmal töltöttem. Majd 2009. Augusztus 27-én megérkeztem az új családomhoz.

Az új családomnál

Minden kezdet nehéz. Amikor ide kerültem lázadtam, mindenki ellen. Belül azt éreztem, nincs szüksége senkinek sem énra, mégis nagymamám irányított telefonon keresztül. Nagyon hiányoztak. Itt egy rendszerbe csöppentem bele, ami korábbi életemből hiányzott. Furcsa volt, hogy együtt eszik a család. Érdekes volt, hogy nevelőanyámat mindenki mamának vagy anyának szólítja. Lelkileg teljesen össze voltam törve. Pszichológushoz jártam egy évet. Kedveltem a pszichológus Éva nénit, habár, sose hittem abban, hogy meggyógyít.

Amikor pszichiáterhez küldött, elveszítettem a bizalmamat iránta.

Új helyzettel szembesültem, hiszen egyik pillanatról a másikra kaptam egy anyát, aki gondoskodott rólam, és fontos voltam számára. De én a kezdetekben nem becsültem meg. Elviselhetetlenül viselkedtem fél éven keresztül. Ő mégis szeretett. Tudta, hogy hatalmas rajtam a vérszerinti családom nyomása. Fél évig támogatott a háttérből és hagyta, hogy rendezzem magamban a dolgokat. Láttam hatalmas nagy rajongását értünk, gyerekekért. Felfogtam, mindössze tízévesen, hogy engem sose szerettek igazán. Önérzetes gyerekként szembe szálltam a nagyszüleimmel. Az egyik láthatás alkalmával tisztázni szerettem volna velük, hogy nekem fáj, amit velem tettek. Erre ők azt mondták, teljesen kimosták az agyam, mire én sírva hazamentem. Mikor hazáértem, mindenki ebédelt már. Csak egy tányérnak nem volt gazdája, ami úgy éreztem csak rám várt. Hirtelen könnyes lett a szemem, és tudtam ez az igazi otthonom.

Nevelőanyukám az első olyan ember az életemben, aki a kezdetektől fogva hitt bennem. Pedig rólam mindenkinek rossz volt a véleménye. Egyik alsós tanárom azt mondta, hazug, megbízhatatlan gyermek vagyok. Ő nem ítélte el, hanem felszínre hozta a bennem szunnyadó

tehetséget. Amint a problémás időszak lecsengett, előbujt belőlem a csupamosoly, cserfes kislány. Telt múlt az idő egyre közelebb kerültem az új családomhoz. Mára már tudom, hogy nem az az igazi szülő, aki világra hozott, hanem az, aki mellettem van.

Fordulópontok az életemben

Tízévesen nagyon kevés információval rendelkeztem szülőanyámról. Ez hatalmas nagy lelki terhet rótt rám, hiszen nem tudtam, ki az a, aki a világra hozott. Az akkori családgondozóval és nevelőanyukámmal útra kerekedtük, hogy a fejemben lévő összes kérdésre megkapjuk a választ. Nagyon izgultam. Anyukámat meglátva csalódott voltam. Másra számítottam. Meggyötört volt az arca és külsője is igénytelen. A gyerekek el voltak hanyagolva. A kisbaba tele pöttyel, mert a legyek megcsipkedték. Akkor nagyon hálás voltam a sorsnak, hogy én nem ilyen körülmények között nőttem fel. Ők mélyszegénységben éltek, boldogságban, egyszerűségben. Nem tudják, hogy ennél csak jobb van. Álmodoznak, hogy egyszer majd más lesz, de tenni nem tudnak érte. Megismerkedésünk alkalmával megtudtam, hogy anyukám mára már egész másképp cselekedne. Elvitt volna magával és nem hagyott volna ott. Fájt neki, de félt a nagyszüleimtől. Ezt nem tudtam megérteni. De megpróbáltam neki adni egy esélyt, még akkor is, ha szívem tele volt kétellyel.

Tizenötéves koromban egy váratlan hívást kaptam tőle. A születendő gyermeke koraszülöttként érkezett a világba. Az életét nem tudták már megmenteni. Ekkor úgy döntöttem, az a helyes, ha mellette leszek és támogatom. Amikor a szemébe néztem, már nem azt a csillogást láttam amire emlékeztem. Arca számomra ismeretlen volt, hangja idegen. Nem tudtam rá úgy tekinteni, mint arra a nőre, aki életet adott nekem. Nem éreztem azt, hogy hálával tartoznék neki, hiszen akit én keresek, eltűnt, valahol benne, a szíve mélyén. Sosem látom anyukám. Az én igazi anyukám a nevelőanyukám. Neki vagyok hálás mindenért. Ő volt velem a nehéz időkben, s ő támogott. Most már a jó pillanatok is csak vele szeretném megosztani. Nem haragszom a biológiai családomra, csupán ahogy eddig, most is nélkülük szeretném élni az életem. A mai napig nehéz róluk írnom. Ezt nem vallom be magamnak sem, de gyengéd érzelmi szálak kötnek hozzájuk. Kicsiként ember feletti tulajdonságokkal ruháztam fel őket. Az

álmaimban ők tökéletesek voltak, de most már az életemben is van egy tökéletes család, amiben nem ők szerepelnek. Hozzájuk csak a biológia köt, ide meg a szívem.

Nevelő anyukám az én édesanyám

Mint már mondtam, én mindig is szerettem volna egy édesanyát. Sok kívánságomban az szerepelt, hogy kapjak egyet. Szinte lehetetlen kérés, de hittem benne, gyermeki naivsággal. Sokan kinevettek volna, de a megfelelő időben mégis megérkezett **ő** az életembe. A tizenegyedik születésnapomon azt kívántam, aki szeret engem, mutassa meg.

Akkoriban voltam igazán a mélyponton. Nem sok idő múlva nevelőanyukám odajött és átölelt, úgy igazán. Éreztem a lélegzetvételét, és szívének ritmusos dobogását. Megnyugtató. Sokáig nem mondtam el, hogy teljesítette a kívánságom, de egy róla írt művemben, a tudtára adtam. Habár „Arany anyu” díjat nem kapott, én őt tartom annak a személynek, aki minden évben megkaphatná ezt az elismerést.

“A lehető legjobb nevelőszülő.” Amikor ide jöttem, ezt mondtak róla. Mára már tudom, hogy az egyik legjobb a szakmájában. Ilyen elszántságot kevés emberen látok. **Ő** nem a fiókos oldalán ül a munkának, hanem a gyerekekkel foglalkozik a nap 24 órájában. Minden napját értünk ajánlja fel. Reggel-délben-este a mi jólétünkért szorgoskodik. A munkája a hivatása. Szeretettel nevel minket, ami kimondhatatlan érzés azok számára, akiket mindig is megunt kacatként kezeltek. **Ő** mondta nekem először, hogy tehetséges vagyok. Az **ő** értékrendje számomra a példa.

Ezek a történések engem megerősítettek abban, hogy itt a földön nekem fontos dolgom van. Minden bánatom után kárpótolt az élet. Nevelőanyukámnak hála, mára már egy mindig megbízható, tehetséges fiataalt lát bennem a világ. Sikeresen leérettségiztem. Ezt követően főiskolán folytatom tanulmányom. Első éves, tanító szakos hallgató vagyok, aki az első félévet 4,6-os átlaggal zárta. Próbálok úgy élni, hogy nevelt testvéreim és környezetem számára tanulságos legyen. Szeretnék minden reményvesztett embernek egy apró szikrát adni, hogy meglássa a saját csodáját. Hiszem, hogy minden gyermek léte egy kis csoda, és a mi dolgunk megmutatni számukra, hogy milyen jó, hogy köztünk vannak. Minden gyermek tehetséges és ajándék az élettől. Köszönetet szeretnék mondani mindazoknak, akik hisznek bennem és támogatnak.

Kedves olvasó!

Sose add fel a harcot, mert a küzdelmek után tiéd lesz az édes jutalom. Az én életem erről tanúskodik számodra.

Utazás az életem történetében

„Az otthon ott van, ahol szeretnek”

/Müller Péter/

Üdvözlöm Önt, Kedves Olvasó!

Szeretném Önnek bemutatni az életemet!

Az én nevem Norbert, születem 1998.10. 1-én. Tudomásom szerint hatan vagyunk testvérek; mi Nikivel ikrek vagyunk és van még egy ikerpár közöttünk, személyesen csak Nikit és Danit ismerem, ill. egyszer Klaudiával találkoztam. Édesanyámmal egyszer találkoztam csak és talán kétszer beszéltem vele telefonon. Dani nevelőszülőknél élt, néhányszor találkoztam vele, de örökbe fogadták és külföldön él. Édesanyám 2009-ben elhunyt. Édesapámról nem tudok sokat, úgy tudom, semmilyen kapcsolatot nem akar velem. Mivel én a kórházból a csecsemőotthonba kerültem, így a vér szerinti családomról nincs emlékem. A csecsemőotthonban voltam majdnem hároméves koromig. Sok emlékem innen sincs, mert még kicsi voltam, de mivel nevelő anyám ott volt gondozónő, sokat mesélt róla. Nagyon szertettem a hangadó játékokat. Mozgásom jóval elmaradt a koromtól. Eleinte csúsztam, majd gurulva közlekedtem. Amikor már fel tudtam ülni a fenekemen csúszva közlekedtem. Sokat pörögtem körbe-körbe. Ebéd után, ha az idő olyan volt, kint aludtunk a teraszon. Ekkor még nagyon rossz evő voltam és nagyon vékony. Kevés ételt szerettem, a banánpépet és a tejpépeket ettem meg, a többiből nagyon keveset. Négy

gondozónő dolgozott a csoportomban, Vera, Marika, későbbi nevelőanyám és Panni az éjszakás, aki mikor kicsit nagyobb voltam, ki szokott vinni a kanapéra és ott beszéltem, mondókáztam neki. Verával sokáig tartottuk a kapcsolatot, többször voltam is nála. Ő most külföldön dolgozik. Ikertestvéremmel itt együtt voltam. Már akkor is szerettem későbbi nevelőanyámat. Mindig örültem, amikor meghallottam a hangját, később a járását is megismertem a folyóson.

Nevelőanyámhoz 2000. augusztus 31-én kerültem. Ekkor még Veszprémben laktunk. Örültem, hogy hozzá kerültem, és elkezdődött közös életünk. Nevelőapám nem sokáig élt velünk, mert elváltak. Innentől kezdve kinyílt számomra a világ, ami egyben érdekes, de számomra sokszor félelmetes is volt. Sok idegen, ismeretlen hang vett körül, amitől nagyon féltem és lassan, anyukám türelmes segítségével szoktam meg. Én ekkor még se járni se rágni nem tudtam. Sokszor vitt anyukám mozgásfejlesztésre (amitől ordítottam) és látásfejlesztésre (amit imádtam). Otthon is fejlesztett nevelőanyám. Sokféle étellel próbált rágásra tanítani, eredménytelenül. Amikor az öccse chipset evett megtetszett nekem a hangja és én is kértem. Elkezdtem ropogtatni; így kezdődött az én rágásom. Veszprémből elköltöztünk Várpalotára. Ebben az időben kerültem Budapestre óvodába. Ikertestvérem Niki is itt volt, azért íratott anya ebbe az intézménybe. Ötödikes koromig jártam ide, aztán a jelenlegi iskolámba mentem.

Jelenlegi otthonomba 2004-ben költöztünk. Itt született meg az anyukám első vérszerinti gyermeke, akit öcsémnek tekintek. Nagyon vártam, hogy megszülessen. Sokat beszéltem és énekeltem neki, mikor még pocaklakó volt. Nagyon szeretjük egymást, sokat játszottunk és játszunk most is együtt. 2010-ben ikertestvérem is ebbe a családba került. Én nagyon boldog voltam, hogy ő is velünk élt. Öt évig volt itt, de nem tudott a családuknak életébe beilleszkedni. Én a mai napig nem értem, mi nem volt jó neki, hisz nagy szeretettel vettük körül. Amikor itthon volt, akkor foglalkozott velem, de amint beszálltunk a betegszállítóba, olyan volt mintha én megszűntem volna létezni. Az iskolában hiába kerestem a társaságát, mindig lerázott, csak a barátnőivel foglalkozott. Nagyon megviselt engem és az egész családot az itteni viselkedése és az elkerülése. Most is egy iskolába járunk, de számára nem vagyok több, mint az intézmény bármely tanulója. 2010-ben megszületett Lili is. Ő már úgy született a családba, hogy hárman voltunk, testvérként nézett ránk. Ebben is különleges a mi családuknak, hisz nevelőanyámnak én vagyok az első gyermeke és utána születtek a vérszerinti gyermekei, így természetes nekik, hogy én a testvérük vagyok, bár tudják a történetem.

Nagyon erős a kötelék közöttünk! Velünk él még anya párja, Isti is.

Sajnos több betegségem is van, ami miatt többször voltam kórházban, nevelőanyám mindig mellettem volt és fogta a kezem, ami nagy erőt adott. Túl vagyok egy 10 és fél órás gerincműtéten, ami nagyon fájdalmas volt, és lassú volt a felépülés. Volt máj biopsziám is altatásban. Több injekciós kezelésem is volt, amit anyukám adott be nekem mindig.

Most a házunkról egy pár gondolat:

Két kapunk van. Lent van a kiskapu, az a gyalogos bejárat, ott van a postaláda. Ahogy belépünk, rögtön egy szép kert látványa fogadja a kedves vendéget. Baloldalt van a ház leszigetelt fala, jobboldalt folytatódik a kert, ahol ki lett alakítva egy téglás rész, ahol a hintaágy van. Itt még helyet kapott a szalonasztal is. Ezután, ha befordul az ember a falat követve a bejárati ajtó kerül velünk szembe. Az udvar akadálymentesítve van a kiskaputól, azaz nem kell itt lépcsőzni, hanem egy kis emelkedőn kell bejönni. A bejáratig térkövezve van egy járda. Jobbra fel lehet menni az autóbeállóhoz lépcsőn, itt korlát segíti a közlekedést. Az autóbeállónál végig a nagykapuig van korlát. Ezután a fenti rész következik, ahol egy nagyobb emelkedőn egy füves részre érünk. Itt vannak a hinták, a tranbulin, nyáron a medence. Ezután gyümölcsfák vannak, a cseresznyefa, aminek a magját el szoktuk lövöldözni. A kocsibejárón szoktunk rollerezni, megvan a menetirány, hogy én se menjek neki senkinek, és a korlát is azért van, hogy le ne essek az alsó részre.

A házba két lépcsőn jutunk be. Először az előtérbe, ahol a cipők, kabátok és a szárítógép van. Az előtérből a nappaliba lépünk be. Itt van a kanapé két fotel, egy nagy szekrény tv, az Xbox, amivel Babsival szoktunk játszani, a szobabiciklim és jelenleg még az én zongorám, ami majd a szobámban lesz. Ha egyenesen megyünk tovább ott az én szobám, ami újra az enyém, mert volt már az, csak aztán Lilié lett, amikor anya szobájából kiköltözött. Most cseréltünk, mert a másik szobába nem fér be a zongora. Az én szobámban van egy szekrény, egy ágy egy asztal székkal, és majd még jön a zongora. A nappaliból az én ajtóm mellett balra van egy kis folyosó, ahonnan nyílik a két tesóm szobája. Mellettem jobbra van anyáék szobája. A nappaliból nyílik még a fürdőszoba, WC. Szintén a nappaliból az étkező, abból pedig a főzőfülke, szóval minden a nappaliból nyílik, az a ház központi helye. Itt sokat vagyunk együtt, filmezzük, Xbox-ozunk, társasjátékozunk. Ha vendégek jönnek, akkor is itt szoktunk lenni. Röviden ez a mi házunk.

Óvodás korom óta bentlakásos iskolába jártam, így a hétvégeket és a szüneteket töltöm otthon. Közel öt évig anyukám vitt Budapestre és haza. Utána a támogató szolgálat, aztán a betegszállító, jelenleg is ők szállítanak. Erről külön könyvet lehetne írni, milyen akadályokba ütközünk, hányszor felejtettek Budapesten vagy itthon. Jelenleg számítógépes adatrögzítő képzésre járok, most vagyok tizedik osztályos. Tanulmányi eredményem az iskolaváltás után jelentősen javult, mert itt kevesebb osztály volt összevonva, és jóval több idő jutott ránk, illetve több segítséget kaptam. Matematika tantárgyból sajnos gyenge vagyok, de a többi tantárgyból jól teljesítek. Hétvégén anya is szokott segíteni, minden eszköz megvan hozzá (pl: Braille írógép, laptop, amin hangos program van stb.). A vakok szövetségétől pályázaton nyertem egy iPhone telefont, amin szintén van hangos program. Ezen kívül van beszélő számológémem, és speciális rajztáblám, amibe egy fólia kell és dombornyomással megjelenik, amit rajzolunk rá, így tapinthatóvá válik. Ezek az eszközök segítik a tanulásomat. Ezenkívül még használok fehér botot a közlekedéshez.

Mint már említettem, több iskolába jártam, először a Vakok Batthyány Lajos Katolikus Óvodába, majd itt ötödik osztályig az általános iskolába. Gerincműtétem miatt az ötödik év itt nem sikerült a sok hiányzás miatt. Majd az Ajtósi Dürer sori vakok iskolájába mentem. Az ötödik és hatodik osztályt itt egy év alatt végeztem el, és itt is fejeztem be a nyolcadik osztályt. Jelenleg is itt tanulok; számítógépes adatrögzítő OKJ-s szakmát szerzek. Vannak általános tantárgyaink, mint a matematika, társadalomismeret, hittan, természetismeret, angol. Szakirányú tantárgyak: kommunikáció a titkári munkában, levelezés gyakorlat, gépirás, kommunikáció alapjai, rehabilitáció. Ezenkívül járok furulyázni, zongorázni, gyógytornára, közlekedésórára. Naponta általában 8-9 órám van. Délután tanulókör van, itt írjuk a házi feladatot, Edit néni felügyeletével, ha kell segítségével. Van három férfi tanárunk. A kollégiumban négy felügyelő van. Reggel 6-kor kelek, aztán reggeli, 8.10-től kezdődnek az órák és 14. 40-ig tartanak. Ebédelni általában 13-kor szoktam. Tanulókör után vacsora 18.30-kor, aztán fürödni szoktam, majd a barátaimmal beszélgetek, zenét hallgatok, beszélök anyáékkal. Este tízkor van a lefekvés.

Jártam Várpalotára zeneiskolába szintetizátor szakra; az alapképzést elvégeztem, de tovább nem tudtam tanulni a betegszállítás össze-visszasága miatt. Furulyázni másfél éve tanulok, zongorázni az iskolában kb. 5 éve.

Az otthoni napirendem kicsit lazább, szombaton anya hagy aludni, mert nagyon fáradt vagyok. Sokszor megyünk Veszprémbe a családhoz ebédelni vagy ők jönnek hozzánk. Az ebéd kívánságműsor szokott lenni hétvégén. Délelőtt szoktunk együtt főzni. Ebéd után szoktam segíteni, porszívózni, port törölni, átrakni a szárítógépbe a ruhákat. Szünetben, amikor itthon vagyok, akkor több mindenben is segítek. Sajnos hamar letelik a hétvége, mert a betegszállító van, amikor már ebéd előtt jön értem, van, amikor délután és olyan is van, hogy csak hétfőn visznek vissza.

Nyáron sokat voltunk a Balatonon, ilyenkor reggel megcsináltuk a szendvicseket, innivalókat és lementünk. Volt, hogy egész nap ott voltunk. Szerencsések vagyunk, mert anya ismét iskolában dolgozik, így nyáron itthon van, és sok programot tudunk szervezni. Szoktam menni táborokba is, és mindig megyünk valahova nyaralni. Időnként programjaink is vannak, egy-egy mozi. Utoljára az *Álom melót* „néztük” jó volt, mert volt benne feliratos rész is, amit anya olvasott fel. Voltam Balázssal nemrég színházban, a *Csongor és Tünde* előadáson. Na, itt két oldalról narráltak nekem a fiúk, a végére azért összeraktam a történetet. Tavaly bérletünk volt a retró színházba. Koncertekre is szoktunk menni, utoljára Balatonfüreden, Dolhai Attila koncerten voltunk. Nemrég amikor esett a hó, elmentünk szánkózni. Anya családja nagy, mert hárman vannak testvérek és mindenkinél három gyerek van, így minden hónapra jut legalább egy születésnap vagy névnap, amit együtt ünnepelek. A gyerekek fiatalabb korosztály, mint én, de jól kijövünk egymással, és a felnőttekkel is sokat beszélgetünk. Keresztanyám nagyon szeretem; régen sokat találkoztunk, de most Németországban él. Ott alapított családot, két kisfia van. Egy évben egyszer szoktak haza jönni, olyankor mindig találkozunk és telefonon meg neten keresztül tartjuk a kapcsolatot.

Egy pár szó a kedvenc játékaimról, hobbiimról:

Kiskoromban a hangadó játékokat és világító játékokat szerettem. Szoptam az ujjam a ruhámmal együtt, így anyukám vett nekem ruha zsebkendőket és azzal rongyi-bongyiztam. Egy be lett keretezve és a falamon van. Másik nagy kedvenc a kupak volt. Anya felfűzte az üdítő kupakokat és azt csörgettem, mert tetszett a hangja, néha kicsit meg is rágtam. Nagyon sokáig megvolt. Első zongorajátékom még most is meg van, ami egyben xilofon is. Aztán ott volt még a pénzautomatás játék, amibe bedobáltam a játékpénzt, és mint egy nyerőjáték időnként kihullott belőle. Nagyon sok zenét hallgattam és hallgatok most is. Amennyire félttem kicsiként

a járművektől, aztán annyira meg is szerettem, hangjukról megismertem őket. Van is egy CD-m; *Budapest hangjai*, ezt nagyon sokszor hallgattam. Szeretek rollerezni és biciklizni is. Van tandem kerékpárunk, régen anyával most már inkább a Balázssal szoktam használni. Rollerezni otthon, az udvaron szoktam. Van, amikor a faluban is. Ilyenkor valaki megy előttem, és mondja, mikor kell megállni, vagy valamit kikerülni. Nagyon jókat szoktunk nevetni, mikor együtt a család elmegy rollerezni; kész kihívás, ahogy anya mondja. Vannak speciális társasaink, amit én is tudok játszani, bár simán megvertem a családot zsírban úgy, hogy nem is láttam a lapokat. A nagy kedvenc az Activity, ilyenkor valaki párja vagyok és még a rajzokat is kitalálom azokból, amit a többiek mondanak. Anya unokatestvéréekkel szoktunk nagy társas partikat rendezni. Amikor kisebb voltam és elmentünk valahova, mondjuk állatkertbe, cirkuszba, anya mindig felvette diktafonra és ezek az én „fotóim”, emlékeim.

Mint az már kiderült rólam, nem csak hallgatom a zenét, de több hangszeren játszok is. Itthon van zongorám és szintetizátorom. Kiskorom óta énekelek is, bár a mutáláskor nem szerettem, mert nem tetszett a hangom. Most is énekkaros vagyok. Az iskolai ünnepélyeken mindig szerepelek, zongorázok, orgonán játszok, furulyázok, énekelek és szavalok (anya meg mindig sír). Ezenkívül régebben mindig rádiót hallgattam, most már a neten keresek zenét. Játsszani is szoktam a laptopomon; vannak vakos játékok. Erről van egy jó sztorim... anya hallotta, hogy valamivel játszok, bejött, hogy hagy nézze meg... De ugye a vakos játékoknak nincs grafikájuk, mivel úgyse látjuk! Hétfvégén még a barátokkal szoktam chatelni, régi iskolatársakkal. Na meg ugye, ha megyünk valahova, én megkeresem az útvonalat, szoktam anyának recepteket keresni, az időjárást mindig tudom. Sok érdekes dolognak utána járok a neten. Szoktunk itthon együtt zenélni, most tanítom a Lilit zongorázni. Nagyon érdekel a tömegközlekedés, szinte minden tömegközlekedési eszközt ismerek Budapesten, tudom az útvonalukat és a megállókat, ezeket kisebb koromban mindig a dolgozóktól kérdezgettem, majd a neten néztem utána és megjegyeztem. Egyik évben a négyes villamoson egy ideig az én hangom lehetett hallani, mert felvették, és én mondtam be a megállókat. Ha valahova elmegyünk nyaralni, mindig megnézem, milyen közlekedési eszközökkel lehet utazni és azok milyen útvonalon járnak. Anyát már navigáltam Pesten többször is (pl: amikor útlezárás volt és nem tudta merre menjen, vagy amikor tanfolyamra járt és vonattal jött fel, én mondtam el melyik eszközre és hol üljön fel, hol kell átszállnia). Ha moziba akarunk menni, akkor megnézem, milyen filmeket játszanak és melyik moziban. A családban ilyen információgyűjtő és adó vagyok.

Az utolsó fejezetben a jövőre néző terveimet mutatom be.

Most vagyok utolsó éves ebben az iskolában, szeretnék tovább tanulni, érettségit szerezni. Anya jelenleg keresi a megfelelő iskolát az otthonunkhoz közel, ahol tudnék tanulni. Ez ugye nem egyszerű, mivel nem látok és a gerincem is műtve van. Jó lenne olyan iskola, ahova egyedül is el tudnék menni. Szeretném, ha sikerülne és akkor nem kellene kollégiumban laknom, minden nap a családommal lehetnék. A tanulás segítéséhez anya minden eszközt megszerez, megvesz vagy pályázik rá. Az idegen nyelvek is jól mennek angolt és németet is tanulok, tanultam; ezt is szeretném még fejleszteni és nyelvvizsgázni mindkettőből. Számítástechnikai ismereteimet is szeretném bővíteni, vannak olyan részek, amik, mivel nem látok, kicsit nehezebben mennek, mert azért a hangos program sem helyettesíti teljesen a látást. Minél több információt tudjak befogadni és elsajátítani. Ezen kívül természetesen a zenei képzettségem is fejleszteni szeretném. Jó lenne egy zenekarban játszani.

A tanulmányaim után mindenféleképpen szeretnék dolgozni, leginkább az informatika területén. A zenét meg másodállásként művelni. Jó lenne egy olyan munkahely, ahol látássérültek tényleg dolgozhatnak és érettségivel nem papírdobozt hajtogatnának, hanem olyat csinálhatnak, ami a képzettségüknek megfelelő.

Később családot is szeretnék, egy hasonlót, mint amilyenben én most élek. Szeretnék saját lakást is, de inkább emeletes ház alsó szintjén, mert kertet művelni a látás hiányom és a gerincem miatt nem nagyon tudok. Szoktam segíteni levelet gereblyézni, gyümölcsöt szedni, havat lapátolni, de a hátam nem nagyon bírja, így, ha elkezd fájni akkor abbahagyom. Már van egykét eszközöm, ami majd az önálló életemben segít (pl.: szintjelző, beszélő konyhai mérleg, tojásszétválasztó, tojásfőző, ami egy olyan szerkezet, amivel beleengedem a tojásokat a vízbe és ezzel is emelem ki így nem forrázom le a kezem). A szintjelző egy elemmel működő kis szerkezet, amit pohár vagy fazék oldalára lehet tenni és hangot ad, ha eléri a szintet, hogy ne folyjék ki a folyadék. A tojásszétválasztó egy műanyag kanál-szerű tárgy, amibe, ha beleütjük a tojást akkor a sárgája benne marad a fehérje meg belefolyik az alá tett edénybe. Anya vett nekem kézi zöldségaprítót is, na de az mindent csinált csak nem aprított. Krumplipucólóval már tudok zöldséget tisztítani is. Mosógépet, mikró szárítógépet tudom már használni. Van egy szerkezet, amit színelismerőnek hívnak, olyat szeretnék majd még, hogy külön tudjam válogatni a fehéréket a színektől. Anya mondta, hogy most van egy

szemüveg, ami segít a vakoknak, jelenleg másfél millió forint, egyik tervem az, hogy egy ilyen is tudjak venni. Szóval készülök a nagybetűs életre, bár vannak még területek, amin sokat kell fejleszteni. A legfontosabb talán az önálló közlekedés, amit tanulok az iskolában, de még bőven van mit tanulnom.

Itt a végén elmondanék pár dolgot, amik megnehezítik az életem.

Én utógondozott vagyok, és nem vagyok gyámság alatt. Sajnos a mai társadalom még nem annyira elfogadó, vannak hibák. Például több helyen nem fogadják el az aláírást, mert csak monogramot tudok kézzel írni. Legutóbb a közgyógy igazolványom igénylésénél volt ez probléma. Az ügyintéző szerint ez nem aláírás... Pf! Akkor mi? A helyi postán a postavezető nem engedte, hogy átvegyem a saját családapótlékom, mert nem látom, mit kell aláírni és szintén az aláírásom nem felelt meg neki. A MÁK-nál meg, azt mondták a telefonban, hogy az elvesztett utazási kártyám írásban jelentsem be. Persze emailt tudok írni (mert, van hangos programom), amit ők el tudnak olvasni, de azt gondolom, írok neki braille-ben, ha már egyszer írásban kell, mert én meg ugye így tudok írni. Leginkább ezek a dolgok szoktak rosszul esni és ettől kissé hátrányban érzem magam, hisz bele kellene gondolni milyen is, amikor az ember nem lát. Néha, mondom is persze, hogy „mert könnyű a látóknak” – ilyenkor anya beszél velem és megnyugtat. Járok pszichológushoz is, hogy az esetleges problémáimat segítsen feldolgozni. A lejárt parkolókátyám több mint két éve nem tudjuk megújítani, már magunk se tudjuk, hol a hiba. Egyik papír ezért nem volt jó, a másik azért. Nem jó a kód, ami az emelt családís papíromon van, mert ugye születésem óta vak vagyok, aztán kértek MÁK-os igazolást; elintéztük, de mégse volt jó. 2013-ban műtötték a gerincem, súlyos gerincferdülés miatt, a nyakamtól a fenekemig végig van vasazva, csavarozva. Az ügyintézőnek nem volt megfelelő a zárójelentés, mert hat hónapnál régebbi. Az a fém, míg élek a hátamban marad, az tartja a gerincemet és 2013-ban műtötték oda akkor miért baj, hogy régebbi? Vagy például: van braille gomb a sorszám húzásnál, de a kijelző digitális... A házi orvosnál is van csodaautomata sorszám adó, de csak digitális; még azt se tudom kiválasztani, mit is akarok. Vannak nagyon jó jelzések (például a járdán bizonyos városokban), csak a vakok nem tudják használni, mert rossz a kialakításuk.

A másik nehézség, hogy sok olyan eszköz van, mint említettem is párat, ami megkönnyíti a vakok életét, de olyan drágák, hogy nagyon kevesen jutnak hozzá. Én szerencsés vagyok azért, mert nagyon jó családba kerültem és anya mindent megtesz azért, hogy jobb és

könnyebb legyen az életem. Már kisebb koromban megfogalmaztam ezt: én úgy gondolom, hogy nekem két anyukám van, az életet adó és az édesanyám!

Kedves olvasó!

Remélem tetszett az utazás az én életem történetében! Soraimat szintén egy Müller Péter idézettel zárnám:

„Az ember végül rádöbben, hogy egész életében csak az volt igazán értékes, örömteli és jó, amikor szeretett. És szerették.”